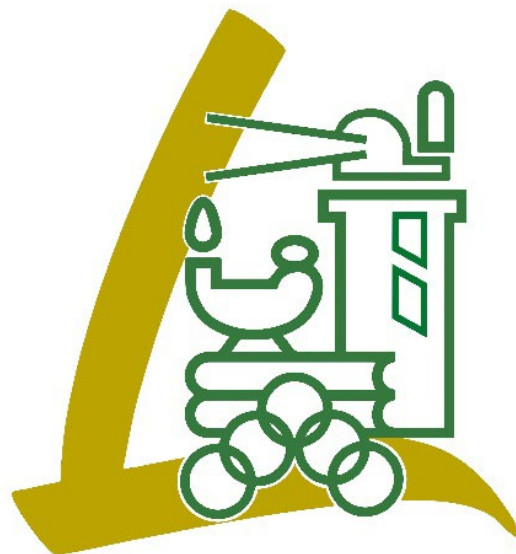

CPR PLURILINGÜE

LICEO LA PAZ

PROXECTO EDUCATIVO DE CENTRO

LICEO LA PAZ

CURSO 2023-2024

Índice

1. PRESENTACIÓN	4
2. PRINCIPIOS DE IDENTIDADE E VALORES	6
<i>A INSTITUCIÓN</i>	6
<i>METODOLOXÍA</i>	7
3. OBXECTIVOS	9
<i>OBXECTIVOS FUNDAMENTAIS</i>	9
<i>OBXECTIVOS EDUCATIVOS</i>	9
<i>OBXECTIVOS DE NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA</i>	9
4. DA PRÁCTICA DOCENTE	10
<i>CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO</i>	10
<i>ORGANIZACIÓN DOS ALUMNOS QUE OPTAN POR NON RELIXIÓN</i>	10
<i>ASPECTOS DESTACABLES PARA EDUCACIÓN INFANTIL</i>	10
<i>ASPECTOS XERAIS DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS. TEMAS TRASVERSAIS</i>	10
5. ESTRUCTURA ORGANIZATIVA	14
<i>ÓRGANOS DE GOBERNO</i>	14
<i>SERVIZOS</i>	15
6. REGULAMENTO DE RÉXIME INTERNO	16
<i>1.-DEREITOS E DEBERES :</i>	16
<i>2. CONDUCTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA E A SÚA CORRECCION</i>	24
7. FUNCIONAMENTO DOS DIVERSOS ÓRGANOS DO CENTRO	32
<i>O EQUIPO DIRECTIVO</i>	32
<i>O CONSELLO ESCOLAR</i>	32
<i>O CLAUSTRO DE PROFESORES</i>	32
<i>OS DEPARTAMENTOS DIDÁCTICOS</i>	33
<i>O DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN</i>	33
<i>PLAN DE ACCIÓN TITORIAL</i>	35
<i>PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE</i>	39
<i>PLAN DE BIENESTAR E CONVIVENCIA</i>	45
<i>A COMISIÓN PEDAGÓXICA</i>	77
<i>O EQUIPO DE NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA</i>	77
<i>TITORES</i>	78
<i>DELEGADOS DE CURSO E AULA</i>	79
<i>NORMAS DE FUNCIONAMENTO E CONVIVENCIA</i>	79
<i>COMISIÓN DE DISCIPLINA</i>	87
8. PROXECTO LINGÜÍSTICO	88

<i>Marco legal</i>	88
<i>Contextualización</i>	89
<i>Obxectivo</i>	91
<i>Ámbito de aplicación</i>	92
<i>O Proxecto Lingüístico</i>	92
<i>Propostas de actuación</i>	111
<i>Obxectivos que cómpre desenvolver para traballar as distintas competencias básicas</i>	111
<i>Recursos dispoñibles</i>	114
<i>Concreción de actividades</i>	114
<i>Implicación do profesorado</i>	115
<i>Seguimento e avaliación</i>	116
9. PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC (TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN)	116
<i>XUSTIFICACIÓN</i>	116
<i>TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMPETENCIA DIXITAL (LOE)</i>	117
<i>OBXETIVOS XERAIS</i>	118
<i>PLAN DE INTRODUCCIÓN DAS TIC PARA O PRESENTE CURSO</i>	120
10. PLAN DE SECCIÓN BILINGÜES E PROXECTO PLURILINGÜE	122
<i>XUSTIFICACIÓN</i>	122
<i>ÁREAS OU MATERIAS NON LINGÜÍSTICAS QUE SE INCLÚEN NO PROXECTO EDUCATIVO BILINGÜE</i>	122
<i>METODOLOXÍA</i>	124
<i>AVALIACIÓN</i>	126
<i>PROFESORADO</i>	126
11. AVALIACIÓN DO PROXECTO	127

PRESENTACIÓN

O Centro Plurilingüe Liceo La Paz é un colexio privado concertado homologado, con domicilio en A Coruña, R/ Sebastián Martínez Risco, núm. 10, teléfonos: (981) 286122 e 286299, fax (981) 134642, CP.15009.Figura inscrito no Rexistro Oficial de Centros Docentes co número 15004265.

Está situado nunha zona en expansión da cidade, polo que foi evolucionando e ampliando as súas instalacións ó longo do tempo.

Comezou a súa andaina educativa no curso escolar 1967/68. Pódese dicir que ten xa unha experiencia no campo educativo avalada por un mantemento do profesorado e un aumento progresivo do número de alumnos cos que conta, xa que na actualidade se supera o número de dous mil.

NIVEIS EDUCATIVOS AUTORIZADOS

- Educación Infantil
- Educación Primaria
- Educación Secundaria Obrigatoria
- Bacharelato en todas as súas modalidades
- Ciclos Formativos de **Grao Medio**: Coidados Auxiliares de Enfermaría, Emerxencias Sanitarias, Xestión Administrativa, Sistemas Microinformáticos e redes , Farmacia e Parafarmacia, Atención a persoas en situación de dependencia e Guía no Medio Natural
- Ciclos Formativos de **Grao Superior**: Ensinaza e Animación Sociodeportiva, Acondicionamento Físico, Administración e Finanzas, Administración de Sistemas Informáticos en rede, Desenvolvemento de Aplicacións Multiplataforma, Desenvolvemento de Aplicacións Web, Documentación Sanitaria, Dietética e Nutrición, Imaxe para o Diagnóstico, Educación Infantil e Transporte e Loxística.
- Ciclos Formativos modalidade **a Distancia**: Administración e Finanzas, Administración de Sistemas Informáticos, Desenvolvemento de Aplicacións Multiplataforma, Sistemas Microinformáticos e Redes, Transporte e Loxística, Educación Infantil, Xestión Administrativa.
- Centro Autorizado de Música Profesional.
- Centro Autorizado de Danza
- Centro Autorizado de Ensinanzas Superiores de Deseño de interiores, Deseño Gráfico e Deseño de Moda.

INSTALACIÓNS

O Centro consta dunhas instalacións totalmente modernizadas e equipadas nas que o alumno pode desenvolver todo o seu proceso educativo.

Contamos con:

- Laboratorios de:
  - Ciencias Naturais
  - Física
  - Química
  - Tecnoloxía
  - Idiomas
- Aulas de Informática
- Aulas de Música
- Aulas de Danza
- Dúas salas de medios audiovisuais
- Biblioteca
- Salón de actos con capacidade para 250 persoas e outro de 150 persoas
- Sala de Xuntas
- Cinco salas de profesores

INSTALACIÓNS DEPORTIVAS

- Pavillón polideportivo
- Pavillón infantil
- Piscina climatizada
- Dous ximnasios cubertos
- Sala de ballet
- Campos de deportes cubertos de:

- Balonmán-Futbito
- Hóckey-Patinaxe
- Campos de deportes descubertos:
  - Dous de Baloncesto
  - Voleibol

RÉXIME DO ALUMNADO

- Externo
- Media pensión
- Residencia

PRINCIPIOS DE IDENTIDADE E VALORES

A nosa tarefa educativa fundaméntase nos seguintes principios:

- O dereito que ten toda persoa á educación e capacitación para acadar o seu desenvolvemento xeral.
- O recoñecemento da dignidade e liberdade do ser humano.

A INSTITUCIÓN

O Centro Liceo La Paz non fai discriminación entre os seus alumnos por motivos de ideoloxías políticas ou relixiosas, en tanto en canto estes respecten os principios filosóficos e pedagóxicos do Centro e se absteñan de expoñer, fomentar e actuar, directa ou indirectamente, contra o sistema educativo colexial.

Constitúe unha Comunidade Escolar na que cada elemento (Entidade Titular, Dirección, Profesores, Pais de Alumnos, Alumnos e Persoal non Docente) aceptan corresponsablemente o PEC.

Ten por fundamento ser unha institución presidida por adecuados principios pedagóxicos que se propoñen servir á xuventude garantindo os medios de aprendizaxe máis eficaces, ao tempo que, polo exercicio de virtudes sociais, se forma vigorosamente a persoalidade dos alumnos.

Á marxe de toda ideoloxía política, o Centro Liceo "La Paz", estimulará nos seus alumnos o amor á xustiza, á liberdade e á defensa dos Dereitos Humanos.

METODOLOXÍA

a) Xustificación:

Ser competente non é só ser hábil na execución de tarefas e actividades concretas (escolares ou non, tal como foron ensinadas), senón máis alá diso; ser capaz de afrontar (a partir das habilidades adquiridas) novas tarefas ou retos que supoñan ir máis alá do aprendido para transferilo a novas situacións e contextos.

Demostrar competencia nun determinado ámbito leva consigo resolver problemas de certa complexidade encadeando unha serie de estratexias de xeito coordinado.

Ser competente lendo, falando e escribindo debería significar que esa persoa pode resolver problemas complexos a través desas condutas, non só da súa vida cotiá; senón tamén fronte a novos desafíos.

O anexo I do Decreto 133/2007, polo que se regulan as ensinanzas da ESO na C.A. de Galicia, define competencia básica como “a capacidade de poñer en práctica de forma integrada, en contextos e situacións diversos, os coñecementos, as habilidades e as actitudes e vai máis alá de saber e de saber facer, incluíndo saber ser ou estar”.

A incorporación de competencias básicas ao currículo permite poñer o acento naquelas aprendizaxes que se consideran imprescindibles dende unha formulación integradora e orientada á aplicación dos saberes adquiridos. Son aquelas competencias que debe desenvolver o alumno/a ao finalizar o ensino obrigatorio para poder lograr a súa realización persoal, exercer a cidadanía activa, incorporarse á vida adulta de modo satisfactorio e ser capaz de desenvolver unha aprendizaxe permanente ao longo da vida.

A inclusión das competencias básicas no currículo ten varias finalidades:

- Integrar as diferentes aprendizaxes, tanto os formais, como os informais.
- Permitirlle ao alumnado utilízalos de modo efectivo cando resulten necesarios en diferentes contextos.
- Orientar o ensino mediante a identificación dos contidos e os criterios de avaliación que teñen carácter imprescindible.

Cada materia do currículo colaborará a adquirir os obxectivos educativos e a adquisición das competencias básicas, non existindo unha relación unívoca entre o ensino de determinadas materias e o desenvolvemento de certas competencias.

É por iso que, o desenvolvemento de cada materia debe complementarse con medidas organizativas e funcionais que orienten á consecución das competencias básicas como á organización na aula e no Centro, á

participación do alumnado, as normas de réxime interno, á organización da biblioteca escolar, á alfabetización dixital, etc.

No marco da proposta realizada pola Unión Europea, identificáronse oito competencias básicas:

- Competencia en comunicación lingüística.
- Competencia matemática.
- Competencia no coñecemento e na interacción co mundo físico.
- Tratamento da información e competencia dixital.
- Competencia social e cidadanía.
- Competencia cultural e artística.
- Competencia para “aprender a aprender”.
- Autonomía e iniciativa persoal.

b) Liña metodolóxica:

Para acadar os nosos obxectivos utilizaremos a metodoloxía seguinte:

- A nosa ensinanza vai encamiñada a educar aos nosos alumnos para que adquiren e practiquen as virtudes humanas e poidan fomentar os valores individuais, sociais e transcendentais derivados diso.
- Levamos unha liña de traballo pedagóxica coordinada desde os primeiros niveis de Educación Infantil ata a finalización dos seus estudos tanto a nivel de ciclos como de materias.
- Pretendemos formar aos nosos alumnos na tolerancia, responsabilidade e educación dentro e fóra do Centro. Baseámonos no diálogo e na experiencia coa intención de conseguir persoas libres e independentes.
- Consideramos importante a orde, a disciplina e o respecto polas normas, que son necesarias para a vida e que non deben ser consideradas como unha rutina.
- Pretendemos unha profunda comunicación entre pais, profesor, alumno e titor, xa que existen moitos factores familiares e persoais, que afectan ao alumno e interfíren no seu proceso educativo, co fin de axudar ao alumno a mellorar os seus resultados.

OBXECTIVOS

OBXECTIVOS FUNDAMENTAIS

- Educar integralmente a todos os nosos alumnos para que adquiran e practiquen as virtudes humanas e poidan fomentar os valores individuais, sociais e transcendentais derivados de todo isto.
- Conseguir a total colaboración entre pais e profesores para un mellor coñecemento do alumno, que facilite o maior desenvolvemento das facultades deste.
- Lograr que os alumnos adquiran e perfeccionen hábitos de estudo, reflexión, orde, limpeza, puntualidade, compañeirismo, autodominio, traballo en equipo, aproveitamento do tempo de lecer, etc. para que no transcurso da súa vida consigan os obxectivos propostos, con maior éxito e menor esforzo.
- Fomentar as actividades físico-deportivas, para un desenvolvemento harmónico de todas as facultades do alumno.
- Conseguir que os alumnos perfeccionen, mediante actividades adecuadas, as súas facultades de observación e investigación e adquiran con todo iso un espírito crítico que os capacite para a busca da verdade.
- Tratar de que o alumno ame, respecte e mellore o medio no que vive, considerándoo como unha necesidade vital para o desenvolvemento da súa propia identidade.
- Responsabilizar ao alumno dos seus deberes e dereitos en orde a crear e vivir nun ambiente de maior liberdade, sinceridade e xustiza, de acordo coa nosa Constitución e os Dereitos Humanos.

OBXECTIVOS EDUCATIVOS

- Procurar que cada alumno asuma a súas responsabilidades, tanto a nivel persoal como en relación á sociedade e o seu entorno.
- Mellorar a capacidade de comprensión verbal dos alumnos, fomentar a lectura (Plan Lector) e a expresión escrita.
- Fomentar o estudo utilizando distintas técnicas de traballo.
- Desenvolver unha acción tutorial e orientadora que teña en conta o tratamento á diversidade e á individualidade.
- Fomentar comportamentos de responsabilidade que contribúan á autonomía persoal e á mellora da autoestima.
- Espertar o interese no alumno polos seus propios obxectivos formativos de acordo coas súas capacidades.
- Mellorar a acción educativa en prol do galego.
- Desenvolver un PEC. cunhas pautas de actuación do profesorado para unificar e mellorar os criterios educativos.

OBXECTIVOS DE NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

- Asegurar o cumprimento da legalidade vixente en canto ao uso da lingua galega no Centro.

- Promover, ou reforzar, no seu caso, o uso do galego nas relacións entre o Centro e as Institucións.
- Promover ou reforzar, no seu caso, o uso do galego tanto nas relacións internas entre o persoal do centro nos distintos estamentos como nas relacións externas (con pais, alumnos, provedores).

DA PRÁCTICA DOCENTE

CRITERIOS XERAIS DE AVALIACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Os alumnos que non superen algunha materia promocionarán se cumpren os criterios específicos para elo.

Os alumnos que rematen 4º de ESO promocionarán de forma automática nos seguintes casos:

- Todas as asignaturas aprobadas o con avaliación negativa en unha ou dúas materias.
- Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias e en todos os ámbitos en que esté matriculada o matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.
- Que a suma dos períodos lectivos semanais establecidos das materias ou dos ámbitos con avaliación negativa non sexa superior a dez. A estes efectos non se considerarán as materias pendentes de cursos anteriores nin as horas de libre disposición.
- Que o equipo docente considere que as materias ou os ámbitos con avaliación negativa non lle impiden seguir con éxito o curso seguinte.
- Que o equipo docente considere que ten expectativas favorables de recuperación.
- Que o equipo docente considere que dita promoción beneficiará a súa evolución académica.

ORGANIZACIÓN DOS ALUMNOS QUE OPTAN POR NON RELIXIÓN

Dende a Lomloe, a alternativa á relixión é “Proxecto Competencial”. O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste nunha aula convenientemente equipada cun encerado dixital e outro tradicional, dispoñendo o alumnado de pupitres individuais, o que facilitará os necesarios cambios na súa distribución para o traballo grupal.

ASPECTOS DESTACABLES PARA EDUCACIÓN INFANTIL

En canto á organización dos tempos e os espazos, os horarios de Educación Infantil reflectiranse na Programación Xeral Anual e a selección de materias para o traballo dos cativos faise nas reunións mensuais do ciclo. As necesidades que se detectan reflíctense na acta de cada reunión.

ASPECTOS XERAIS DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS. TEMAS TRASVERSAIS EDUCACIÓN PRIMARIA

1. CONTRIBUCIÓN DA MATERIA AO LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS

2. OBXECTIVOS, CONTIDOS E CRITERIOS DE AVALIACIÓN

2.1 Obxectivos

2.2 Contidos

2.3 Criterios de avaliación

3. METODOLOXÍA, MATERIAS CURRICULARES E TEMPORALIZACIÓN

3.1 Metodoloxía

3.2 Innovación pedagóxica

3.3 Materiais

3.4 Secuencia e temporalización

4. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

4.1 Avaliación inicial

4.2 Procedementos e avaliación

4.3 Modelos de controis e exames

5. MÍNIMOS ESIXIBLES PARA A OBTENCIÓN DUNHA AVALIACIÓN POSITIVA

5.1 Contidos

5.2 Avaliación

6. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

7. PROGRAMA DE REFORZO

8. PLAN LECTOR

9. TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC)

10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

11. CRITERIOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN EN RELACION COAS COMPETENCIAS BÁSICAS

12. DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN POR TEMAS

EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA E BACHARELATO

1. CONTRIBUCIÓN DAS MATERIAS AO LOGRO DAS COMPETENCIAS BÁSICAS
2. OBXECTIVOS
3. CONTIDOS
4. METODOLOXÍA
5. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS
6. TEMPORALIZACIÓN
7. AVALIACIÓN
  - 7.1. Temporalización da avaliación
  - 7.2. Procedementos e instrumentos de avaliación
  - 7.3. Criterios de avaliación
  - 7.4. Modelo de exames
  - 7.5. Criterios de cualificación
  - 7.6. Outras cuestión relativas á avaliación.
8. CONTIDOS MÍNIMOS ESIXIBLES PARA A OBTENCIÓN DUNHA AVALIACIÓN POSITIVA.
9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.
10. PROGRAMA DE REFORZO PARA A RECUPERACIÓN DE MATERIAS PENDENTES DE CURSOS ANTERIORES.
11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.
12. PROXECTO LECTOR.
13. PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC.
14. CRITERIOS PARA AVALIAR A PROGRAMACIÓN
15. PROGRAMACIÓN DE AULA.

ANEXO I: SECCIÓN BILINGÜES

CICLOS FORMATIVOS

1. IDENTIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN

CENTRO EDUCATIVO

CICLO FORMATIVO

MÓDULO PROFESIONAL E UNIDADES FORMATIVAS DE MENOR DURACIÓN

PROFESORADO RESPONSABLE

2. CONCRECIÓN DO CURRÍCULO EN RELACIÓN COA SÚA ADECUACIÓN ÁS CARACTERÍSTICAS DO ÁMBITO PRODUTIVO

3. RELACIÓN DE UNIDADES DIDÁCTICAS QUE A INTEGRAN, QUE CONTRIBUIRÁN AO DESENVOLVEMENTO DO MÓDULO PROFESIONAL, XUNTO COA SECUENCIA E O TEMPO ASIGNADO PARA O DESENVOLVEMENTO DE CADA UNHA

4. UNIDADES DIDÁCTICAS

5. MÍNIMOS ESIXIBLES PARA ALCANZAR A AVALIACIÓN POSITIVA E OS CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

MÍNIMOS ESIXIBLES

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

6. PROCEDEMENTO PARA A RECUPERACIÓN DAS PARTES NON SUPERADAS

PROCEDEMENTO PARA DEFINIR AS ACTIVIDADES DE RECUPERACIÓN

PROCEDEMENTO PARA DEFINIR A PROBA DE AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA PARA O ALUMNADO CON PERDA DE DEREITO Á AVALIACIÓN CONTINUA

7. PROCEDEMENTO PARA O SEGUIMIENTO DA PROGRAMACIÓN E A AVALIACIÓN DA PROPIA PRÁCTICA DOCENTE

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

PROCEDEMENTO PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL

MEDIDAS DE REFORZO EDUCATIVO PARA O ALUMNADO QUE NON RESPONDA GLOBALMENTE AOS OBXECTIVOS PROGRAMADOS

9. ASPECTOS TRANSVERSAIS

PROGRAMACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

ÓRGANOS DE GOBERNO

1.1. OS DIRECTORES TITULARES

Os Titulares do Centro Liceo La Paz asumen a última responsabilidade do Centro que lles compete en consonancia coas disposicións vixentes:

- Crear, xestionar, ampliar, reducir ou suprimir o Centro.
- Dereito a establecer un ideario educativo propio.
- Velar polo cumprimento das disposicións do Proxecto Educativo, Estatutos, Normas de Convivencia e demais disposicións vixentes no Centro.
- Asumir a responsabilidade do funcionamento do Centro.

1.2. ÓRGANOS UNIPERSOAIS

Son Órganos Unipersoais: os Directores Xerais, o Director Técnico e Pedagógico, o Secretario, a Xefatura de Estudos, A Administradora, os Coordinadores dos distintos Departamentos e Ciclos, e aqueles outros que se poidan crear para a boa marcha do Centro.

1.3. ÓRGANOS DE GOBERNO COLECTIVOS

Son órganos Colexiados: o Consello de Dirección, o Consello Escolar, o Consello de Disciplina, e o Claustro de Profesores de cada nivel educativo

1.4. ÓRGANOS DE COORDINACIÓN DOCENTE

O departamento de orientación.

As competencias e funcións dos órganos Unipersoais e Colexiados serán establecidas disposicións vixentes.

Todos os órganos Unipersoais e Colexiados, no marco das súas respectivas competencias, teñen o deber de contribuír á mellor calidade educativa.

1.5. Servizo de Información Escolar

Os titores e profesores son os encargados de facilitar toda a información que precisen os pais ou encargados sobre a situación académica dos seus fillos, mediante un horario de entrevistas, do que se envía relación ao inicio do curso escolar.

Tamén os pais ou encargados poden solicitar información á Xefatura de Estudos ou Dirección Técnica cando o precisen, nos horarios que se sinalen. Poden acadar toda a información que precisen da rede e a páxina do Centro (horarios, problemas de asistencia dos seus fillos, etc.).

O centro dispón dun servizo de comunicación cas familias, Alexia, que funciona dende o comezo do curso escolar e onde os profesores, persoal medio pensionista e monitores de actividades extraescolares poden comunicar calquera incidencia ou situación que precisen ós pais.

1.6. Servizo de Orientación Escolar

Existe no Centro un Servizo de Orientación Escolar, para guiar aos alumnos nos seus estudos e no uso das técnicas e os medios de aprendizaxe máis axeitados ás súas posibilidades e aspiracións.

Este Servizo facilitará a orientación vocacional dos alumnos ao termo de cada un dos ciclos do Ensino en orde aos seus estudos anteriores.

Funcionará todos os días lectivos de 9:00 a 14:00 e de 16:00 a 18:00.

1.7. Gabinete e Servizo Médico Escolar

Existe no Centro un Gabinete e Servizo Médico Escolar, atendido por un facultativo de luns a venres en horario de 9,00 a 15,00 pola mañá e de 15,00 a 18,00 pola tarde, realizando tarefas de enfermería de urxencia, recoñecementos médicos e atendendo o estado físico-deportivo dos alumnos.

1.8. Servizo de Biblioteca

Na biblioteca esíxese o máximo silencio para non interferir no traballo dos compañeiros. A atención da biblioteca estará a cargo de profesores e monitores do centro, cunha adicación semanal máis ou menos fixa,

dentro das súas actividades escolares ou extraescolares.

1.9. Servizo de Media Pensi3n

Existe un servizo de comedor no que os alumnos de t3dolos niveis toman o almorzo, a comida e a merenda.

3o servizo acoden os alumnos/as de niveis concertados e non concertados, en varias quendas, segundo as idades

N3mero de alumnos no comedor: 1300

1.10. Servizo de Almorzo

Existe un servizo de Almorzo onde acoden os alumnos e alumnas de 7,30 a 8,45

3o servizo acoden os alumnos/as de niveis concertados e non concertados.

1.11. Transporte escolar

O centro disp3n de transporte escolar que funciona nos horarios de entrada e sa3da das clases. Cada ano a empresa que presta o servizo (Autos Rico) actualiza as li3as dispo3nibles.

REGULAMENTO DE R3XIME INTERNO

O regulamento de r3xime interno regula o funcionamento do Centro e constit3e o instrumento que facilita e posibilita a consecuci3n dos nosos fins e obxectivos.

1.-DEREITOS E DEBERES :

1.1.- DO PERSOAL DOCENTE:

Todo o persoal, sen prexuízo da s3a profesi3n, relixi3n e ideolox3a; est3 obrigado no exercicio das s3as actividades a respectar o Proxecto Educativo do Centro. O profesorado est3 obrigado a impartir as s3as ensinanzas dentro dos postulados establecidos no mesmo, as demandas da s3a condici3n profesional, as inherentes 3 s3a condici3n de educador e as derivadas da s3a vinculaci3n ao Departamento, nivel e ciclo ao que estea asignado e a seguir as instrucci3ns que lle curse a Direcci3n Xeral, os Directores T3cnicos ou Pedag3gicos e Xefatura de Estudos. O presente apartado engadirase en todos os contratos de traballo.

Considerarase falta moi grave toda acci3n e omisi3n que implique incumprimento da obriga de respectar o Ideario Educativo e demais normas de R3xime Interno.

Son Dereitos

Segundo o **art. 8** da Lei de Convivencia e Participación da Comunidade Educativa o profesorado ten

Dereitos:

- a) A ser respectado, recibir un trato axeitado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e a sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.
- b) A desenvolver a súa función docente nun ambiente educativo axeitado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.
- c) A participar e recibir a colaboración necesaria para a mellora da convivencia escolar e da educación integral do alumnado.
- d) A que se lle recoñezan as facultades precisas para manter un axeitado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e servizos complementarios e extraescolares.
- e) Á protección xurídica axeitada ás súas funcións docentes.
- f) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa.
- g) A acceder á formación necesaria na atención á diversidade e na conflitividade escolar e recibir os estímulos máis adecuados para promover a implicación do profesorado en actividades e experiencias pedagóxicas de innovación educativa relacionadas coa convivencia e a mediación.

Segundo o art. 11 desta mesma lei cítase:

- No exercicio das funcións directivas e organizativas, docentes e de corrección disciplinaria, o profesorado ostenta a **condición de autoridade pública** e goza da protección recoñecida a tal condición polo ordenamento xurídico.
- No exercicio das funcións de corrección disciplinaria, os feitos constatados polo profesorado e que se formalicen por escrito en documento que conte cos requisitos establecidos regulamentariamente teñen presunción de veracidade, sen prexuízo das probas que na súa defensa puidese sinalar ou achegar o alumnado ou os seus representantes legais cando fose menor de idade.
- O profesorado está facultado para requirir ao alumnado, dentro do recinto escolar e tamén durante a realización de actividades complementarias e extraescolares, a entrega de calquera obxecto, substancia ou produto que porte ou consuma e que estea expresamente prohibido polas normas do centro, resulte perigoso para a súa saúde ou integridade persoal ou a dos

demais membros da comunidade educativa ou poida perturbar o normal desenvolvemento das actividades docentes, complementarias ou extraescolares.

- O requirimento previsto neste apartado obriga á alumna ou alumno requirido á inmediata entrega do obxecto, que será depositado polo profesorado na dirección do centro coas debidas garantías, quedando a disposición da nai ou pai ou da titora ou titor, se a alumna ou alumno que o porta fose menor de idade, ou da propia alumna ou alumno. Se fose maior de 18 anos, unha vez rematada a xornada escolar ou a actividade complementaria ou extraescolar, todo iso sen prexuízo das correccións disciplinarias que puidesen corresponder.

Son deberes:

- a) Respetar, e facer respetar, as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.
- b) Adoptar as decisións oportunas e necesarias para manter un axeitado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e servizos complementarios e extraescolares, corrixindo, cando lle corresponda a competencia, as condutas contrarias á convivencia do alumnado ou, no caso contrario, poñéndooas en coñecemento dos membros do equipo directivo do centro.
- c) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.
- d) Informar ás nais e pais ou ás titoras ou titores sobre o progreso da aprendizaxe e integración socio educativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, cumprindo as obrigas de dispoñibilidade dentro do horario establecido no centro para a atención aos mesmos que lle impoña a normativa de aplicación.
- e) Informar aos responsables do centro docente e, no seu caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sixelo profesional sobre a información e circunstancias persoais e familiares do alumnado.

Os profesores son responsables da orde e disciplina dos alumnos dentro do Centro e do aproveitamento educativo dos escolares. A Dirección e o Departamento de Orientación prestarán aos profesores a asistencia necesaria en todo momento.

Disposicións complementarias do CPR Liceo La Paz:

- a) A orde, limpeza, coidado do material escolar e disciplina na aula é competencia e absoluta responsabilidade do profesor/a en cada unha das súas clases.
- b) O profesor/a debe ter unha presentación persoal adecuada, acorde coa función educativa.
- c) Orientar e incentivar na súa educación e aprendizaxe aos alumnos que estean baixo a súa responsabilidade.
- d) Respetar ao alumno, pais, persoal directivo e persoal non docente do Centro.

- e) Cumprimentar cualificacións, informes, avaliacións e todo tipo de información pedagóxica que se lle requira pola Dirección ou Xefatura de Estudos, respectando estritamente as datas previstas de actividades do ano escolar, asistindo ás reunións de avaliación e cualificación.
- f) A puntualidade e o estrito cumprimento do horario fixado para o inicio e remate das clases.
- g) Asistir aos actos académicos que se organicen no Centro e colaborar no bo desenvolvemento dos mesmos.
- h) Empregar un vocabulario adecuado respectando a súa condición de educador.
- i) Ensinar os exames ou exercicios corrixidos ao alumno ou pai que o soliciten, en horas que non comprometan a asistencia do alumno ás súas outras clases.
- j) Aceptar os cargos académicos docentes e de investigación para os que fora designado, e o réxime de dedicación que esixa o servizo.

Outros compromisos dos profesores son:

- a) Posuír unha capacidade profesional actualizada, así como unha decidida vocación e entrega entusiasta ao seu labor; deben buscar os medios pedagóxicos máis idóneos segundo os alumnos aos que imparten ensino.
- b) Estar disposto a abrirse ao diálogo e admitir as suxerencias que, de forma responsable e respectuosa, se lle presenten por parte do alumnado.
- c) Cumprir as disposicións sobre o ensino, cooperando coas autoridades educativas para lograr unha maior eficacia.
- d) Esmerarse no cumprimento das normas éticas que esixe a súa función educativa.
- e) Impartir o ensino e realizar as súas programacións de conformidade coa normativa legal vixente.
- f) Asegurar de maneira permanente o seu propio perfeccionamento científico e pedagóxico.

1.2.- DOS ALUMNOS E ALUMNAS

O Centro Liceo "La Paz" é unha institución docente e unha comunidade educativa.

O alumno que se incorpora a el contrae unhas obrigacións que se resumen no deber de realizar unha tarefa eficaz de autoformación e colaborar na promoción dos seus compañeiros cun sentido eminentemente educativo.

Posto que o estudante ten o deber de cumprir as súas obrigas, ten tamén o dereito de recibir os medios e axudas necesarios para levalas a cabo.

Todo alumno do Centro Liceo "La Paz" debe coñecer este Regulamento, que lle será facilitado pola Xefatura de Estudos ao ingresar no Centro.

Son Dereitos:

- a) Recibir unha formación que asegure o pleno desenvolvemento da súa persoalidade.
- b) A adquisición de hábitos intelectuais e técnicas de traballo, así como coñecementos científicos, técnicos, humanísticos, históricos e estéticos.
- c) A capacitación para o exercicio de actividades profesionais.
- d) A preparación para participar activamente na vida social e cultural.
- e) A formación para a paz, a cooperación e a solidariedade.
- f) A recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa persoalidade nun ambiente educativo de convivencia, liberdade e respecto mutuo.
- g) A que se respecten a súa identidade, integridade e dignidade persoais.
- h) Á protección integral contra toda agresión física ou moral, e en particular contra as situacións de acoso escolar
- i) A información, e no seu caso a pais ou titores, acerca do carácter propio do Centro Liceo "La Paz" e normas e disposicións do mesmo.
- j) Recibir toda clase de apoio e estímulos que o predispoñan a unha actitude positiva hacia o estudo.
- k) Entrevistarse cos seus profesores, titores ou outras persoas especializadas que o Centro dispoña.
- l) A ser escoitado en caso de que se lle abra expediente disciplinario a fin de que expoña os argumentos oportunos na súa defensa.
- m) A formular persoalmente ou a través dos órganos Colexiados, ante os Profesores e a Dirección do Centro, cantas iniciativas, suxerencias e reclamacións estimen oportunas no que se refire ao réxime educativo e utilización de instalacións e medios; así mesmo, deberán ser respectados na súa dignidade persoal non sendo obxecto de trato ou sancións humillantes.
- n) A que o seu rendemento escolar sexa valorado conforme a criterios de plena obxectividade. A aplicación do proceso de avaliación continua do alumno require a súa asistencia regular ás clases e actividades programadas para as distintas materias que constitúen o plan de estudos.
- o) Clases dirixidas por Licenciados ou Profesores especializados.
- p) Control psicopedagóxico e atención individual, que se concreta en informes persoais (diagnóstico de aptitudes, intereses, persoalidade, etc.), e a adecuada Orientación Escolar, vocacional, profesional, etc. polos Psicólogos de Centro.
- q) Asistencia moral e relixiosa a cargo do Director Espiritual do Centro, ou que non renuncie á mesma.
- r) A actividades culturais, recreativas e deportivas.
- s) A Informes periódicos ao cabeza de familia sobre rendemento académico, asistencia a clases, comportamento, estado sanitario, etc.
- t) Os MEDIOPENSIONISTAS recibirán no Centro o correspondente almuerzo, xantar e merenda.

Son Deberes:

- a) Participar e colaborar na mellora da convivencia escolar e na consecución dun axeitado clima de estudo no centro, respectando o dereito dos seus compañeiros ou compañeiras á educación.
- b) Respetar a dignidade e as funcións e orientacións do profesorado no exercicio das súas competencias, recoñecéndoo como autoridade educativa do centro.
- c) Respetar a liberdade de conciencia, as conviccións relixiosas e morais, a igualdade de dereitos entre mulleres e homes e a dignidade, integridade e intimidade dos restantes membros da comunidade educativa.
- d) Respetar as normas de organización, convivencia e disciplina do centro docente.
- e) Conservar e facer un bo uso das instalacións e materiais do centro.
- f) Intervir, a través das canles regulamentarias, en todo aquilo que afecte á convivencia
- g) Os derivados da súa condición intrínseca de estudante.
- h) Acatar as normas de réxime interno do Centro
- i) Realizar as actividades normativas que se establezan
- j) Observar a uniformidade en perfecto estado de uso.
- k) Cumprir os compromisos económicos nos prazos fixados.
- l) Aplicarse e render escolarmente con vontade de traballo e espírito de superación.
- m) Inescusable asistencia ás clases e presentación aos exames debidamente convocados.
- n) Participar e colaborar nas actividades do Centro que se consideren obrigatorias.
- o) Corrección esmerada ao participar nos diferentes actos (académicos, culturais, deportivos, conmemorativos, etc.).
- p) Obediencia, consideración e respecto ás persoas que ostentan autoridade académica, así como ao persoal que actúa nos distintos servizos do Centro.
- q) Exercitar a convivencia e o compañeirismo na vida do Centro.
- r) Evitar a murmuración en todas as súas manifestacións, tanto entre compañeiros como en relación con outras persoas.
- s) Impedir que se produzan rifas, ameazas, actos de intimidación, insultos, etc.
- t) Comportarse correctamente tamén fóra do ámbito do Centro, amosando a súa boa educación.
- u) Esmerarse no aseo persoal e vestir con corrección.
- v) Bo trato ao material didáctico que utilice durante a súa estadía no Centro (mobles, maquinaria, instalacións, edificios, xardíns, etc.).
- w) O incumprimento destas obrigacións no curso anterior pode ser motivo suficiente para a non admisión no Centro.

Cómpre subliñar a responsabilidade citada na lei de convivencia sobre a responsabilidade e reparación de danos:

O alumnado está obrigado a reparar os danos que causara, individual ou colectivamente, de forma intencionada ou por negligencia, ás instalacións e materiais do centro docente, incluídos os equipos informáticos e o software, e aos bens doutros membros da comunidade educativa, ou a facerse cargo do custe económico da súa reparación. Así mesmo, está obrigado a restituír o subtraído ou, se non fose posible, a indemnizar o seu valor. As nais e pais ou as titoras ou titores serán responsables civís nos termos previstos pola lexislación vixente.

Cando se incorrese en condutas tipificadas como agresión física ou moral, haberá de repararse o dano moral causado mediante a presentación de escusas e o recoñecemento da responsabilidade dos actos, ben en público ou en privado, segundo corresponda pola natureza dos feitos e de acordo co cal, no seu caso, determine a resolución que impoña a corrección da conduta.

O réxime de responsabilidade e reparación de danos establecido neste artigo é compatible coas correccións disciplinarias que, se é o caso, correspondan.

1.3 DOS PAIS

Os pais ou encargados dos alumnos son os primeiros responsables da educación dos seus fillos ou pupilos e forman parte da Comunidade Educativa do Centro.

A solicitude de admisión dun alumno no Centro conleva, por parte dos pais ou dos representantes legais do alumno, o coñecemento e libre aceptación ou respecto dos principios e dos obxectivos fundamentais establecidos no Ideario e no Proxecto Educativo.

Os representantes legais dos alumnos do Centro que desexen continuar no mesmo no seguinte curso escolar deberán solicitar a oportuna reserva dentro do termo que a Dirección sinale, debendo estar ao corrente do pago das cotas do Centro e non ter notas desfavorables polo incumprimento das súas obrigas.

Son Dereitos:

- a) Solicitar e manter entrevistas co titor, profesores, etc., e seguir de cerca o rendemento do alumno.
- b) Recibir información escolar adecuada.
- c) En caso de xurdir criterios controvertidos con profesores ou outro persoal deberá acudir á Dirección Técnica na maior brevidade posible.

Segundo o **art. 6 da lei de convivencia** os pais e nais teñen os seguintes dereitos:

- a) A ser respectados e recibir un trato adecuado polo resto da comunidade educativa.
- b) A estar informados sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, para o cal se lles facilitará o acceso ao profesorado e aos membros dos equipos directivos do centro docente.

c) A recibir información sobre as normas que regulamentan a convivencia no centro docente.

d) A ser oídos, nos termos previstos pola presente lei, nos procedementos disciplinarios para a imposición de medidas correctoras de condutas contrarias á convivencia dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas.

e) A participar no proceso educativo a través de consultas e outros procedementos de participación directa que estableza a Administración educativa.

Son Deberes:

- a) Coñecer, participar e apoiar a evolución do seu proceso educativo, en colaboración co profesorado e co centro docente.
- b) Coñecer as normas establecidas polo centro docente, respectalas e facelas respectar, así como respectar e facer respectar á autoridade e as indicacións ou orientacións educativas do profesorado no exercicio das súas competencias.
- c) Notificar e xustificar as faltas de puntualidade e asistencia dos alumnos
- d) Devolver as circulares, boletíns e informes debidamente asinados no prazo fixado.
- e) Non ocultar ningunha información que poida prexudicar a educación do seu fillo/a
- f) Responsabilizarse no seguimento adecuado das actividades complementarias e extraescolares dos seus fillos.

A Asociación de Pais de Alumnos desenvolverá a súa participación educativa respectando o Ideario e Regulamento de Réxime Interno e disposicións complementarias. O asesoramento da Asociación realizarase a través do Consello Escolar nos niveis que estivesen concertados. A participación das familias na Asociación de Pais de Alumnos é voluntaria.

1.4.- DO PERSOAL NON DOCENTE

Son Dereitos:

- a) Ser respectado, recibir un trato axeitado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e a sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.
- b) Desenvolver as súas funcións nun ambiente axeitado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.
- c) Participar, no exercicio das súas funcións, na mellora da convivencia escolar.
- d) Protección xurídica axeitada ás súas funcións.

- e) Participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV da presente lei.

Son Deberes:

- a) Respetar e colaborar, no exercicio das súas funcións, para facer que se respecten as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.
- b) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.
- c) Informar aos responsables do centro docente e, no seu caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sixilo profesional sobre información e circunstancias persoais e familiares do alumnado.
- d) Gardar sixilo e confidencialidade respecto ás actuacións relacionadas co ámbito educativo das que tivese coñecemento.

2. CONDUTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA E A SÚA CORRECCION

As condutas contrarias á convivencia no centro docente clasifícanse en **condutas gravemente prexudiciais para a convivencia e condutas leves contrarias á convivencia**.

Cando calquera membro da comunidade educativa entenda que os feitos poden ser constitutivos de delito ou falta, deberá comunicarllo á dirección do centro educativo para a súa remisión á Administración educativa e ao Ministerio Fiscal, sen prexuízo de tomar as medidas cautelares oportunas.

2.1.- CONDUTAS GRAVEMENTE PREXUDICIAIS PARA A CONVIVENCIA

Considéranse **condutas gravemente prexudiciais para a convivencia** no centro docente:

- a) As agresións físicas ou psíquicas, as injurias e as ofensas graves, as ameazas e as coaccións contra os demais membros da comunidade educativa.
- b) Os actos de discriminación grave contra membros da comunidade educativa por razón de nacemento, raza, sexo, orientación sexual, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, discapacidades físicas, sensoriais ou psíquicas, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
- c) Os actos individuais ou colectivos de desafío á autoridade do profesorado e ao persoal de administración e de servizos que constitúan unha indisciplina grave.

d) A gravación, a manipulación e a difusión por calquera medio de imaxes ou informacións que atenten contra o dereito á honra, á dignidade da persoa, á intimidade persoal e familiar e á propia imaxe dos demais membros da comunidade educativa.

e) As actuacións que constitúan acoso escolar.

f) A suplantación de persoalidade en actos da vida docente e a falsificación, alteración ou subtracción de documentos académicos.

g) Os danos graves causados de forma intencionada ou por negligencia grave ás instalacións e aos materiais do centro docente, incluídos os equipos informáticos e o software, ou aos bens doutros membros da comunidade educativa ou de terceiros, así como a súa subtracción.

h) Os actos inxustificados que perturben gravemente o normal desenvolvemento das actividades do centro, incluídas as de carácter complementario e extraescolar.

i) As actuacións gravemente prexudiciais para a saúde e a integridade persoal dos membros da comunidade educativa ou a incitación a elas.

j) Portar calquera obxecto, substancia ou produto gravemente perigoso para a saúde ou a integridade persoal de calquera membro da comunidade educativa. En todo caso, reputarase indisciplina grave a resistencia ou a negativa a entregar os obxectos

k) A reiteración, nun mesmo curso escolar, de condutas leves contrarias á convivencia.

l) O incumprimento das sancións impostas.

2.2 Condutas leves contrarias á convivencia.

Considéranse condutas leves contrarias á convivencia:

a) As condutas tipificadas como agresión, inxuria ou ofensa na liña, os actos de discriminación da liña, os actos de indisciplina da liña, os danos da liña, os actos inxustificados da liña e as actuacións prexudiciais descritas na liña.

b) Portar calquera obxecto, substancia ou produto expresamente prohibido polas normas do centro, perigoso para a saúde ou a integridade persoal do alumnado ou dos demais membros da comunidade educativa ou que perturbe o normal desenvolvemento das actividades docentes, complementarias ou extraescolares, cando non constitúa conduta gravemente prexudicial para a convivencia de acordo coa liña j) do apartado anterior.

c) A inasistencia inxustificada a clase e as faltas reiteradas de puntualidade

d) A reiterada asistencia ao centro sen o material e equipamento preciso para participar activamente no desenvolvemento das clases.

2.3 Prescrición das condutas contrarias á convivencia.

1. As condutas gravemente prexudiciais para a convivencia nos centros docentes tipificadas nesta sección prescriben aos catro meses da súa comisión e as condutas leves contrarias á convivencia, ao mes.
2. O prazo de prescrición comezará a contarse desde o día en que a conduta se leve a cabo, salvo cando se trate dunha conduta continuada, caso no que o prazo de prescrición non se empezará a computar mentres aquela non cese.
3. No caso das condutas gravemente prexudiciais para a convivencia, interromperá a prescrición a iniciación, con coñecemento do interesado ou da interesada, do procedemento para a corrección da conduta, e continuarase o cómputo do prazo de prescrición para o caso de producirse a caducidade do procedemento.

2.4 Medidas correctoras

As correccións que se apliquen polo incumprimento das normas de convivencia terán un carácter educativo e recuperador, garantirán o respecto dos dereitos do resto do alumnado e procurarán a mellora da convivencia no centro docente.

En todo caso, na corrección das condutas contrarias á convivencia aplicaranse os seguintes principios:

2.4.1 Programas e actuacións complementarias ás medidas correctoras.

Como complemento das medidas correctoras previstas nesta sección, o departamento de orientación do centro docente elaborará e desenvolverá un programa de habilidades sociais dirixido ao alumnado que incorra reiteradamente en condutas disruptivas, coa finalidade de mellorar a súa integración.

Así mesmo, elaborará e desenvolverá un programa de habilidades sociais para aquo alumnado que, como consecuencia da imposición das medidas correctoras previstas nesta sección, se vexa temporalmente privado do seu dereito de asistencia ao centro.

Estes programas aplicaranse en colaboración co profesor tutor e, de ser o caso, cos servizos sociais, e procurarán implicar o resto do profesorado e as familias para lograr, conxuntamente, o desenvolvemento

adecuado do proceso educativo e das accións propostas.

Crearanse as aulas de convivencia inclusiva, non estables e con vocación de substituír o tempo de expulsión, con apoios e formación específica, que busquen reincorporar o alumnado á súa propia aula no menor tempo posible.

2.4.2 Procedementos conciliados de resolución dos conflitos.

1. Regulamentariamente determinarase un procedemento conciliador para a resolución dos conflitos de convivencia. A participación do alumnado ou dos seus representantes legais terá carácter voluntario, por solicitude do alumnado ou dos seus representantes legais, e esixirá o cumprimento das accións reparadoras.
2. A opción pola conciliación suspende o inicio do procedemento disciplinario de corrección da conduta, que se retomará no caso de que a conciliación sexa infrutuosa. O cumprimento das accións reparadoras dará lugar á finalización do procedemento de corrección da conduta contraria á norma de convivencia.
3. No procedemento, formalizado por escrito, incluírase a intervención dunha persoa instrutora e dunha persoa mediadora.
4. O procedemento formalizado será o que determine o centro, coa aprobación do consello escolar, e que figurará no regulamento de réxime interno.

2.4.3 Medidas correctoras das condutas gravemente prexudiciais para a convivencia.

As condutas gravemente prexudiciais para a convivencia nos centros docentes poden ser corrixidas coas seguintes medidas:

- a) Realización, dentro ou fóra do horario lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e ao desenvolvemento das actividades do centro.
- b) Suspensión do dereito a participar nas actividades extraescolares ou complementarias do centro por un período de entre dúas semanas e un mes.
- c) Cambio de grupo.
- d) Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases por un período de entre catro días lectivos e dúas semanas. Durante o tempo que dure a suspensión, o alumnado deberá realizar os deberes ou traballos que se determinen para evitar a interrupción no proceso formativo.

e) Suspensión temporal do dereito de asistencia ao centro por un período de entre catro días lectivos e un mes. Durante o tempo que dure a suspensión, o alumnado deberá realizar os deberes ou traballos que se determinen para evitar a interrupción no proceso formativo.

f) Cambio de centro.

2.4.4 Medidas correctoras das condutas leves contrarias á convivencia.

As condutas leves contrarias á convivencia poden ser corrixidas coas seguintes medidas:

a) Amoestación privada ou por escrito.

b) Comparecencia inmediata ante a persoa que ocupe a Xefatura de Estudos ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados.

c) Realización de traballos específicos en horario lectivo.

d) Realización, en horario non lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e ao desenvolvemento das actividades do centro.

e) Suspensión do dereito a participar nas actividades extraescolares ou complementarias do centro por un período de ata dúas semanas.

f) Cambio de grupo por un período de ata unha semana.

g) Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases por un período de ata tres días lectivos. Durante o tempo que dure a suspensión, o alumnado deberá realizar os deberes ou traballos que se determinen para evitar a interrupción no proceso formativo.

h) Suspensión temporal do dereito de asistencia ao centro por un período de ata tres días lectivos. Durante o tempo que dure a suspensión, o alumnado deberá realizar os deberes ou traballos que se determinen para evitar a interrupción no proceso formativo.

2.4.5 Gradación das medidas correctoras.

Para a gradación das medidas correctoras previstas nesta sección tomaranse en consideración especialmente os seguintes criterios:

- a) O recoñecemento espontáneo do carácter incorrecto da conduta e, se é o caso, o cumprimento igualmente espontáneo da obriga de reparar os danos
- b) A existencia de intencionalidade ou reiteración nas condutas.

- c) A difusión por calquera medio, incluídos os electrónicos, telemáticas ou tecnolóxicos, da conduta, das súas imaxes ou da ofensa.
- d) A natureza dos prexuízos causados.
- e) O carácter especialmente vulnerable da vítima da conduta, se se trata dun alumno ou alumna, por razón da súa idade, de recente incorporación ao centro ou calquera outra circunstancia.

2.4.6.- Prescrición das medidas correctoras.

As medidas correctoras das condutas gravemente prexudiciais para a convivencia prescriben ao ano da firmeza en vía administrativa da resolución que as impón. As medidas correctoras das condutas leves contrarias á convivencia prescriben aos catro meses da súa imposición.

2.5 Procedemento para a imposición das medidas correctoras

Procedemento para a imposición de medidas correctoras de condutas gravemente prexudiciais para a convivencia.

1. As medidas correctoras de condutas gravemente prexudiciais para a convivencia só se poden impoñer logo da tramitación do **procedemento disciplinario**.

2. Corresponde acordar a **incoación do procedemento** á persoa titular da dirección do centro docente, por propia iniciativa, por petición motivada do profesorado ou da titora ou titor da alumna ou alumno ou da persoa que ocupe a Xefatura de Estudos ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, ou logo da denuncia doutros membros da comunidade educativa.

3. A **incoación do procedemento** **notificarase á nai ou pai** ou á titora ou titor da alumna ou alumno, ou **a este se é maior de idade**, con indicación da conduta que o motiva, as correccións que poden corresponder e o nome da profesora ou profesor que actuará como **persoa instrutora**. Así mesmo, **comunicarase á inspección educativa**.

4. No propio acordo de **incoación** ou en calquera momento da tramitación do procedemento, a persoa **titular da dirección do centro** pode adoptar motivadamente, **por iniciativa propia ou por instancia do instructor**, como **medidas provisionais o cambio temporal de grupo da alumna ou alumno ou a suspensión do dereito de asistencia ao centro ou a determinadas clases ou actividades, por un período non superior a cinco días lectivos**. A adopción de **medidas provisionais** **notificarase á nai ou pai** ou á titora ou titor da alumna ou alumno, ou a este se é maior de idade.

5. **Finalizada a instrución do procedemento**, a persoa **instrutora** **formulará proposta de resolución** e dará **audiencia á alumna ou alumno e, se é menor de idade, á nai ou pai ou á titora ou titor**,

convocándoos a unha comparecencia en horario lectivo na que poderán acceder a todo o actuado e da cal se estenderá acta. No caso de incomparecencia inxustificada, o trámite de audiencia terase por realizado para todos os efectos legais.

6. Realizado o **trámite de audiencia**, a persoa titular da dirección do centro **ditará resolución motivada** que se pronunciará sobre a conduta da alumna ou alumno e impondrá, se é o caso, **a correspondente corrección**, así como a **obriga de reparar os danos producidos**

7. A resolución **notificarase á nai ou pai ou á titora ou titor** da alumna ou alumno, ou a este se é maior de idade, **nun prazo máximo de doce días lectivos** desde que se **tivo coñecemento dos feitos que deron lugar á incoación do procedemento**, e comunicarse á **inspección educativa**.

8. A **resolución da persoa titular da dirección do centro pon fin á vía administrativa e será inmediatamente executiva**. Contra a resolución da persoa titular da dirección do centro **cabe instar a revisión ante o Consello Escolar no prazo de dez días lectivos**

2.5.1. Procedemento para a imposición das medidas correctoras de condutas leves contrarias á convivencia

1. A imposición das medidas correctoras de condutas leves contrarias á convivencia

levaraa a cabo:

a) **O profesorado da alumna ou alumno, oído este e dando conta á persoa que ocupe a xefatura de estudos** ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, no caso das medidas previstas nas liñas a), b) e c)

b) **A titora ou titor da alumna ou alumno, oído este e dando conta á persoa que ocupe a xefatura de estudos** ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, no caso das medidas previstas nas liñas a), b), c) e d)

c) A persoa que ocupe a **xefatura de estudos** ou persoa que exerza funcións equivalentes nos centros concertados, ou a persoa **titular da dirección do centro, oídos a alumna ou alumno e a súa profesora ou profesor ou titora ou titor, no caso das medidas previstas nas liñas a), c), d), e) e f)**

d) A persoa titular da dirección do centro, oídos a alumna ou alumno e a súa profesora ou profesor ou titora ou titor, no caso das medidas previstas nas liñas g) e h)

e) A imposición destas medidas correctoras comunicarse á nai ou pai ou á titora ou titor da alumna ou **alumno** antes de que estas se fagan efectivas, así como ao

2.5.2. Observatorio da Convivencia Escolar do centro.

As resolucións que impoñen as medidas correctoras ás que se refire este artigo poñen fin á vía administrativa e son inmediatamente executivas.

2.5.3. Responsabilidade das nais e pais ou das titoras ou titores.

As **audiencias e comparecencias** das nais e pais ou das titoras ou titores do alumnado menor de idade nos procedementos disciplinarios regulados nesta sección **son obrigatorias** para eles, e a súa **desatención reiterada e inxustificada será comunicada ás autoridades competentes para os efectos da súa posible consideración como incumprimento dos deberes inherentes á patria potestade ou á tutela.**

2.5.4. Prevención e tratamento das situacións de acoso escolar

Na definición da lei de convivencia considérase acoso escolar calquera forma de vexación ou malos tratos continuados no tempo dun alumno ou alumna por outro ou outra ou outros, xa sexa de carácter verbal, físico ou psicolóxico, incluído o illamento ou baleiro social, con independencia do lugar onde se produza. Terán a mesma consideración as condutas realizadas a través de medios electrónicos, telemáticos ou tecnolóxicos que teñan causa nunha relación que xurda no ámbito escolar.

- A dirección adoptará as medidas precisas para garantir ao alumnado vítima de situacións de acoso escolar a protección completa da súa integridade e dignidade persoais e do seu dereito á educación, debendo primar sempre o interese da vítima sobre calquera outra consideración no tratamento destas situacións.
- A protección da vítima garantirase mediante medidas cautelares que impidan a ameaza, o control ou o contacto entre vítima e causantes da situación de acoso. Arbitraranse medidas para o seguimento dos causantes da situación de acoso que impidan a continuación de eventuais condutas acosadoras.

2.5.5. Medidas para a prevención, detección e tratamento das situacións de acoso escolar.

O plan de convivencia do centro docente incluírá un protocolo para a prevención, detección e tratamento das situacións de acoso escolar. Cando por razón das circunstancias ou da gravidade da situación de acoso se faga preciso, poderase prever a intervención de persoas mediadoras alleas ao persoal do centro que serán designadas pola Administración educativa.

As situacións de acoso escolar que se detecten serán comunicadas á inspección educativa, xunto coas medidas que se adopten para poñer fin a elas. No caso de condutas de especial gravidade, informarase da situación e das medidas aos servizos sociais do correspondente concello, aos servizos especializados do departamento competente en materia de benestar e, se é o caso, á Fiscalía de Menores para facilitar as medidas que lles corresponda adoptar nos seus respectivos ámbitos competencias.

2.5.6. KiVa (Kiusaamista Vastaa)

Desde el año 2017 o noso Centro incorpora el programa KiVa (agradable, chulo ,guay, amable), que xurde en Finlandia para prever e combatilo acoso escolar. Este programa nace como un xeito diferente de abordar e tratar esta realidade, sen menoscabo dos protocolos dos que a Xunta de Galicia dispón e xa están funcionando de maneira habitual.

FUNCIONAMENTO DOS DIVERSOS ÓRGANOS DO CENTRO

O EQUIPO DIRECTIVO

É o responsable máximo da organización e o bo funcionamento do Centro. Ten as seguintes funcións:

- Dirixir e coordinar as actividades do Centro.
- Executar os acordos dos órganos colexiados.
- Convocar e presidir actos académicos e reunións dos órganos colexiados.
- Cumprir e facer cumprir as disposicións.
- Favorecer a convivencia e impoñer as correccións.
- Xestionar os medios humanos e materiais.
- Visar os certificados e documentos.

O CONSELLO ESCOLAR

É o órgano a través do que participan na xestión do Centro os distintos sectores da comunidade educativa.

O CLAUSTRO DE PROFESORES

É o órgano propio de participación do profesorado no goberno do centro coa responsabilidade de planificar, coordinar, e, se é o caso, informar sobre todos os aspectos educativos e docentes. Son membros do claustro a totalidade dos profesores do Centro.

Haberá ao largo do curso polo menos unha reunión trimestral, unha sesión ao comezo e outra ao final do curso. Pode ser convocado polo director ou a solicitude dun terzo dos seus membros. As reunións celebraranse fóra do horario lectivo sendo a asistencia obrigatoria. As decisións nas que se requira unha votación tomaranse por maioría simple dos presentes.

OS DEPARTAMENTOS DIDÁCTICOS

Son os órganos básicos encargados de organizar e desenvolver as ensinanzas das áreas, materias e outras actividades pedagóxicas. As súas competencias son:

- Elaborar as programacións didácticas.
- Manter actualizada a metodoloxía didáctica.
- Colaborar co departamento de orientación
- Promover a investigación educativa.
- Formular propostas para o PEC e o Proxecto Curricular do Centro.
- Resolver as reclamacións
- Elaborar a memoria final.

O DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

Como órgano de Coordinación das accións titoriais e Orientadoras que se levan a cabo no Centro, os ámbitos de actuación do Departamento de Orientación son diversos; sendo os principais os seguintes:

- Asesoramento ó Equipo Directivo.
- Asesoramento directo ó alumnado.
- Asesoramento ós profesores.
- Asesoramento ás familias.
- Coordinación das clases de apoio e reforzo educativo.
- Coordinación con outros Servizos e Institucións (equipos de Orientación específicos da Provincia, Servizos Sociais, etc.)

OBXECTIVOS XERAIS.

1. Contribuír á persoalización da educación, favorecendo o desenvolvemento de tódolos aspectos da persoa, contribuíndo a unha educación individualizada.
2. Axusta-la resposta educativa ás necesidades particulares do alumnado, mediante as oportunas Adaptacións do Currículo e Reforzos Educativos.
3. Preve-las dificultades de aprendizaxe e asistilas cando se produzan.
4. Favorece-los procesos de madurez persoal, do desenvolvemento da propia identidade e dun sistema de valores.
5. Contribuír á adecuada relación entre os distintos integrantes da Comunidade Educativa.
6. Impulsa-la acción tutorial, coordinando a actuación dos titores a través do Plan de Acción Tutorial.
7. Potencia-la innovación educativa e a formación do profesorado.

PLANIFICACIÓN XERAL E DEFINICIÓN DE ACCIONS PRIORITARIAS.

A intervención dos profesionais que forman o Departamento de Orientación do Centro está orientada fundamentalmente a tres grandes ámbitos interrelacionados:

1. Apoio e asesoramento ó proceso de ensinanza e aprendizaxe dende a perspectiva psicopedagóxica e os principios de atención á diversidade.
2. Apoio ó Plan de Orientación Académica e Profesional, que contribuirá a facilita-la toma de decisións de cada alumno/a respecto o seu itinerario académico e profesional.
3. Apoio ó Plan de Acción Tutorial (marco no que se especifican os criterios de organización e as liñas prioritarias da tutoría)

Liñas de Actuación prioritarias do Plan de Orientación Académica e Profesional na ESO (sobre todo no 2º Ciclo):

Que os alumnos/as se coñezan a si mesmos, as súas capacidades, preferencias e motivacións, tanto académicas como profesionais.

1. Facilitar información ós alumnos/as sobre as distintas opcións educativas ou laborais, especialmente das que se ofrezan no seu contorno (optativas, Ciclos Formativos, modalidades de Bacharelato, outros itinerarios especiais)

2. Facilita-lo contacto do alumno co mundo da empresa.
3. Procura-la colaboración e participación das familias na toma de decisións.
4. Recaba-la participación dos Centros de traballo do contorno na Orientación Profesional e na inserción laboral dos alumnos/as.
5. Asesorar ós Departamentos Didácticos e titores sobre como realizar sesións informativas de orientación académica profesional.
6. Información a profesores e alumnos sobre cursos formativos na zona.

PLAN DE ACCIÓN TITORIAL.

O marco xeral no que situamos as liñas fundamentais do Plan de Acción Titorial ven delimitado polos seguintes criterios:

- 1) Todos e cada un dos alumnos, no seu percorrido polo Sistema Educativo, teñen dereito á Orientación.
- 2) Para dar resposta a este dereito o subsistema de orientación organizase en tres niveis: a Titoría e o Departamento de Orientación (D.O) como servizos internos ó centro, e o Equipo de Orientación Específico (EOE) provincial como servizo externo. O primeiro nivel, a titoría, é fundamental e son subsidiarios del os outros dous niveis.
- 3) A acción titorial compete ó conxunto do profesorado. Tódolos profesores son titores tal como establece a lexislación vixente.
- 4) As liñas xerais do PAT (Plan de Acción Titorial) recolleranse no Plan de Orientación.

A **nosa actuación** consistirá en **elaborar unhas liñas xerais que enmarquen a acción titorial no Centro** para que poidan ser debatidas polos distintos órganos de goberno e de coordinación docente do centro e que se concretarán no Plan de Acción Titorial.

Estas liñas xerais preséntanse a continuación:

1. O noso Plan de Acción Titorial parte dunha análise do contexto socioeconómico e cultural no que está inmerso o Centro e das necesidades sentidas e detectadas.
2. O PAT fixa uns obxectivos xerais, que son:
  - Favorece-lo desenvolvemento psicosocial dos alumnos e alumnas.
  - Optimiza-lo proceso de ensinanza-aprendizaxe.
  - Potencia-la coordinación dos equipos docentes.

- Orientar ós pais e nais no seu labor educativo.
3. Á vista das diferencias evolutivas do alumnado en cada etapa, das diferencias curriculares, das diferencias organizativas do profesorado (ciclos en EI e EP, e departamentos didácticos na Ensinanza Secundaria e Bacharelato), pensamos que o PAT debe ter a seguinte estrutura:
- Acción tutorial na EI
  - Acción tutorial na EP
  - Acción tutorial na ESO
4. En EI serán prioritarios os obxectivos e actuacións que favorezan:
- Coordinación das tarefas educativas familia-escola.
  - O desenvolvemento da identidade persoal, procurando desenvolver, nos alumnos, un autoconcepto adecuado.
  - Coordinación da acción dos distintos profesionais que atenden ós alumnos con NEE.

Nesta etapa darase especial importancia ás actividades de acollida e adaptación dos alumnos ó centro cando se incorporan por primeira vez. Será de vital importancia o coñecemento e a relación coas súas familias, polo papel fundamental que xogan na vida do neno a esta idade. Con carácter preventivo farase un seguimento da evolución da competencia lingüística dos alumnos tanto no aspecto comprensivo como expresivo.

As actividades que serán realizadas cos alumnos enmarcaranse na Programación de Aula de cada profesor (non hai diferenza de figuras titor e profesor); as actividades que se realizarán cos pais terán lugar na hora semanal reservada a tal efecto, tanto para a atención individual como a grupal; as actividades que se realizarán cos profesores insertaranse nas reunións de ciclo segundo estableza a Programación Xeral Anual do Centro.

5. Na EP priorizaranse obxectivos e actuacións encamiñadas a :
- Detectar dificultades nas aprendizaxes instrumentais: lectura, escritura, cálculo e iniciación á solución de problemas.
  - Realizar unha avaliación sistemática do proceso de E/A co fin de axustar a axuda pedagóxica necesaria para cada alumno
  - Proporcionar ós pais una información sobre a marcha escolar dos seus fillos.

- Establece-las aprendizaxes que son requisitos previos para a formación en tódalas áreas (i.e. comprensión e expresión oral)
- Coordinación das distintas medidas de atención á diversidade (RE e ACIS) e dos profesionais que interveñen nelas.
- Proporcionar aos profesores tutores material axeitado para traballar a educación en valores, en concreto o valor de quereirse, o valor de ser responsábel, o valor de domina-lo carácter, o valor de ter bos sentimentos e o valor de ser un cidadán honesto.

Nesta etapa as actividades a realizar cos alumnos enmarcaranse no tempo que o titor atende a ese grupo, pois é o profesor que imparte máis áreas.

As actividades a realizar cos pais (individuais e en grupo) teñen unha hora semanal asignada. As actividades a realizar cos profesores canalizaranse a través das reunións de ciclo quincenais.

6. Na ESO priorizaranse obxectivos e actividades encamiñadas a:

- Facilita-la integración do alumno/a na etapa e no grupo-clase.
- Desenvolve-la madurez vocacional, asesorando na toma de decisións sobre a optatividade e sobre as opcións ó termina-la ESO.
- Detectar dificultades nas estratexias de aprendizaxe e nos hábitos e técnicas de estudo.
- Coordina-lo axuste das programacións ás necesidades educativas do grupo clase e dos alumnos considerados individualmente.
- Asesorar e informar ós pais sobre a marcha escolar dos seus fillos, así como das distintas eleccións que realizarán durante a etapa e ó finalizala.
- Proporcionar aos profesores tutores material axeitado para traballar a educación en valores, en concreto, o valor da motivación, o valor de ser responsábel, o valor de coñecerse a si mesmo, o valor da tolerancia e o valor de ser un cidadán honesto e solidario.

As actividades que se realizarán cos alumnos como grupo faranse na hora semanal de tutoría; as actuacións cos pais levaranse a cabo no horario fixado para tal fin.

7. Como estratexia de intervención xeral, concebimos a figura do titor como un facilitador respecto ós pais, da comunicación co centro; respecto ós alumnos, facilitador das aprendizaxes e da socialización; respecto ó equipo educativo, facilitador do traballo cooperativo.

8. Unha parte fundamental do PAT será a **avaliación** do Plan. Esta avaliación realizarase ó inicio do Plan para detecta-las necesidades, durante o proceso para adecuar actuacións, ó final para valoralos resultados e propoñer modificacións. Esta avaliación será realizada por tódolos implicados baixo a coordinación do D.O. Os criterios de avaliación estableceranse en función de:

- Os obxectivos marcados.
- Grao de coherencia coa dinámica xeral do Centro.
- Grao de implicación e participación dos membros da comunidade educativa.

O D.O. colaborará co profesorado na implementación do PAT a través das seguintes actuacións:

- Propoñendo e facilitando materiais que permitan recollida de datos para un mellor seguimento do alumnado.
- Asesorando ós alumnos e familias que o precisen, tanto a petición propia como derivados polos tutores.
- Realizando a avaliación psicopedagóxica dos alumnos que o necesiten.
- Coordinando as actuacións cos alumnos que presentan necesidades educativas especiais.
- Asesorando ós equipos de profesores en temas que teñen que ver coa avaliación das aprendizaxes dos alumnos e da súa promoción.
- Colaborar co Xefe de Estudos, suxerindo medidas organizativas que favorezcan a coordinación de tutores, tanto durante o curso (coordinación horizontal) como nos cambios de ciclo ou etapa (coordinación vertical).
- Favorecer instrumentos de avaliación do Plan de Acción Titorial.
- Todas aquelas que poidan ser necesarias para un adecuado desenvolvemento do Plan de Acción Titorial.

Tamén como actividades complementarias se levarán a cabo unhas sesións formativas a cargo da Cruz Vermella nas que se tratarán os seguintes temas: Formación Sexual, Prevención de Drogas, Prevención de trastornos da alimentación, A Autoestima como tema transversal, Acoso escolar e conflitividade da aula e Violencia de Xénero.

PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Nos últimos cursos foise producindo un cambio progresivo con relación á relativa homoxeneidade dos alumnos que tradicionalmente se escolarizaban no noso centro. Na nosa poboación escolar están escolarizados alumnos de necesidades educativas especiais derivadas de deficiencias auditivas, retraso mental e trastornos xeneralizados do desenvolvemento; e, de forma progresiva, a presenza de alumnos inmigrantes é cada vez máis significativa.

Esta realidade escolar lévanos a deseñar un Plan de Atención á Diversidade coa finalidade de planificar medidas educativas que faciliten unha resposta adaptada ás necesidades educativas específicas que presentan os alumnos escolarizados no centro e, en particular, os alumnos con necesidades educativas especiais, ben sexan permanentes ou transitorias.

Obxectivos.

- Facilitar ao alumnado con necesidades educativas unha resposta adecuada e de calidade que lle permita alcanzar o maior desenvolvemento persoal e social.
- Planificar propostas educativas diversificadas de organización, procedementos, metodoloxía e avaliación adaptadas ás necesidades de cada alumno.
- Coordinar o desenvolvemento de actividades encamiñadas á inserción e promoción do alumnado con características especiais.
- Establecer canles de colaboración entre os diversos profesores que interveñen cos alumnos con necesidades educativas especiais.

Alumnos susceptibles de medidas educativas diversificadas.

Sen esquecer que este Plan debe ter como referente o principio de individualización do ensino contemplado na LOMCE e como tal debe dar resposta ás necesidades de todo o alumnado, a atención de forma máis específica realizarase cos seguintes alumnos:

- Alumnos inmigrantes con descoñecemento do idioma.
  - Alumnos derivados de ritmos lentos e dificultades de aprendizaxe.
  - Alumnos con problemas emotivo-relacionais e/ou de conduta.
- Respecto da tipoloxía dos alumnos/as: Priorizarase a atención aos alumnos/as con necesidades educativas especiais sobre o traballo, con outras necesidades de tipo puntual nunha ou varias áreas do currículo.
- Respecto dos niveis escolares e ciclos: Na aplicación dos Programas de Aula nos casos de alumnos/as cos que se considere necesario o traballo específico e individualizado (ou en pequenos grupos), tanto dentro como fóra da aula ordinaria, seguirase un criterio ascendente empezando polos de E. Infantil. Priorizarase a atención preventiva nos niveis de Educación Infantil e Primeiro ciclo de Primaria.

- Respecto das áreas: Priorizarase calquera atención (individualizada ou de grupo) aos aspectos de autonomía persoal e escolar, nos prerrequisitos sobre as Técnicas Instrumentais Básicas e a Linguaxe Oral en canto á corrección da fala, linguaxe e comunicación; sobre as demais áreas do currículo (que sempre se adaptarán ás capacidades individuais).
- Respecto da realización das Adaptacións Curriculares: Realizaranse Adaptacións Curriculares Individuais (significativas, non significativas ou de comunicación) para todos os alumnos/as con necesidades educativas especiais. No caso de alumnos con baixo aproveitamento do currículo nunha ou varias das áreas, pero que a súa avaliación psicopedagóxica non indique unhas necesidades especiais, realizaranse cantas Adaptacións Curriculares non Significativas considere oportuno o Equipo educativo.

1. Plan de acollida de alumnos inmigrantes.

Para facilita-la adaptación dos alumnos que se escolarizan ao longo do curso procedentes doutros países, o centro elaborou os seguintes criterios e procedementos de actuación (nos cadros adxuntos especifícanse as accións e procedementos de cada un dos apartados:

- Escolarización: Recepción da familia e formalización de matrícula: O Equipo Directivo realizará estas accións, seguindo o procedemento reflectido no cadro achego.
- Acolleita inicial do alumno, realizada polo profesor-titor.
- Resposta educativa, realizando unha adscrición definitiva do alumno a un nivel educativo, avaliando o seu nivel inicial de competencia curricular e organizando, se fora necesario, o reforzo educativo e os materiais didácticos adaptados ás necesidades educativas do alumno.

Na ficha elaborada para recolle-las características socio-familiares e historia escolar contémplase realizar un seguimento das medidas individualizadas adoptadas con estes alumnos.

2. Medidas de resposta educativa

2.1. Medidas ordinarias.

Organizativas

As medidas organizativas que se adopten van estar condicionadas pola dotación de persoal que dispoña o centro e polo tipo de necesidades educativas dos alumnos escolarizados. O criterio xeral que se vai adoptar é lograr proporcionar aos alumnos unha resposta educativa adaptada á diversidade de capacidades, intereses e ritmos de aprendizaxe a través de medidas organizativas centradas en facilitar ao titor unha intervención máis individualizada.

Apoio educativo a alumnos con ritmos lentos e/ou dificultades de aprendizaxe (E. Primaria):

- Nos ciclos de educación primaria realizaranse grupos de reforzo pedagóxico realizado polos profesores implicados no ciclo.
- Recibirán o devandito apoio os alumnos que presentan un desfase curricular e se considere que coa atención persoalizada do titor dentro da aula non van lograr progresar adecuadamente.
- Ó comezo de curso os titores concretarán os obxectivos que se van traballar fóra da aula e os criterios de avaliación.
- Os pais dos alumnos susceptibles de reforzo serán informados das medidas que se van adoptar e dos obxectivos que se pretenden co reforzo pedagóxico.
- O Departamento de Orientación colaborará realizando o asesoramento sobre a resposta educativa destes alumnos e, nos casos nos que se estime necesario, realizará unha avaliación psicopedagóxica.

Curriculares.

- Priorización de contidos mínimos propios do ciclo.
- Afianzamento de contidos do ciclo anterior.
- Permanencia un ano máis no ciclo.
- Adaptación de materiais didácticos.

Metodolóxicas.

- Partir dos coñecementos previos dos alumnos (avaliación inicial).
- Suscitar actividades e procedementos de avaliación diversificados, adaptadas aos diferentes niveis e intereses dos alumnos.
- Aprendizaxes funcionais, potenciando a xeralización das aprendizaxes que realizan na aula.

Titoriais.

No Plan de Acción Titorial aprobado no centro contéplanse as medidas de seguimento individualizado dos alumnos, procedementos de detección das necesidades, coordinación entre os profesores que interveñen co alumno e sistemas de avaliación.

Entre as funcións do titor, en referencia á atención á diversidade, destacamos as seguintes:

- Facilita-la integración dos alumnos.
- Fomenta-la participación nas actividades do centro.
- Relación e información ás familias.
- Decisións sobre a promoción de ciclo.
- Elaboración e avaliación das Adaptacións curriculares individuais.
- Coordinación programada cos profesores que interveñen cos a.c.n.e.e. con resposta educativa e orientación ás familias.

Orientación educativa.

- Avaliación psicopedagóxica (canalización Xefatura de Estudos).
- Determinación das necesidades educativas dos alumnos.
- Asesorar sobre as modalidades de apoio e temporalización do mesmo.
- Colaborar co profesorado no deseño de medidas que faciliten unha resposta diversificada na aula (materiais e actividades).
- Coordinación coas profesoras de PT e AL: seguimento dos alumnos, programas de prevención e intervención acnees.

2.2.- Medidas extraordinarias: Adaptacións curriculares

Implica toda modificación que se realice nos diferentes elementos curriculares: obxectivos, contidos, criterios de avaliación, metodoloxía e organización.

Na avaliación psicopedagóxica realizada polo Departamento de Orientación establecerase o tipo de adaptación necesaria para dar resposta ás necesidades educativas do alumno e os recursos para levala a cabo (modalidade de apoio; profesionais que interveñen co alumno: profesor de ciclo, P.T. e/ou A.L.).

Durante o mes de setembro manteranse entre os profesores implicados as reunións necesarias para establecer os obxectivos curriculares e criterios de avaliación, coordinar as áreas de intervención entre todos os profesores implicados e establecer os tempos semanais de apoio educativo.

Profesionais implicados

O titor, co asesoramento do Departamento de Orientación realiza e avalía a adaptación curricular e coordínase cos profesores que interveñen co alumno.

Cando no apoio individualizado interveñen o P.T. ou A.L. participarán no proceso de elaboración e avaliación.

Referentes da elaboración:

- Necesidades educativas contempladas no informe de avaliación psicopedagóxico.
- Avaliación curricular realizada o curso/ciclo anterior.
- Obxectivos mínimos contemplados para ciclos anteriores no que o alumno está escolarizado.
- Tendo en conta as características específicas do alumno, é necesario que na adaptación curricular, conxuntamente cos contidos máis académicos, se contemplen obxectivos relacionados co desenvolvemento integral do alumno (habilidades de interacción social, adaptación ó contorno, equilibrio persoal, autoestima ...)

Elementos da ACI:

- Datos persoais e académicos do alumno.
- Profesionais que interveñen e tipo de intervención.
- Nivel de competencia curricular nas áreas obxecto de adaptación.
- Estilo de aprendizaxe.
- Identificación das necesidades educativas.
- Currículo adaptado nas áreas nas que necesita adaptación curricular, obxectivos e contidos que se desenvolverán ao longo do curso.
- Criterios de avaliación do alumno.
- Seguimento da adaptación curricular.

Profesionais implicados:

- O titor, coa colaboración do P.T. e/ou A.L., son os responsables da elaboración.
- O Departamento de Orientación realiza o asesoramento.

2.3.- Avaliación das adaptacións curriculares:

A avaliación de devanditas adaptacións realizarase nos períodos establecidos para todos os alumnos, establecéndose sesións de avaliación trimestrais coa participación de todos os profesores que interveñen co alumno.

No Boletín de información ás familias exprésanse os resultados nos mesmos termos que para todos os alumnos, reflectíndose a palabra ACI nas áreas implicadas.

5. Criterios de atención do alumnado e profesorado implicado na resposta educativa.

A aula onde o alumno está escolarizado será o referente para deseñar as medidas de resposta diversificada, sendo necesario contemplar na programación de aula as necesidades de tódolos alumnos do grupo.

A detección dos alumnos susceptibles de medidas diversificadas realizarase por parte do titor, adaptando a resposta educativa a través das medidas ordinarias. Cando as necesidades que presenta o alumno implican a adopción de medidas extraordinarias, derivarase a través da Xefatura de Estudos, para realizar unha avaliación psicopedagóxica por parte do Departamento de Orientación e, posteriormente, planificarase unha resposta educativa adaptada ás necesidades que se concreten no informe de avaliación.

Os reforzos educativos individualizados realizaranse fóra da aula cando se cumpran os seguintes criterios:

- Necesidades educativas do alumno moi diferenciadas ás que presentan os seus compañeiros do grupo.
- Realización de actividades que polos recursos e metodoloxía que se van a empregar distorsionarían a marcha xeral da súa aula.
- Agrupación de alumnos que pertencen a diversos grupos ou niveis.

No inicio de curso, ao realizar a programación dos apoios fóra da aula, priorizarase que ditos apoios se leven a cabo en períodos que non coincidan con desdobramentos de grupos ou en áreas nas que a participación do alumno co seu grupo se considera necesaria para a súa integración social e/ou progreso curricular.

3. Recursos persoais e materiais.

Recursos persoais

Os recursos persoais para levar a cabo este Plan son todo o grupo de profesores dos que o centro dispón.

Recursos materiais

Poder levar a cabo actuacións diversificadas así como agrupacións de alumnos diferentes á organización de alumnos por nivel, implica dispoñer de espazos adaptados a estas actuacións e organización dos materiais didácticos que o centro dispón para que sexan accesibles a todo o profesorado. Neste sentido, na Programación Xeral Anual analizarase:

- Assignación e adaptación de espazos destinados para o apoio en grupo ou individualizado.
- Materiais didácticos que dispón o Centro e necesidades de novas adquisicións. Para lograr unha maior utilización dos recursos que o centro dispón, ao longo do curso, realizarase un inventario do material complementario dispoñible nos ciclos. A través da coordinación de ciclos, potenciarase a utilización dos recursos existentes e a detección de necesidades.

4. Colaboración cos Servizos Sociais e Sanitarios.

Debido a que os alumnos do Centro proceden de distintos sectores da cidade, a coordinación cos Servizos Sociais e de Saúde realízase de forma puntual dependendo das necesidades que se suscitan.

ESTRATEGIAS DE INTERVENCIÓN

O Departamento de Orientación actuará da seguinte forma:

- A xefa do Departamento propondrá as actividades de orientación e tutoría do Centro. Para poder levar a cabo estas tarefas colaborará con:
  - ✂ Xefe de Estudos con quen se establecerá unha hora de reunión semanal para a coordinación destas actividades.
  - ✂ Cos Departamentos Didácticos, a través da Comisión de Coordinación Pedagóxica, que se reunirá unha vez ó mes.
  - ✂ Cos Titores/as. A Xefa do Departamento elaborará cada curso escolar unha carpeta do titor. Os Titores/as que pertencen ó Departamento de Orientación canalizarán as necesidades dos outros Titores/as.
- O Departamento de Orientación reunirse unha vez á semana, para analizar a súa intervención e propoñer liñas de actuación.
- Os profesores de Apoio e a Coordinadora do Departamento de Orientación organizarán as medidas de atención á diversidade, para o que se reunirán unha hora á semana.
- Os Profesores de Apoio intervirán directamente cos alumnos que o precisen.

AVALIACIÓN

Tendo en conta os datos da Memoria do curso pasado. Temporalizaranse as seguintes unidades segundo o anexo 1.

Completaranse os cuestionarios de avaliación trimestral por parte dos alumnos e os cuestionarios de avaliación final por parte dos titores.

O Departamento de Orientación fará a avaliación final do Plan de Acción Titorial e os resultados teranse en conta na planificación das unidades didácticas do seguinte curso (Anexo 3)

PLAN DE BIENESTAR E CONVIVENCIA XUSTIFICACIÓN

Coa pandemia agudizáronse problemas que, aínda que probablemente xa existisen, visualizáronse de forma moi acusada nos últimos anos. Disparouse entre o alumnado a ansiedade, a depresión, os trastornos de

alimentación, os intentos autolíticos, ademais dunha gran dificultade para retomar as rutinas. Problemas emocionais que, moitas veces non se teñen en conta, non se tratan e afectan a toda a comunidade educativa, alumnado, persoal docente e familias. Un plan de benestar nos centros educativos parece unha necesidade nun mundo cambiante. Os cambios provocan inseguridades, medos que se transmiten a todos os membros da comunidade educativa. O alumnado, as familias e o persoal docente dos centros educativos necesitan sentirse parte importante da comunidade educativa á que pertencen. O noso plan de benestar ten como principal finalidade contribuír a que o noso centro educativo convértase nunha contorna de protección e nunha contorna segura, onde se reforce a prevención da violencia, detéctese de forma precoz, actúese sobre ela e onde se acompañe a aqueles estudantes que a están sufrindo ou a padeceron, así como ás súas familias. O noso plan de benestar non só pretende axudar a combater e reducir o acoso de maneira global, senón que queremos favorecer o benestar social e emocional de toda a comunidade educativa. Os nenos e mozos pasan gran parte do seu tempo nos centros educativos sendo por iso un espazo cruce para dar forma ao benestar xeral, incluíndo os seus aspectos sociais, físicos e emocionais. A saúde e o benestar dos estudantes contribúen na súa capacidade para conseguir un ensino de mellor calidade, alcanzar o seu máximo potencial académico e valorarse como persoas, sentíndose parte importante do proceso educativo. O benestar físico, mental e social do docente contribúe a que a súa relación co alumnado e co resto dos membros da comunidade educativa estea baseada no respecto, a bondade e o diálogo e favorecen a mellora dos resultados académicos e as relacións interpersoais. A actitude do propio docente (entusiasmo, proximidade persoal, capacidade para recoñecer os propios erros etc.)/ etc.) melloran o seu propio benestar e o dos membros que lle rodean na súa contorna laboral. As familias buscan no persoal docente solucións aos problemas, necesitan que se lles transmita seguridade, queren que se fale dos seus fillos dunha maneira positiva. Cando unha familia vai ao colexio necesita unha escoita activa e unha comunicación asertiva sobre os seus fillos. Ensinar e fomentar o benestar nos centros educativos ten os seguintes efectos:

- Mellora o proceso de ensino-aprendizaxe.
- Aumenta a capacidade de atención e concentración.
- Mellora as relacións sociais.
- Fomenta o pensamento creativo.
- Fomenta o pensamento integral.

O benestar é a suma de felicidade, a seguridade nun mesmo, a autoestima, a bondade, a saúde e o equilibrio persoal. Debemos preguntarnos se como docentes ensinamos e fomentamos o benestar nas aulas. Para fomentar o benestar do noso alumnado débese traballar:

1. A asertividade. A asertividade ensínalles a dicir que non, a gañar seguridade en si mesmos, a verbalizar os seus medos e preocupacións.

2. A resolución de problemas. Hai que ensinar aos nenos para ser capaces de abordar e resolver problemas que xorden día a día, o cal contribuirá ao seu benestar.
3. A toma de decisións. Non hai decisións boas ou malas. Simplemente hai que facer ver aos alumnos que as decisións son simplemente decisións, e como tal hai que saber afrontalas e abordalas. Os alumnos que toman decisións xeralmente teñen un maior autoconceito de si mesmos e unha maior autoconciencia dos seus actos.
4. A resiliencia. Os alumnos resilientes serán aqueles que ante as dificultades saberán atopar estratexias para recuperar o seu benestar.
5. Recoñecer as súas fortalezas, intelectuais e/o emocionais (honestidade, bondade, creatividade...). As fortalezas emocionais son esenciais para fomentar o benestar entre os alumnos. Estas fortalezas emocionais deben traballarse na aula, o cal contribuirá a xerar un ambiente de benestar na aula.
6. A gratitude e o perdón. Debemos ensinar ao noso alumnado a importancia de dar as grazas e de saber pedir perdón. Para iso é moi importante que nós, como docentes sexamos conscientes da importancia de dar as grazas aos nosos alumnos, así como ás súas familias e aos nosos propios compañeiros. E non só ensinar a dar as grazas, senón tamén ensinalles a importancia de pedir perdón co noso propio exemplo, pedindo perdón cando nos equivocamos.

O benestar fai que os alumnos sexan máis felices, axúdalles a crecer como persoas. Para iso necesítase fomentar o interese, a autoestima, o optimismo, a vitalidade, a autodeterminación e as relacións positivas. Non só queremos fomentar o benestar nos alumnos, senón tamén no benestar do profesorado e das familias.

O benestar e a satisfacción laboral do profesorado é clave para o éxito educativo. Debemos proporcionar ao profesorado ferramentas para que consiga afrontar a carga de traballo e o estrés que está a sufrir desde hai algún tempo e que en moitas ocasións repercute negativamente no seu rendemento profesional e no benestar dos seus alumnos. O profesorado necesita o apoio do centro, motivación e darlles solucións ás necesidades educativas de forma rápida e eficiente.

Para mellorar o benestar do profesorado propoñemos:

1. Fomentar o traballo colaborativo e solidario baseado no apoio mutuo. A colaboración entre o profesorado fomenta as relacións positivas, aumenta a confianza e mellora o ambiente do Centro.
2. Dar apoio ao profesorado para reducir os niveis de #estrés, mellorando así a súa satisfacción laboral.

3. Facer que o persoal docente sinta recoñecido e que está a facer un bo desempeño das súas funcións. O reforzo positivo e o recoñecemento son moi motivadores e esenciais para o benestar do persoal docente.
4. Formación continua.
5. Proporcionar un espazo no que o profesorado sinta que as dificultades que se presentan no día a día son atendidas, dándolles ferramentas para a resolución de problemas.
6. Ofrecer un espazo cómodo deseñado para que os membros do persoal poidan utilizar para relaxarse.
7. Promover o sentimento de pertenza. Por unha banda, os equipos directivos deben escoitar as opinións do persoal e facerlles partícipes das decisións de centro. Por outra banda, débese dar ao persoal a oportunidade de participar cos seus compañeiros en actividades que non estean relacionadas co traballo (eventos sociais, clases deportivas, grupos creativos...)
8. Abordar a carga de traballo dos docentes. Os equipos directivos deberían exporse o implementar medidas para reducir a carga de traballo do persoal docente ou limitar a cantidade de tempo que dedican a tarefas relacionadas co traballo fose do horario lectivo.

A educación é unha tarefa compartida entre as familias e os centros educativos. A coordinación entre ambos é imprescindible por iso non debemos esquecernos da participación das familias na escola. Ninguén ensina aos pais como educar aos seus fillos, téndose que enfrontar cada día a situacións diferentes e liquidalas da mellor maneira posible. Os pais non son expertos en materia educativa e ás veces atópanse perdidos en tarefas familiares. Os centros non poden obviar esta situación e deben axudar a solucionar as necesidades que presentan as familias. O noso obxectivo é conseguir unha participación real e efectiva das familias no noso centro educativo, xa que cremos que a familia e o centro non poden traballar de maneira paralela, senón que deben traballar de maneira conxunta cun fin común, o benestar dos nenos. É o noso desexo que as familias teñan unha participación máis activa na vida do Centro, por iso é necesario:

1. Dar a coñecer o organigrama do Centro e o entro en si mesmo. As persoas valoran aquilo que coñecen.
2. Fomentar unha maior colaboración e participación conxunta. Pais e docentes débense escoitar mutuamente para, despois de intercambiar información e os seus puntos de vista, acordar que facer. Os docentes deben deixar de “recomendar” e as familias deben deixar de “obedecer” ou “ignorar”. Pais e centros deben traballar da man, sendo copartícipes da educación dos nenos.
3. Crear espazos cómodos para o encontro que faciliten a comunicación e a toma conxunta de decisións.
4. Fluidez na comunicación pais docentes e pais-pais.
5. Unha maior participación dos pais na vida do Centro (asistencia a actividades lúdicas, organización de actividades para o centro etc.)/ etc.)

6. Unha escoita activa das propostas das familias.

7. Impulsar a participación das familias a través do AMPA.

8. Crear unha escola de pais, como un proxecto formativo ofrecido polo Centro para atender e dar resposta real ás necesidades das familias e formalas en determinados aspectos. A través de cuestionarios ou enquisas as familias informarán de que lles preocupa para así poder dar resposta real ás súas necesidades.

Unha educación de calidade constrúese coa PARTICIPACIÓN de toda a Comunidade Educativa.

ANÁLISE DO CONTEXTO

Á hora de realizar accións que traten de mellorar o benestar da comunidade educativa é esencial comezar por coñecer cales son as necesidades e preocupacións de cada un dos compoñentes que a forman. A principal preocupación que xorde á hora de organizar o proceso de recollida de información é que o proceso termine sendo engorroso ou que implique unha sobrecarga de traballo e/o tempo para a persoa que ten que comunicar estas necesidades. Por tanto, priorizaranse accións que sexan sinxelas e levarán a cabo en momentos planificados exclusivamente para elas, tal e como se describe na seguinte táboa:

PROPUESTA	DESCRIPCIÓN	TEMPORALIZACIÓN Y RECURSOS
Evaluación final del curso	Encher un cuestionario indicando: Breve propuesta de mejora	- Docentes: Se dedicarán 20-30 minutos do claustro de final de curso (xuño). - Alumnado: En tutoría nas últimas semanas do curso. - Familias Cuestionario a través da plataforma do centro nas últimas semanas do curso.
Creación dunha conta de email para consultas relacionadas co bienestar	----	Todo o curso escolar

Buzón de preocupaciones na aula	Manifestar de maneira anónima, si quisiera, as súas preocupacións e necesidades.	Todo o curso escolar
Reunións grupales de tutoría coas familias	Fomentar a relación das familias co centro.	- Inicio de curso Presentación do curso escolar - Mitade do curso Desenvolvemento do curso escolar - Final de curso Valoración do curso escolar

4. Formación específica e continua para o persoal docente, integrándoa de forma pouco invasiva ao longo do curso escolar. O obxectivo é orientar e proporcionar recursos aos docentes para promover o benestar non só na aula senón en toda a contorna escolar., proporcionándolles ferramentas realmente eficaces para poder aplicar cando se detecta un problema.

5. Habilitar espazos (físicos e temporais) para a colaboración entre docentes no desenvolvemento de estratexias para mellorar o benestar.

6. Fomentar a inclusión de alumnos en risco de exclusión mediante estratexias que promovan a participación de todo o alumnado.

7. Promover hábitos de vida saudables, priorizando opcións saudables, fronte ás procesadas (máquina de vending, merendas, cafetería).

8. Poñer en marcha as dinámicas de patios inclusivos en colaboración co alumnado dos Ciclos Formativos de Grao Superior de Educación Infantil e de Técnico en Ensino e Animación Sociodeportiva.

9. Crear unha escola de pais e fomentar a implicación destes en actividades do centro.

OBXETIVOS

A Organización Mundial da Saúde (OMS) define benestar como o “estado de ánimo no cal a persoa se dá conta das súas propias aptitudes, pode afrontar as presións normais da vida, pode traballar de maneira máis produtiva e pode facer unha contribución á comunidade”. Non debemos esquecer que os centros ademais de espazos para a docencia son tamén lugares de convivencia nos que aprender valores como a confianza nun mesmo, a autoestima, a actitude positiva ante a vida, a responsabilidade, a capacidade de buscar e pedir axuda. Buscamos unha comunidade educativa resiliente, capaz de afrontar as situacións complexas e difíciles e saír fortalecido delas e capaz de desenvolver competencias emocionais e sociais.

Como obxectivo xeral expómonos previr posibles problemáticas buscando o benestar persoal e emocional de todos os membros da comunidade educativa. Cremos que é necesario abordar as posibles problemáticas, entre elas as derivadas da pandemia, que poidan xurdir entre o alumnado para que non afecten o seu proceso de ensino-aprendizaxe nin ao seu desenvolvemento como persoas. Ao profesorado e ás familias queremos darlles ferramentas e recursos para que poidan enfrontarse a situacións de angustia, #estrés e/o ansiedade que estes momentos de tantos cambios poidan orixinar.

Como obxectivos específicos expómonos:

1. Previr/Evitar situacións de malestar, estrés, ansiedade, sufrimento, etc. no conxunto da comunidade educativa., intervindo e acompañando naquelas situacións nas que estas situacións prodúzanse. Para fomentar o benestar emocional é necesaria a observación. Cremos debe ser levada a cabo non só polo profesor-titor, senón por todo o equipo docente. Incluír a figura do Equipo de Convivencia, que podería estar formado non só por persoal docente senón tamén por alumnos formados para tal fin, podería axudar á mediación na resolución de conflitos. Podería ser conveniente formar ao alumnado na prevención do acoso escolar mediante charlas realizadas polo Programa Axente- Titor da Policía Local da Coruña ou as charlas do Plan Director para a Convivencia e Mellora da Seguridade nos Centros Educativos da Policía Nacional. . O Plan de Convivencia do Centro (Anexo I) recolle algún dos plans de prevención para mellorar esta convivencia e contribuír ao benestar da comunidade educativa.
2. Formación do alumnado en resolución de conflitos, consumo responsable de novas tecnoloxías e redes sociais, acoso escolar e ciberacoso, saúde afectiva sexual, aprender a convivir en igualdade.
3. Coñecer as necesidades da comunidade educativa (alumnado, persoal docente e familias) a través de diferentes ferramentas e estratexias (cuestionarios, caixa de correos de consultas e/o suxestións, correo electrónico, reunións etc.)/ etc.) e promover accións que atendan a estas necesidades.

PROCEDEMENTO DE SEGUIMENTO, AVALIACIÓN, MODIFICACIÓN E DIFUSIÓN DO PLAN

Como xa se mencionou anteriormente, o Plan de Convivencia do Centro recolle algún dos plans de prevención para mellorar a convivencia no centro e contribuír ao benestar da comunidade educativa.

Así mesmo, por parte dos diferentes coordinadores de ciclo, dos diferentes departamentos didácticos e dos responsables de comedor propuxéronse diferentes proxectos que levan a cabo con actividades concretas cuxo obxectivo é fomentar a convivencia e o benestar en cada un dos niveis e espazos do centro (aula, patios, comedor etc.)/ etc.). Moitas destas iniciativas con actividades concretas para promover o benestar de toda a comunidade educativa xa están en marcha e outras en proxecto:

1. Actividades para fomentar a convivencia entre alumnos e profesores:
  - Período de adaptación (4º EI) →Ficha 1
  - Rutina diaria (EI e EP) →Ficha 2
  - Viaxe de convivencia para as diferentes etapas →Ficha 3
  - Rutinas de benvidas adaptadas a cada nivel →Ficha 4
  - Rutinas de despedida adaptadas a cada nivel →Ficha 5
  - Rutinas de relaxación para axudar á relaxación en determinados momentos do día. →Ficha 6
2. Actividades de convivencia do persoal→Ficha 7
  - Festa de Nadal
  - Representación teatral
  - Cea de fin de curso
  - Día de convivencia.
3. Actividades para fomentar hábitos de vida saudables
  - Kilometrada (Anexo II) →Ficha 8
  - Convivencias/ligas deportivas durante o curso escolar →Ficha 9
  - Eu compro san Ficha 18
  - Semana da froita (Anexo III)
  - Cartelería para fomentar comida saudable
4. Actividades para aumentar a responsabilidade
  - Eu participo no meu cole →Ficha 10
  - Implicar ao alumno no coidado da súa contorna →Ficha 11
  - Implicar ao alumno en tarefas da aula
  - Implicar ao alumno en actividades de comedor con concursos
    - Debuxar “O comedor do cole”
  - Cociñeiro por un día
  - Día do silencio
5. Actividades para aumentar a solidariedade da comunidade educativa
  - Mercadillo solidario →Ficha 12
  - Operación recollida de alimentos →Ficha 12
6. Actividades para previr a violencia e acoso
  - Formación para o alumno e profesorado
  - Patios dinámicos →Ficha 13
  - Plan antiacoso Ficha
7. Actividades para mellorar a comunicación interpersoal
  - Co-docencia →Ficha 14
  - Formación para alumno e profesorado
  - Enquisa →Ficha 15
  - Caixa de correos de suxestións

8. Actividades para mellorar a relación coas familias

- Escola de pais (actividade para pais organizada desde o Departamento de Orientación e o AMPA)
- Ven a comer connosco (actividade para pais proposta desde comedor)
- Visita dos pais ao cole na última clase de psicomotricidade
- Papis á auga

A continuación, expoñemos algunhas fichas individuais explicando de forma sinxela algunha das actividades arriba mencionadas

FICHA 1: Periodo de adaptación

OBXETIVOS:

- Crear un clima de acollida e seguridade para o alumnado á hora de comenzar su etapa escolar.
- Fomentar un sentimento de pertencenza a un grupo de nenos e nenas como eles.
- Desenvolver a empatía e afecto entre os docentes e o alumnado que empieza su época actual.

PERSOAS:

- Alumnado de 4º de Educación Infantil.
- Tutores e docentes de 4º de Educación Infantil.

TEMPORALIZACIÓN:

- Ó comezo do curso: mes de setembro.

ESPAZOS:

- Aulas de 4º de Educación Infantil.

MATERIAIS:

- Xoguetes

INTERNO/EXTERNOS:

Esta actividade implica ó centro e as familias, pero desenvólvese dentro do centro.

FICHA 2: Rutina diaria (EI e EP)

OBXETIVOS:

- Fomentar a inclusión de alumnos en riesgo de exclusión mediante estratexias que promovan a participación de todo o alumnado.

PERSOAS:

- Alumnado: todos os alumnos e alumnas de infantil e primaria.
- Profesorado: tutores e docentes das diferentes aulas.

TEMPORALIZACIÓN:

Todos os días do curso escolar, á volta do patio.

ESPAZOS:

Aulas dos cursos de infantil e primaria.

MATERIAIS:

- Colchonetas
- Sillas de aula
- Mesas de aula
- Altavoces.
- Proxector
- Espazos con disfraces.
- Espazos que permitan el movimiento libre do alumnado.
- Material fungible
- Xogosde mesa

INTERNO/EXTERNOS:

A actividade se puede desenvolver tanto dentro del aula como en el patio del centro.

FICHA 3: Viaxes de convivencia

Actividade proposta polos los coordinadores w tutores de cada etapa educativa.

OBXETIVOS:

- Fomentar a convivencia.
- Fomentar actividades ó aire libre
- Fomentar actividades culturais
- Fomentar o ocio saludable.

PERSOAS:

- Alumnos.
- Tutores.
- Profesores de apoio.
- Monitores externos.

TEMPORALIZACIÓN:

- 1º, 2º e 3º ESO en xuño.
- 4ºESO, enero/febrero e xuño.
- 1º e 2º BACH semana anterior a Semana Santa.

ESPAZOS:

- 1º E.P--- Granxa do Queixo
- 2º E.P--- Granxa do Queixo
- 3º E.P--- Granxa do Queixo
- 4º E.P--- O ventoso
- 5º E.P--- Marcelle/ Granxa do Queixo
- 6º E.P--- Museo de bellas artes/ Marcelle/ O ventoso
- 1ºESO---Gandarío/ Rocódromo de Riazor.
- 2ºESO---Panxón.
- 3ºESO---Isla de Ons/ Coliseum e Club de tenis.
- 4ºESO Semana Blanca.
- 1ºBACH---Portugal
- 2º BACH---Andalucía.

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

- Todos ls viajes son externos, dora do entorno escolar.

FICHA 4: Rutina de bienvenida

Actividade proposta por los coordinadores de ciclos que propoñen introducir rutinas diarias de bienvenidas con saludos sencillos a primera hora de clase utilizando los primeros 5 minutos para recibir ós alumnos con tranquilidad:

- Saudos amables con xestos
- Esperar a que se sienten respetuosamente
- Buenos días..., ¿qué tal?

OBXETIVOS ESPECIFICOS:

- Conseguir un ambiente máis relaxado en clase.

PERSOAS:

- Las persoas implicadas serán todos los profesores de ese nivel educativo.

TEMPORALIZACIÓN:

- Diariamente durante todo el curso.

ESPAZOS:

- El aula.

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividad interna

FICHA 5: Rutina de despedida

Actividade proposta polos coordinadores de ciclos que propoñen introducir rutinas diarias de despedida utilizando 5 minutos da última hora de clase para falar cos alumnos con tranquilidade:

- Falar sobre cómo foi á mañá.
- Recoller a súa mesa con tranquilidade e preparar a mochila para levar a casa
- Recoller a sua mesa o que está cerca da súa mesa.
- Deixar a clase lo máis recollida posible.

OBXETIVOS ESPECIFICOS:

- Conseguir un ambiente máis relaxado na clase.
- Hacer partícipes a todos das actividades da aula.

PERSOAS:

- As persoas implicadas serán tódolos profesores de ese nivel educativo.

TEMPORALIZACIÓN:

- Diariamente durante todo o curso.

ESPAZOS:

- O aula

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividad interna

FICHA 6: Rutina de relaxación

Actividade proposta por los coordinadores de ciclo que ya se practica en algunas aulas de primaria con técnicas sencillas para ayudar a relajar ós alumnos en determinadas situaciones.

Se propone introducir alguna de estas rutinas de relaxación en el mayor número de aulas posible para os alumnos o teñan como ferramenta a cal acudir en caso de necesitala:

- Introducirla nun nivel de EP
- Técnicas sencillas de respiración
- Os tutores necesitan una formación en técnicas de relaxación para poder transmitir os alumnos.

OBXETIVOS ESPECIFICOS:

- Que os alumnos teñan una ferramenta para poder relaxarse en situacións de estrés o ansiedad.
- Que se interioricen *mindfulness* como ferramenta para bienestar emocional.

PERSOAS:

- As persoas implicadas serán todos los tutores de ese nivel educativo.

TEMPORALIZACIÓN:

- Puntual durante todo o curso en momentos que o tutor decida que é necesario.

ESPAZOS:

- O aula.

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividade interna

FICHA 7: Convivencia de persoal

Son actividades organizadas pola Dirección del Centro e polo propio persoal co fin de crear un ambiente de convivencia e respecto entre o persoal do centro que favorezca as relacións interpersoales e un ambiente laboral sano.

OBXETIVOS:

- Fomentar a convivencia sana no traballo.
- Fomentar as relacións fora do ambiente escolar.
- Fomentar actividades culturais.
- Fomentar o ocio saudable.

PERSOAS:

- Persoal docente.
- Persoal non docente.

TEMPORALIZACIÓN:

- Festa de Navidad: antes do inicio das vacacións de Navidad
- Representación teatral: decembro e/o fin de curso.
- Cena de fin de curso: xuño
- Día de convivencia: finais de xuño

ESPAZOS:

- Festa de navidade: comedor do colexio.
- Representación teatral: salón de actos do colexio.
- Cena de fin de curso: fora do entorno escolar.
- Día de convivencia: fora do entorno escolar// espazos o aire libre.

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

- Interno: festa de Navidad e representación teatral
- Externo: cena de fin de curso e día de convivencia.

FICHA 8: Kilometrada (Anexo II)

Tódolos alumnos desde 1º de primaria a 1º de bachillerato recorren un kilómetro al inicio de la clase de Educación Física en circuitos marcados en diferentes lugares de los patios del colegio.

OBJETIVO:

- Introducción de hábitos de alimentación y actividade física desde as primeiras etapas de educación primaria durante las clases de educación física, xa que nestas etapas cuando os nenos son máis receptivos e poden asimilar fácilmente bos hábitos que máis tarde serán máis difíciles de introducir ou correxir.
- Manter estos hábitos durante toda la etapa escolar como unha rutina.

PERSOAS:

- Os profesores de Educación Física de cada etapa educativa.

TEMPORALIZACIÓN:

- Dos veces por semana durante todo o curso escolar.

ESPAZOS:

- O patio do colexio.

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividad interna

FICHA 9: Convivencias/ligas deportivas durante el curso escolar

É unha actividade organizada polo centro co fin de crear un ambiente de convivencia e respecto entre o alumnado e profesorado durante a práctica de diferentes disciplinas deportivas no tempo libre de recreo e final de curso.

OBXETIVOS:

- Fomentar a convivencia.
- Fomentar actividades deportivas
- Fomentar hábitos de vida saudables.

PERSOAS:

- Alumnos.
- Persoal docente.
- Persoal no docente.

TEMPORALIZACIÓN:

- Liga Interna: de outubro a xuño (ESO y BACH)
- Partido despedida fin de curso: finais de xuño (BACH)

ESPAZOS:

- Patios.
- Pabellón escolar.

MATERIAIS:

Material deportivo necesario para la práctica de los diferentes deportes.

INTERNO/EXTERNOS:

Todas las actividades se llevarán o al aire libre (liga interna) o en el interior del pabellón escolar (partidos entre profesores y alumnos).

FICHA 10:   **Yo participo no meu cole**

OBXETIVOS:

- Crear espazos e vías de comunicación e participación do alumnado na toma de decisións do centro.

PERSOAS:

- Alumnado do centro.

TEMPORALIZACIÓN:

- Trimestralmente

ESPAZOS:

- Salas habilitadas para reunións.
- No caso de ser on-line, non será necesario un espacio concreto.

MATERIAIS:

- Material común de aula.

INTERNO/EXTERNOS:

- Interno si se realizan as reunións no centro.
- Externo si se realizan on-line

FICHA 11:   implicar ó alumno o coidado do seu entorno

Actividade proposta polos coordinadores de cada etapa educativa.

Proponse introducir actividades que responsabilicen e impliquen ó alumno en actividades de coidado do seu entorno.

Con actividades diarias sencillas preténdese facer conscientes de que todos compartimos un entorno que temos que coidar:

- Recoller a mesa con tranquilidade e preparar a mochila para levar a casa.
- Recoller a mesa e o que está cerca da súa mesa.
- Deixar a clase máis recollida posible.
- Manter o patio limpo.
- Recoller o que se cae ó chan e tirarlo donde corresponde.
- Tirar na papeleira os residuos.
- Deixar o patio recollido cando vamos a clase para que outros o poidan utilizar.

OBXETIVOS:

- Facer ó alumno responsable do coidado do seu entorno (aula e pasillo).
- Facer partícipes a todos das actividades do aula e do centro educativo.
- Involucrar a tódolos alumnos en manter limpo o seu entorno.

PERSOAS:

As persoas implicadas serán tódolos profesores de ese nivel educativo deixando os últimos minutos para recoller ó alumnado.

Os alumnos responsables de aula, que se turnarán cada certo tempo, serán os encargados semanais de pasar un informe de cómo queda o aula diariamente.

TEMPORALIZACIÓN:

Diariamente durante todo el curso

ESPAZOS:

El aula, pasillos, patio y comedor.

MATERIAIS:

INTERNO/EXTERNOS:

Actividad interna e externa

FICHA 12:   Campañas de recollida de alimentos. Mercadillo solidario

É unha actividade proposta polo Centro e guiada por el equipo FER (Filosofía, Ética e Relixión) co fin de alcanzar os seguintes OBXETIVOS, en todos los niveles educativos e para todos os integrantes do noso Centro (familias, alumnos, persoal docente e persoal no docente). Establecer este tipo de sinergias e fundamental para calquer comunidade e, en noso caso, a educativa.

OBXETIVOS:

- Fomentar a solidaridade.
- Profundizar na educación en valores (mesma dignidade para todos)
- Comprometerse cos empobrecidos do mundo e especificamente os da nosa cidade.
- Fomentar o voluntariado.

PERSOAS:

Tódolos membros da comunidade educativa.

TEMPORALIZACIÓN:

- Operación Kilo---ecembro
- Banco de alimentos---maio
- Mercadillo solidario---xuño

ESPAZOS:

Puntos de recollida estratéxicos do centro, facilitando o acceso a todo o persoal docente e non docente, alumnado de tódolos niveis educativos e familias. Se colocan caixas de recollida en EI, EP, ESO, BACH, CF, dirección, comedor, administración, hall de entrada.

O mercadillo no patio

MATERIAIS:

Caixas elaboradas con cartón reciclado e ilustradas con dibuxos do alumnado. Estos dibuxos faranse nas distintas clases e materias.

Para o mercadillo calquera material que quera ceder tódala comunidade educativa e traballos realizados polos alumnos dos distintos niveis.

INTERNO/EXTERNOS:

Interno/externo

FICHA 13:   Patios dinámicos

- Fomentar la inclusión de alumnos en riesgo de exclusión mediante estrategias que promovan a participación de todo o alumnado.
- Poñer en marcha as dinámicas de patios inclusivos en colaboración co alumnado dos Ciclos Formativos de Grado Superior de Educación Infantil e de Técnico en Enseñanza e Animación Sociodeportiva.

PERSOAS:

- Alumnado de Educación Infantil e Educación Primaria
- Alumnado de los Ciclos Formativos de Grado Superior de Educación Infantil e de Técnico en Enseñanza e Animación Sociodeportiva.
- Profesorado:
- Tutores de aula.

TEMPORALIZACIÓN:

- Ó longo de todo o curso.

ESPAZOS:

- Os espazos dispostos polo centro para o desenvolvemento dos patios.

MATERIAIS:

- Balones deportivos.
- Pintura de tableros no chan do centro
- Material de xogos: cuerdas, gomas, aros, conos, pañuelos...

INTERNO/EXTERNOS:

Tódalas actividades se realizarán dentro do centro escolar

FICHA 14:   **Co-docencia**

- Promover accións que atendan as necesidades manifestadas.
- Habilitar espazos (físicos e temporaies) para a colaboración entre docentes no desenvolvemento de estratexias para melloorar o benestar.

PERSOAS:

- Tódolos docentes del centro.

TEMPORALIZACIÓN:

- Trimestralmente.

ESPAZOS:

- Salas de profesores por etapas.
- Aulas dos diferentes cursos.

MATERIAIS:

- Os requeridos según convenga a la reunión e acordos.

INTERNO/EXTERNOS:

- Interno

FICHA 15: Encuesta

- Coñecer as necesidades da comunidade educativa (familias, alumnado e persoal) a través de diferentes ferramentas e estratexias. (cuestionario, buzón de consultas, correo electrónico, reunións etc.)

PERSOAS:

- A comunidade educativa

TEMPORALIZACIÓN:

- A comezo de curso: mes de setembro.
- Ó final do curso: mes de xuño.

ESPAZOS:

- Nas reunións de equipos docentes.

MATERIAIS:

- Material fungible.

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividade a realizar dentro do centro.

FICHA 16: Plan de convivencia

- Concienciar e sensibilizar á comunidade educativa sobre a importancia dunha adecuada convivencia escolar e sobre os procedementos para melloralas.
- Fomentar valores, actitudes y prácticas coherentes con los principios recogidos en este documento, sobre todo en lo referido al respecto a la diversidad y al fomento de la igualdad entre hombres y mujeres.
- Diseñar acciones encaminadas a la prevención de la violencia y de los conflictos en general, a través de la participación de la comunidad educativa en la vida del centro, de la mejora del ambiente escolar y de la mejora de las prácticas educativas.
- Impulsar la acción tutorial, consensuando un Plan de Acción Tutorial que ayude a trabajar los valores, actitudes y normas recogidos en este Plan, desde el punto de vista comunitario, grupal e individual.
- Consensuar las normas generales de convivencia en el centro.
- Diseñar procedimientos de detección e intervención en la resolución constructiva y educadora de los conflictos.
- Participar en la prevención y seguimiento del absentismo escolar y desenvolver las actuaciones necesarias para garantizar el acceso y la permanencia do alumnado en el centro.
- Impulsar el Observatorio de Convivencia como órgano de reflexión, evaluación y diseño de propuestas para el fomento de la cultura da paz y para mejora del clima de convivencia escolar.
- Impulsar la coordinación de las acciones preventivas y resolutivas con otros agentes sociales de la comunidad: ayuntamiento (servicios sociales y educativos, prevención de drogodependencias, deportes,...), servicios de salud, asociaciones sin ánimo de lucro; otros ámbitos de la administración educativa: equipo de orientación específico, inspección,...; otras administraciones: servicio de menores de la Xunta de Galicia, fiscalía de menores,..

PERSOAS:

- Toda comunidade educativa contribuirá al desarrollo del Plan de Convivencia. La visualización de la participación de los distintos sectores quedará reflejada en el **Observatorio de Convivencia**, órgano dependiente del Consejo Escolar.

ESPAZOS:

- Biblioteca, la Sala de Usos Múltiples, la Sala del Profesorado...; **las propias aulas de grupo deben ser el primer espacio a gestionar para la mejora de la convivencia.**

MATERIAIS:

- El equipo directivo pondrá a disposición del Observatorio de Convivencia los espacios y recursos necesarios para desenvolver su trabajo.

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividad a realizar dentro del centro.

TEMPORALIZACIÓN:

CURSO 07-08	• Análise da situación de partida: encuestas e estadísticas das partes de incidencias e sancions. • 1ª Constitución del Observatorio de Convivencia.
CURSO 08-09	• Constitución del Observatorio de Convivencia. • Análise da situación de partida: entrevistas e estadísticas. • Elaboración e aprobación do Plan de Convivencia. • Revisión del NOF; aprobación del nuevo NOF. • Formación al Profesorado, a través do Plan de Autoavaliación e Mellora de Calidade en Centros Educativos. • Avaluación do realizado e do que queda por realizar. • Reajuste da planificación, según a memoria elaborada polo Observatorio de Convivencia.
CURSO 09-10	• Posta en marcha do Plan de Convivencia e das Normas de Organización e Funcionamiento.. • Revisar el Plan de Acción Tutorial e aprobarlo con novas propostas. • Formación do profesorado en aspectos de traballo na aula na resolución de conflitos. • Evaluación anual del Plan Anual de Convivencia, a través del Observatorio de Convivencia y del Consejo Escolar: propostas de mejora.
CURSO 10-11	• Unificación de criterios e formación ante posibles casos de acoso escolar. • Evaluación anual del Plan Anual de Convivencia, a través del Observatorio de Convivencia y del Consejo Escolar: propostas de mejora.

FICHA 17: Plan antiacoso

Ser acosado polos compañeiros é una ameaza para o desenvolvemento saudable de numerosos niños xoves en todo el mundo. O programa KiVa (Finlandia) se basa na idea de que a reacción dos compañeiros espectadores ante unha situación de acoso en la cual ellos no son ni los acosados ni los acosadores, es crucial para que se prolongue o se termine. Influir sobre los espectadores es, por lo tanto, esencial para un trabajo antiacoso efectivo.

Los efectos de este programa fueron evaluados en numerosos estudios en los que se comprobo que ademais de reducir la prevalencia de niños que acosan o son acosados, el programa genera cambios positivos en las actitudes antiacoso y de empatía en los espectadores; Y estos efectos también parecen extenderse al ciberacoso.

OBXETIVOS:

- Prevenir casos de acoso escolar.
- Concienciar sobre el acoso escolar e informar sobre cómo poder participar en el mismo un grupo entero.
- Aumentar la empatía por los alumnos acosados.
- Ofrecer métodos seguros para apoyar y ayudar ós alumnos acosados.
- Motivar ós alumnos para modificar su comportamiento para que todo el mundo se sienta bien en el grupo.

PERSOAS:

- Toda comunidade educativa contribuirá al desarrollo del Plan de prevención del acoso: Persoal docente y no docente, alumnos y familias.
- Equipo KiVa formado por tres profesoras (Belén Vázquez, Carolina Montes e Noemí Luengo) y una psicóloga-orientadora (Marisú López).

MATERIAIS:

- Material KiVa: manual para el docente y guía para padres, pósters, encuestas para los alumnos, cortometrajes para los temas, presentaciones para reunión de persoal y de familias.
- Material Liceo: Fichas y cortometraxes para trabajar en las sesións de tutoría e incluídas no Plan de Acción Titorial, presentación en ppt., realizada polo Equipo de convivencia, para informar aos cursos 5º e 6º de Primaria e todos os da ESO sobre o acoso e ofrecerlles métodos para informar (correo de convivencia, buzón, profesores...) e apoiar aos compañeiros acosados.

INTERNO/EXTERNOS: Interno

TEMPORALIZACIÓN:

CURSO 17-18	• Presentación a todo o colexio do programa KiVa. • Análise da situación de partida: Resultados das encuestas • Constitución do Equipo de Convivencia. • Atallar casos graves de acoso.
CURSO 18-19	• Reaxuste da planificación, según a memoria elaborada polo Equipo KiVa. • Presentación ós alumnos do programa antiacoso. • Análise da situación de partida • Formación ó profesorado. • Evaluación do realizado e do que queda por realizar. • Atallar casos graves de acoso.
CURSO 19-20	• Recordatorio-Presentación ós alumnos do programa antiacoso. • Realizar novas propostas ó Plan de Acción Tutorial, referidas o acoso e á resolución de conflitos. • Formación do profesorado en aspectos del traballo na aula na resolución de conflitos.
CURSO 20-21	• Recordatorio-Presentación ós alumnos do programa antiacoso. • Atallar casos graves de acoso.
CURSO 21-22 22-23 23-24	• Recordatorio-Presentación ós alumnos do programa antiacoso. • Realizar novas propostas ó Plan de Acción Tutorial, referidas o acoso e á resolución de conflitos. • Unificación de criterios e formación ante posibles casos de acoso escolar. • Formación do profesorado en aspectos de traballo na resolución de conflitos. • Aplicación protocolo c de acoso. • Avaluación do realizado e do que queda por realizar.

FICHA 18: Yo compro sano

OBJETIVOS:

- Promover una alimentación sana, priorizando opciones saludables, frente a las procesadas (máquina de vending, meriendas, cafetería).

PERSOAS:

- Alumnado de primaria, secundaria y bachillerato.
- Personal de cocina.

TEMPORALIZACIÓN:

- A lo largo de todo el curso escolar.

ESPAZOS:

- Máquinas expendedoras de alimentos, situada en el patio.

MATERIAIS:

- Alimentos saludables.

INTERNO/EXTERNOS:

- Actividad a realizar dentro del centro.

4. TEMPORALIZACIÓN

[illegible]

5. EVALUACIÓN

Para evaluar el grado de bienestar de nuestra comunidad educativa utilizaremos la herramienta de medición de bienestar y clima laboral *ReSpire* creada por Sumaset adaptando el modelo Spire para los centros educativos:

Se valorarán en función a 5 posibles respuestas (nunca/casi nunca/a menudo/muy a menudo/siempre).

R	Aprendemos lecciones de cursos pasados y nos aseguramos de llevarlas a futuros cursos			
R	Las oportunidades/mejoras en momentos adversos que ofrece mi centro educativo son adecuadas			
R	Todas las PERSONAS del colegio se involucran en épocas difíciles			
R	La actitud y comportamientos del claustro ante los problemas es proactiva, orientada a la búsqueda de la solución			
R	En el colegio cuando surge una situación compleja, se produce una oportunidad de crecimiento			
e	En mi colegio siento que las condiciones físicas son las adecuadas			
e	Cuando obtengo un logro destacado, personal o del equipo, recibo un reconocimiento público y/o privado por el trabajo bien hecho (Beneficio emocional)			
e	En mi colegio, tengo posibilidades interesantes de desarrollo profesional			
e	Los recursos materiales son adecuados para el desempeño de mi labor			
e	Mi colegio valora y promueve las prácticas equitativas			
S	El propósito de mi colegio está claro y es coherente con las prácticas que desarrollamos			

S	Alcanzo las metas importantes que se han propuesto para el curso académico	
S	Mi trabajo es significativo, contribuye e impacta en las PERSONAS que me rodean	
S	Creo que el trabajo de docente que yo realizo es necesario para la sociedad	
S	En mi colegio se promueve el mindfulness y otras prácticas de atención plena	
P	Se hacen paradas (descanso) con relativa frecuencia en el día a día	

P	Durante el horario de trabajo, las condiciones facilitan la concentración la mayor parte del tiempo	
P	Las comunicaciones (llamadas/mail) del centro se hacen en horario laboral únicamente.	
P	En el colegio ofrecen menús saludables, sanos y deliciosos	
P	Mi centro promueve a actividade física del persoal docente/no docente del colegio	
I	Se ofrece formación para desenvolvernoss a nivel profesional y persoal	
I	Mi centro promueve la investigación pedagógica, nuevas metodologías, etc.	
I	Los errores se conciben con amabilidad y como parte del aprendizaje y crecimiento	
I	La formación permanente del profesorado es adecuada	
I	El centro ofrece retos profesionales para el crecimiento	
R	El centro promueve relaciones positivas en el colegio	
R	El persoal docente/no docente se apoya y ayuda mutuamente	
R	El centro facilita el trabajo interdepartamental	
R	El feedback de mis compañeros y superiores se realiza de manera apreciativa, basado en el respeto y en nuestras fortalezas	
R	En las reuniones de equipo/etapa se fomenta la seguridad psicológica y confianza	
E	El equipo en el que trabajas se caracteriza por inspirar positividad	
E	En el centro se puede expresar nuestra vulnerabilidad tanto en el equipo con superiores	
E	La gratitud es un valor destacable en mi centro	
E	El centro celebra los logros	
E	En mi colegio hay espazos para saber cómo se sienten las PERSOAS	
	TOTAL, PUNTUACIÓN	

A COMISIÓN PEDAGÓGICA

A comisión pedagóxica está composta por:

- A Dirección
- Xefe de Estudos
- Os xefes de departamento
- Os coordinadores de ciclo

As súas competencias son:

- Elevar ao claustro propostas de criterios para a elaboración dos PC
- Asegurar a coherencia dos PEC-PC.
- Establecer as directrices xerais para a elaboración de programacións didácticas, adaptacións curriculares e programas de diversificación.
- Propoñer ao claustro para a súa aprobación os PC.

O EQUIPO DE NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

O equipo de normalización lingüística está composto por:

Representantes do persoal docente que pertencen aos distintos niveis de ensino que hai no Centro

- Representantes do alumnado
- Representantes do persoal non docente
- Os seus obxectivos, en liñas xerais, son:
  - Asegurar o cumprimento da legalidade vixente en canto a todo o relativo a normalización lingüística.
  - Idear estratexias tendentes a potenciar o uso do galego como lingua prioritaria en todas as comunicacións entre os distintos estamentos.

- Promover actividades tendentes á normalización (especialmente entre os alumnos que teñan como primeira lingua o castelán).
- Potenciar o interese pola cultura galega en todas as súas manifestacións (arte, literatura, música...).
- Divulgar a traxectoria do personaxe ao que cada ano se adique *O Día das Letras Galegas*.

TITORES

O titor é o encargado e responsable directo de cada grupo.

- Coordina o profesorado do devandito grupo téndoo informado das incidencias notables aínda entre avaliacións.
- Leva directamente as faltas de asistencia, recibindo un parte diario que, ao final da xornada ou principio da seguinte, ten a obriga de presentarlle o delegado de curso.
- Mantén cos familiares dos alumnos un contacto regular, facendo fincapé nel aínda que non lle sexa solicitado, para coñecer mellor o entorno do alumno, pedir a colaboración dos familiares ou prestala segundo o caso, comunicar resultados académicos, faltas sen xustificar ou calquera outro tipo de incidencia tanto de carácter disciplinar como docente.
- Dirixe e orienta as avaliacións do grupo recollendo a información que ha de trasladar ao propio alumno e aos seus familiares. Destas sesións de avaliación, o titor levanta unha acta na que se conteñan os seguintes extremos:
  - Lugar e hora da reunión.
  - Profesores asistentes e ausentes.
  - Observacións e acordos especiais.
- Preside as reunións con pais de alumnos do seu grupo nas que lles informa de niveis, obxectivos, dificultades e características especiais, probas de exame, sesións de avaliación de cada ano académico.
- Ten unhas horas de visita de pais prefixadas ao comezo do curso académico.

DELEGADOS DE CURSO E AULA

O nomeamento dos delegados de curso será a pedra angular base sobre a que se apoiará a participación dos alumnos na vida colexial, participación que se considera importante. O delegado e subdelegado serán elixidos democraticamente polos seus compañeiros. Os delegados de curso dos niveis correspondentes aos alumnos maiores reuniránse periodicamente co cadro Directivo do Centro, para tratar as cuestións que se estimen de interese.

En cada aula haberá un Delegado e un Subdelegado. As súas funcións son:

- Representar formalmente aos seus compañeiros en cantas ocasións así se requiran
- Velar pola orde e conservación do local, mobiliario e material da aula correspondente.
- Colaborar co persoal docente no mantemento da disciplina, control de faltas de asistencia e outras tarefas semellantes, de acordo coas normas da Dirección e Titor.

O delegado é o representante da clase para todos os efectos na súa relación co Titor, Profesores e Xefatura de Estudos. En caso de que non cumprise correctamente as súas funcións, substituirao o subdelegado.

Os Delegados de Clase elixíranse nos primeiros quince días do curso nunha das sesións dedicadas a titoría (en ESO) ou na clase co titor (en Bacharelato). En principio, todos os alumnos do grupo son elixibles e electores. A elección realízase por medio de votación secreta nun acto presidido polo titor e entre os alumnos que previamente presentasen a súa candidatura. Se non se presentan candidatos, os alumnos votarán ao compañeiro que desexen. Nomearase Delegado ao alumno con máis votos e Subdelegado ao que quedase en segundo lugar. Todo iso será reflectido nunha pequena acta. Será facultade do titor desestimar a candidatura dun alumno se o seu comportamento en cursos anteriores así o aconsella. Así mesmo, un Delegado poderá dimitir, en cuxo caso ocupará o seu lugar o Subdelegado.

NORMAS DE FUNCIONAMENTO E CONVIVENCIA

a) CENTRO E FAMILIA

A educación dos fillos é deber dos pais, e sobre eles recae a responsabilidade esencial da mesma. É, pois, absolutamente indispensable para o éxito desta misión conxunta, a acción solidaria de colaboración entre pais e profesores. Sen a cooperación real da familia, calquera labor educacional estaría condenado ao fracaso.

Nesta orde de ideas é obriga dos pais:

- Constante apoio á obra educacional do Centro.
- Asiduidade ás clases e cumprimento das obrigas por parte dos alumnos.
- Atención aos resultados que acusan as cualificacións das avaliacións.
- Manifestación sempre ante os seus fillos dunha sincera estima para canto se refira ao Centro -persoas, métodos, etc.- xa que o testemuño dos pais, ao autorizar ou desautorizar a obra do Centro, dá ou quita eficacia á mesma ante os educandos.
- Saúde, disciplina, aseo e bos costumes exprésanse en todos os actos do Centro.

O Centro non ha substituír á familia, senón facer unha "familia ideal" dentro do tempo e do medio no que se desenvolve o "suxeito" da formación.

b) CENTRO E ALUMNOS

O noso Centro ha contar cunha concreta normativa reguladora das súas actividades, ao igual que calquera sociedade que se prece, ao fin de aunar os esforzos dos seus compoñentes.

Dado que o Centro Liceo "La Paz" é un centro docente que aspira en todo a acercarse á perfección, as nosas coordenadas orientaranse hacia a dobre faceta de formación integral e capacitación profesional do alumnado.

Tanto o desenvolvemento da persoalidade dos nosos estudantes como a mellor adecuación das súas normas de convivencia e de responsabilidade -xa persoal, xa colectiva- han ser as metas que se deben conseguir.

En consecuencia, faremos do Regulamento colexial unha canle e medio adecuados para conseguir os fins citados; flexibilidade e revisión periódica serán as liñas mestras de dito regulamento.

Ao incorporarse ao Centro, o alumno intégrase nunha comunidade educativa que espera a súa colaboración e lle brinda os medios humanos e materiais de que dispón nun ambiente grato, acolledor e formativo.

A Dirección é a máxima autoridade no que se refire á disciplina e á dirección pedagóxica e cultural do Centro. Todos os alumnos deben cumprir as normas emanadas da mesma.

A primeira obriga do alumno é o estudo. A aplicación responsable a esta tarefa e un rendemento suficiente e conforme á aptitude de cada un son condicións indispensables para seguir no Centro.

Todas as asignaturas dos planos de estudos deben ser consideradas con interese e adicación, dada a transcendencia que teñen para a formación completa e para o futuro profesional e humano do educando.

O alumno ha de conceder unha suma importancia tanto ás ensinanzas concretas teóricas e prácticas como ás actividades complementarias que se organicen: cursos, conferencias, viaxes de estudos, visitas culturais, etc., que completen a súa formación.

O resultado deste traballo persoal, xunto ás notas, asistencia e conduta, fanse constar nos boletíns de avaliacións propias de cada alumno que periodicamente se envían. Os pais deberán asinalos e devolvelos no menor prazo posible ao Centro.

Os alumnos que na convocatoria de setembro suspendan tres ou máis asignaturas, en caso de querer seguir no Centro, deberán repetir curso, sempre que haxa posibilidade de admitilos.

➤ **Representación e participación do alumnado**

É criterio educativo do Centro Liceo La Paz que os seus alumnos participen progresivamente no funcionamento da vida do Centro, segundo a súa idade e estudos, mediante iniciativas e tarefas de responsabilidade e representación, que son o complemento necesario dun respecto intelixente ás normas obxectivas e ás disposicións dos superiores.

A nosa meta é conseguir a responsabilidade de todo o alumnado, en orde a lograr un ambiente propicio para o estudo e demais actividades formativas.

➤ **Entradas e saídas do Centro**

As entradas dos alumnos realizaranse puntualmente cando soe o sinal de entrada. Cinco minutos despois da hora pecharase a porta de acceso para os alumnos, non permitíndose a entrada daqueles que cheguen tarde, agás xustificación, ata a seguinte unidade didáctica.

Prohíbese a todos os alumnos do Centro a saída nos tempos de lecer, horas libres de clase, períodos de

descanso para mediopensionistas e, en xeral, en todos aqueles momentos que non sexan as saídas oficiais da xornada de mañá e tarde.

➤ **Entrada e saída de clases**

Cinco minutos antes da entrada o profesor que teña clase abrirá a porta e esperará ós alumnos velando por un comportamento axeitado dos mesmos. Os alumnos pasarán ás aulas ordenadamente, evitando as aglomeracións ou calquera outro tipo de desorde. A saída das clases debe facerse tamén ordenadamente, sendo eo profesor o último en abandonar a aula.

O alumno debe permanecer na aula durante os minutos que median entre unha clase e a seguinte, permitíndose unicamente as saídas autorizadas polo profesor entrante.

➤ **Comportamento no Centro**

Intentamos que a nosa convivencia se fundamente no respecto mútuo; polo tanto:

- Esixiranse vocabulario e ademáns correctos a todos os nosos alumnos, tanto dentro como fóra da aula, así como o máximo respecto entre compañeiros e ao resto das persoas que forman a comunidade escolar.
- Non se permitirá aos alumnos correr, gritar ou xogar nos corredores, escaleiras e especialmente nas aulas.
- Cada alumno terá o seu sitio asignado dentro da aula.

➤ **Comportamento durante as clases:**

- O alumno observará unha conducta intachable e unha atención adecuadas ás explicacións do profesor.
- As faltas leves de comportamento nas clases non motivarán a expulsión do alumno que as cometa, pero o profesor sancionará esas faltas coa amoestación adecuada consignándoas no parte de

asistencia.

- Á 3ª falta leve, o profesor poderá expulsar da clase ao alumno.
- A expulsión de clase será a sanción correspondente ás faltas graves de orde. O profesor consignará a expulsión no parte especial, expoñendo nel a natureza da falta que motiva a expulsión.
- Os alumnos expulsados de clase acudirán inmediatamente á Xefatura de Estudos, que os enviará durante o tempo que dure a clase á aula que se destine para estes casos.

➤ **Asistencia a clase:**

- A asistencia a clase é obrigatoria; os alumnos non deben faltar á mesma a non ser por enfermidade ou por outra causa moi xustificada.
- As faltas de asistencia deberán ser xustificadas por unha nota familiar ou certificado médico no momento en que, despois de ter faltado, o alumno se incorpore a clase. A nota de xustificación quedará grampada no parte.
- Se o titor ou algún profesor considerase dubidosa a xustificación presentada polo alumno, deberán ser os pais do mesmo os que persoalmente xustifiquen dita falta a solicitude do profesor.
- Os alumnos maiores de idade (que tamén teñen a obriga de asistir a todas as clases por ser alumnos adscritos ao ensino homologado) xustificarán por escrito a súa falta de asistencia a clase. Se o alumno maior de idade convive con seus pais, dependendo economicamente deles, o titor comunicaralles aos mesmos as faltas de asistencia do alumno.
- Se as faltas de asistencia foran reiteradas e non foran xustificadas, o alumno poderá sufrir a perda de escolaridade.
- Faise constar aos alumnos e pais que non se admitirán xustificacións das faltas de asistencia ás clases anteriores ás dun control ou exame, coa disculpa de permanecer fóra da aula o alumno estudando. Isto carrexaría desaxuste no coñecemento dos programas doutras materias prexuízo para o alumno. Polo tanto, esta actitude privará ao alumno de presentarse a dita proba ou control.

- Ningún profesor permitirá a asistencia a clase ao alumno que teña faltas de asistencia sen xustificar.
- En cada clase o profesor redactará o parte de asistencia. Nel figurarán os alumnos que faltaran a clase. O alumno delegado de curso encargarse de pasar o parte ao titor.
- Os alumnos incorporaranse ao Centro nas datas establecidas.
- Agás casos urxentes e imprevistos, procurarán os pais non dispensar aos seus fillos da asistencia ás clases, sen previa conformidade coa Dirección.
- Non se realizará ningunha proba de promoción ou suficiencia fóra do calendario establecido.
- O profesor-titor, de acordo co establecido nas disposicións vixentes, é o encargado de comunicar aos pais ou titores legais dos alumnos as faltas de asistencia, así como todas as incidencias que o profesor reflecta no parte de clase.

➤ **Uniformidade**

A uniformidade é obrigatoria para todos os alumnos e alumnas de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obrigatoria e Bacharelato. Non se permitirá o uso de ningunha outra prenda que diferencie a ningún alumno por razón de raza, sexo ou relixión.

A uniformidade deberá conservarse en perfecto estado de uso e unicamente se permitirá a utilización de prendas regulamentarias que facilitará o propio Centro ou as entidades ou casas comerciais que a Dirección do Centro designe.

Terase a previsión suficiente para un posible cambio de roupa por calquera incidente inesperado

➤ **Sobre o uso do tabaco no Centro**

Seguindo a legalidade vixente, o tabaco está totalmente prohibido en todas as dependencias do Centro e nas proximidades do mesmo.

➤ **Limpeza e mantemento**

Dado que o Liceo "La Paz" é un centro que dá cabida a varios centenares de estudantes, a limpeza e mantemento correcto ha de ser tarefa de todos e labor admitido de bo grao. En consecuencia, esixirase unha completa e total pulcritude de todos os membros da comunidade educativa.

Temos entre todos que facer un Centro cómodo e agradable. Que a nosa máxima neste campo sexa limpeza, orde e hixiene xerais en todos os aspectos, exercendo unha atención especial para manter limpas, entre todos, as diversas instalacións escolares (aulas, corredores, campos de deportes, etc.)

O coidado e conservación das aulas e material é responsabilidade de todos, incluídos os alumnos. Todos deben aprender a responsabilizarse de cada aula, coidando que non quede aberta nos recreos e fin de xornada, así como de comunicar os desperfectos á Secretaría do Centro, xa que serán reparados a expensas daqueles que os causasen, sexa unha persoa determinada ou o colectivo da clase.

➤ **Estudos**

Nas horas e locais de estudo cada alumno disporá dun lugar fixo, do que non debe ausentarse sen permiso.

O estudo require un ambiente de concentración e silencio no que cada un procurará non molestar aos demais con movementos innecesarios ou ruídos inoportunos.

Cada alumno ten ao seu cargo a orde e conservación do material e mobiliario que lle estean confiados.

➤ **Recreos**

Os recreos son tempos de descanso e de lecer, á vez que un acto e ocasión de convivencia; por iso nas aulas de recreo e lugares de expansión debe observarse un comportamento correcto nun ambiente de cordialidade, alegría e compañeirismo.

Os alumnos coidarán especialmente do respecto ás instalacións, dependencias e xardíns dos lugares designados para expansión e recreo, así como da orde e conservación do mobiliario e material dos mesmos.

➤ **Actos colectivos**

Os actos colectivos da vida do Centro (cine, conferencias, actos académicos, conmemorativos, etc.), teñen unha finalidade eminentemente formativa e así han de ser estimados polos alumnos aos que se dirixan.

Nestas actividades o alumno debe manifestar a máis extremada corrección gardando a orde debida, acollendo con cortesía aos invitados e prestando a atención debida, sen molestar aos demais con xestos, palabras ou accións inoportunas.

➤ **Actividades de formación deportiva**

O departamento de Educación Física, de acordo coa Dirección do Centro, confeccionará o programa de competicións e actividades deportivas para cada curso, de modo que non haxa interferencias coas demais actividades deportivas ou docentes nin prexudique o rendemento escolar dos alumnos. Este programa revisarase en caso necesario.

O alumno do Centro Liceo "La Paz" ha de ser consciente de que o deporte é un medio de superación persoal e de formación física e moral, participando nas actividades deportivas organizadas polo Centro e estimando como un honor e un compromiso o representalo en competicións con outros Centros.

Xogar limpamente e con entusiasmo, acoller a vitoria con sinxeleza e saber perder con xenerosidade felicitando ao vencedor son mostras de clara deportividade que deben distinguir sempre ao alumnado, actitude na que non debe ser superado por ninguén.

Os alumnos que presencien as competicións deportivas saberán animar ao seu equipo con entusiasmo e nobreza, facendo patente a súa ecuanimidade co equipo contrario e sen menosprezar a ningún dos participantes.

➤ **Actividades de formación humana**

Ademais das ensinanzas técnicas, científicas e humanísticas incluídas nos programas das diversas ramas de estudos, o Centro Liceo "La Paz" atenderá de maneira sistemática o cultivo dos seguintes aspectos da formación integral humana:

- Religioso - Moral
- Cívico - Social
- Físico - Deportivo

- Cultural – Estético

➤ **Actividades complementarias**

Durante o tempo de lecer, organizaranse con independencia das actividades formativas de todo tipo programadas para o curso, unha serie de actividades complementarias, ás que poderán asistir todos os alumnos, nas condicións que para cada caso se fixen.

Estas actividades consisten en:

- Viaxes de estudos, culturais e recreativos.
- Excursións.
- Asistencia a diversas actividades que se convoquen, os sábados e domingos.
- Participación en Competicións Deportivas, etc.

➤ **Círculo Deportivo Recreativo e Cultural do Centro**

O Círculo Deportivo, Recreativo e Cultural, enmarcado nos fins e ideais do Centro, ten por obxectivo ocupar o tempo libre e completar a formación integral de todos os alumnos, propiciando e fomentando as actividades deportivas, recreativas e culturais necesarias, que terán a consideración de actividades extraescolares.

Ao longo de todo o curso escolar -en horario compatible coas tarefas lectivas-, máis dunha vintena de posibilidades ofrece o Círculo á comunidade colexial, entre as que destacan as seguintes:

Xadrez, Arbitraxe, Artes Plásticas, Aula de Chino, Baile tradicional, Ballet Clásico, Baloncesto, Balonmán, Club de Debate, Contacontos, Danza Española, Dibuplástica, Estimulación da linguaxe oral, Fotografía, Futbito, Fútbol, Ximnasia Rítmica, Hóckey, Judo, Alemán, Labores, Música, Pandeireta, Patinaxe Artístico, Percusión, Prensa e Vídeo, Reciclaxe e Medioambiente, Rhymes and Songs, Robótica, Taller de Creatividade, Taller de Maxia, Teatro, Francés, Voleibol, etc.

COMISIÓN DE DISCIPLINA

O Consello Escolar nos niveis concertados establecerá unha comisión encargada de velar polo cumprimento das normas de convivencia, que estará composta polos seguintes estamentos:

- Director Técnico ou Pedagógico.

- O Xefe de Estudos.
- Dous pais designados polo Consello Escolar.
- Dous profesores designados polo Consello Escolar.
- Dous alumnos designados polo Consello Escolar.

Nos niveis non concertados será o Consello de Disciplina o que velará polo cumprimento destas normas e estará composto por:

- Director Técnico ou Pedagógico.
- O Xefe de Estudos.
- O Titor do curso de que se trate.
- Dous representante dos Pais dos alumnos.
- Dous representante dos Profesores do curso do que se trate.
- O Delegado e o Subdelegado do curso en representación dos alumnos.

PROXECTO LINGÜÍSTICO

PROXECTO LINGÜÍSTICO 2023-2024

Marco legal

O marco legal de referencia no que queda inscrito o Proxecto Lingüístico de Centro ven dado por:

- Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüístico no ensino non universitario de Galicia. (DOG 25 de maio de 2010)
- Orde do 30 de xuño de 2010 pola que se regulan, con carácter experimental, os centros plurilingües na Comunidade Autónoma de Galicia, para o curso 2010/2011. (DOG 6 de xullo de 2010)

- ORDE do 12 de maio de 2011 pola que se regulan os centros plurilingües na Comunidade Autónoma de Galicia e se establece o procedemento de incorporación de novos centros á Rede de Centros Plurilingües de Galicia. (DOG 20 de maio de 2011)

- ORDE do 12 de maio de 2011 pola que se regulan as seccións bilingües en centros sostidos con fondos públicos de ensino non universitario. (DOG 20 de maio de 2011)

Contextualización

O Centro está situado na zona chamada Matogrande. As áreas máis próximas a el son: Eirís, Monelos e Elviña e o propio barrio de Matogrande, de nova creación.

A meirande parte do alumnado matriculado no Centro son da propia contorna e proceden dos barrios e zona indicados anteriormente. De todos os xeitos, este alumnado procede, tamén, de diferentes barrios da Coruña e mesmo da área metropolitana, xa que a entidade dispón de transporte escolar, facilitando a presenza no mesmo daqu alumnado máis afastado do colexio.

O nivel socioeconómico dos alumnos é medio, con pais dedicados ao exercicio libre da profesión, funcionarios, empresarios e empregados por conta allea. Todos eles teñen un gran interese por proporcionar os seus fillos unha formación sólida e que inclúa o dominio de, polo menos, unha lingua estranxeira.

Debuxamos como máis relevante un contexto sociolingüístico do alumnado do centro que ten como lingua habitual e familiar nas súas interaccións o castelán nun 50%, seguido dos que usan máis castelán ca galego (20%), as dúas linguas por igual (20%), só galego (7%), máis galego ca castelán (3%).

O profesorado non ofrece un perfil definido, aínda que nas relacións do centro é maioritariamente o uso da lingua castelá con variables cando as relacións se realizan en situacións non docentes ou fóra do centro educativo.

Hai outras variables que poden axudar a comprender a realidade sociolingüística do centro:

- A porcentaxe de alumnado inmigrante no centro procede principalmente doutras comunidades autónomas do Estado Español e de países suramericanos.
- A lingua falada no ámbito familiar deste alumnado é o castelán.
- A competencia en galego deste alumnado é moi baixa nos primeiros anos.

No centro impártense todas as etapas que conforman o sistema educativo:

- 15 unidades 2º Ciclo de Ed. Infantil

- 30 unidades de Ed. Primaria
- 16 unidades de Ed. Secundaria
- 8 unidades de Bacharelato
- Ciclos formativos

O Centro Plurilingüe Liceo La Paz mantén unha aposta decidida por formar os seus alumnos na pluralidade lingüística desde as súas orixes. Cremos que os Centros Plurilingües son un paso adiante cara a atender a diversificación lingüística e cultural de Europa, a cooperación entre Estados, a mobilidade profesional, a participación nos programas educativos europeos e a intensificación dos intercambios escolares e universitarios. O ensino plurilingüe desenvolve capacidades de educación lingüística útiles, á súa vez, para aprender outras linguas, tanto a nivel fonético como a nivel de léxico e de sintaxe. Igualmente, permite desenvolver as competencias xerais de aprendizaxe, representa a vía natural para acceder aos estudos universitarios noutros países e favorece a apertura cultural que tanta importancia ten na formación do cidadán do futuro.

Obxectivo

O obxectivo principal deste Proxecto Lingüístico é garantir ao rematar o período de escolarización obrigatoria a competencia plena e en igualdade nas dúas linguas oficiais (galego e castelán) e a adquisición dun coñecemento efectivo nunha lingua estranxeira (inglés)

Obxectivos para o profesorado

- Mellorar, mediante un proceso de formación continua, o nivel de dominio do inglés
- Combinar na práctica docente do centro o uso das linguas vernáculas e estranxeira.
- Desenvolver o interese pola formación/reciclaxe en linguas como instrumento necesario para o desenvolvemento do noso labor docente.
- Crear un equipo (Comisión Lingüística) no que estean representadas todas as linguas consideradas no Proxecto.
- Potenciar o uso do galego e do inglés dentro e fóra da aula.
- Coñecer e utilizar as novas tecnoloxías aplicadas á comunicación no ensino de linguas.
- Empregar diferentes recursos e estratexias para motivar os alumnos durante o proceso de aprendizaxe.
- Planificar actividades que favorezan e reforcen a aprendizaxe das linguas.

Obxectivos para o alumnado

- Coñecer e usar axeitadamente as linguas galega, inglesa e castelá, de forma oral escrita, adquirindo, progresivamente ao longo da súa educación, a competencia comunicativa necesaria para desenvolverse en situacións cotiás.
- Valorar a aprendizaxe de distintas linguas e o seu progresivo dominio dun modo significativo.
- Valorar a riqueza que supón o plurilingüísimo.
- Aumentar o uso do galego e do inglés dentro e fóra da aula.

Ámbito de aplicación

Este Proxecto Lingüístico é de aplicación nos niveis concertados impartidos no Centro:

- Educación Infantil (15 unidades)
- Educación Primaria (30 unidades)
- Educación Secundaria (16 unidades)
- Bacharelato (8 unidades)
- Ciclos Formativos

O Proxecto Lingüístico

Educación Infantil

Na etapa de educación infantil, o profesorado usará na aula a lingua materna predominante entre o alumnado. A lingua materna do 87,2% dos nosos alumnos/as do segundo ciclo da educación infantil é o castelán, segundo reflicten os resultados da pregunta efectuada aos pais, nais, titores/as ou representantes legais antes do comezo do curso escolar acerca da lingua do seu fillo ou filla. Sendo o castelán a lingua materna predominante usarase como vehicular en todo o ciclo e, de xeito individualizado, terase en conta a lingua materna de cada alumno.

O profesorado procurará que o alumnado adquira, de forma oral e escrita, o coñecemento da outra lingua oficial de Galicia dentro dos límites da etapa ou ciclo.

Introduciremos o coñecemento das dúas linguas a través das seguintes estratexias e actividades:

- Establecer situacións de comunicación verbal nas dúas linguas.
- Animar aos alumnos para que se expresen tamén en galego a través de frases sinxelas.
- Emprego de estímulos afectivos que reporten satisfacción pola súa participación.
- Introducción do vocabulario básico relacionado con cada unidade didáctica.
- Achegamento á literatura infantil comprendendo, reproducindo e recreando textos sinxelos de contos clásicos e de poemas literarios, espertando actitudes de valoración e interese cara a eles.
- Facer uso da biblioteca como fonte de diversión e información.
- Iniciación no sexto nivel ao uso das dúas linguas na lectura e escrita de palabras e á súa valoración como medio de comunicación.
- Identificación do galego como lingua propia de Galicia, a través de distintas actividades que os acheguen ao coñecemento e identificación co seu lugar de orixe.

- Uso de distintos soportes das novas tecnoloxías como medios de información e comunicación.

Todas estas actividades traballaranse ao longo do curso en cada unha das unidades didácticas programadas e no marco dunha perspectiva globalizadora, principio básico da metodoloxía na educación infantil.

Así mesmo o alumnado contará cunha hora semanal de lingua estranxeira na que o profesorado especialista procurará que aqueles sexan capaces de entender mensaxes axeitadas á súa idade e desenvolvemento cognitivo en contextos de comunicación (ordes sinxelas, contos e historietas breves, *classroom language*, respostas a preguntas contextualizadas do profesor...)

Educación Primaria e Educación Secundaria

Garantirase a adquisición da competencia lingüística propia da etapa e do nivel nas dúas linguas oficiais de Galicia. As materias de lingua impartiranse no idioma de referencia.

Desde o curso 2007-2008, no que o Centro decidiu participar no Plan de Seccións Bilingües, e nos cursos seguintes, foise solicitando a autorización das seguintes seccións bilingües:

NIVEL	CICLO	CURSO	MATERIA
Primaria	1º	1º	Coñecemento do Medio (2007-2008)
Primaria	1º	2º	Coñecemento do Medio (2007-2008)
Primaria	2º	3º	Coñecemento do Medio (2009-2010)
Primaria	2º	4º	Coñecemento do Medio (2010-2011)
Primaria	3º	5º	Coñecemento do Medio (2011-2012)
Primaria	3º	6º	Coñecemento do Medio (2012-2013)
Secundaria	1º	1º	Ed. Física (2007-2008) // Tecnoloxía e Dixitalización (2022-2023)

Secundaria	1º	2º	Ed. Física // Música (2008-2009)
Secundaria	2º	3º	Música (2009-2010)
Secundaria	2º	4º	Música // Física e Química (2009-2010)
Secundaria	2º	4º	Tic (2016-2017)

No curso 2015-2016, incorpora ao plurilingüismo nos seguintes niveis:

NIVEL	CICLO	CURSO	MATERIA
Primaria	1º	1º	Ciencias Sociais, Ciencias Naturais Música
Primaria	1º	2º	Ciencias Sociais, Ciencias Naturais Música
Primaria	1º	3º	Ciencias Sociais, Educación Física e Música
Primaria	1º	4º	Ciencias Sociais, Educación Física e Música
Primaria	1º	5º	Ciencias Sociais, Educación Física, Música
Primaria	1º	6º	Ciencias Sociais, Música

Nas seccións bilingües impartirase o 50% da materia en galego e o outro 50% en inglés.

Perseguirase a consecución por parte dos alumnos dos seguintes obxectivos:

Ca LOMLOE as materias plurilingües son:

NIVEL	CICLO	CURSO	MATERIA
Primaria	1º	1º	Ciencias Sociais, Educación Física Música
Primaria	1º	2º	Ciencias Sociais, Educación Física Música
Primaria	1º	3º	Ciencias Sociais, Educación Física Música

Primaria	1º	4º	Ciencias Sociais, Educación Física Música
Primaria	1º	5º	Ciencias Sociais, Educación Física Música
Primaria	1º	6º	Ciencias Sociais, Educación Física Música

En secundaria, pertencen ás seccións bilingües:

NIVEL	CICLO	CURSO	MATERIA
Secundaria	1º	1º	Ed. Física (2007-2008) // Tecnoloxía e Dixitalización (2022-2023)
Secundaria	1º	2º	Ed. Física // Tecnoloxía e Dixitalización (2023-2024)
Secundaria	2º	3º	Música (2009-2010), Educación Física
Secundaria	2º	4º	Dixitalización (2023-2024), Educación Física

- Lograr un coñecemento profundo da lingua castelá, galega e inglesa de xeito natural e desde os primeiros momentos da aprendizaxe.
- Conseguir o dominio das dúas linguas oficiais de Galicia ao finalizar a etapa.
- Lograr o dominio das catro habilidades que caracterizan a aprendizaxe dunha lingua: falar, escribir, ler e escoitar.
- Adquirir unha competencia similar á da lingua materna no idioma inglés por parte dos alumnos, que serán capaces de usar unha ou outra lingua en calquera circunstancia con parecida eficacia.
- Coñecer e aprender os aspectos fundamentais que caracterizan á sociedade dos países de cultura anglosaxoa.

- Valorar o coñecemento doutras sociedades e culturas a través do uso da lingua inglesa, facendo posible o achegamento entre os cidadáns da Unión Europea e dos doutros continentes.

Bacharelato

Garantirase a adquisición da competencia lingüística propia da etapa e do nivel nas dúas linguas oficiais de Galicia. As materias de lingua impartiranse no idioma de referencia (castelán, inglés, galego, francés). No resto das materias preténdese utilizar as dúas linguas oficiais da Comunidade Autónoma nun 50%.

No curso 2012-2013 non se implantou o plurilingüismo, polo que a única materia impartida en lingua inglesa é Lingua Estranxeira (Inglés).

Ciclos Formativos

Na Formación profesional, estableceuse unha oferta equilibrada na mesma porcentaxe nos módulos que se imparten en cada ciclo. (Ver distribución horaria)

Actividades

➔ Actividades comúns

- Lecturas obrigatorias.
- Encontros con autores de libros lidos polo alumnado.
- Exposicións levadas a cabo con material propio do alumnado.
- Organización das festas tradicionais: Magosto, Samaín (cabazas para debuxar, pintar ou naturais para tallar), Nadal (panxoliñas para aprender nunha interconexión entre música-galego-titorías), Entroido (textos sobre o entroido, disfraces...), Halloween, Thanksgiving...
- Campaña de animación á lectura: o libro viaxeiro, creación de bibliotecas de aula, difusión das novidades editoriais...
- Visitas a museos históricos, etnográficos...
- Preparación do Día das Letras Galegas.
- Rotulación da vida escolar: Aulas, corredores, administración...
- Potenciar a actividade teatral en Educación Primaria e ESO
- Recuperar os xogos populares

➔ Actividades fóra da aula

Lingua inglesa:

- Contacontos en inglés de 4º EI a 2º EP.
- Teatro de 3º EP a 2º Bacharelato.
- Programas de inmersión en países de fala inglesa (Reino Unido e Canadá)

Lingua Galega:

- Teatro
- Participación no certame literario de Coca-Cola.
- Visita á Real Academia Galega.
- Visualización de películas e documentais.
- Certame de narrativa
- Revista escolar *Entérate*

Lingua Castelá:

- Teatro
- Participación no certame literario de Coca-Cola.
- Visualización de películas e documentais.
- Revista escolar *Entérate*

Distribución horaria

• EDUCACIÓN INFANTIL

	Galego	Castelán	Inglés
4º Ed. Infantil	- Linguaxe, comunicación e representación (10 h.)	- Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (3 h.) - Coñecemento do contorno (5 h.)	- Lingua Estranxeira (3h.) - Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (2 h.) - Linguaxe, comunicación e representación (2 h.)

5º Ed. Infantil	- Linguaxe, comunicación e representación (10 h.)	- Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (3 h.) - Coñecemento do contorno (5 h.)	- Lingua Estranxeira (3h.) - Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (2 h.) - Linguaxe, comunicación e representación (2 h.)
6º Ed. Infantil	- Linguaxe, comunicación e representación (10 h.)	- Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (3 h.) - Coñecemento do contorno (5 h.)	- Lingua Estranxeira (3h.) - Coñecemento de si mesmo e autonomía persoal (2 h.) - Linguaxe, comunicación e representación (2 h.)

• EDUCACIÓN PRIMARIA

	Galego	Castelán	Inglés
1º Ed. Primaria	- Lingua e Literatura Galega (4 h) - Ciencias naturais (3h) - Ed. Artística (plástica)(1h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (4h)	- Ciencias Sociais (2h) - Ed. Física (2h) - Lingua Estranxeira (2h) - Música e Danza(1)
2º Ed. Primaria	- Lingua e Literatura Galega (4 h) - Ciencias naturais (2h) - Ed. Artística (plástica)(1h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (4h)	Ciencias Sociais (2h) Ed. Física (2h) Lingua Estranxeira (2h) Música e Danza(1)
3º Ed. Primaria	- Lingua e Literatura Galega (4 h) - Ed. Artística (plástica)(1h) - Ciencias Naturais (2h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (4h)	Ciencias sociais (3h) Ed. Física (2h) Lingua Estranxeira (3h) Música e Danza (1)
4º Ed. Primaria	- Lingua e Literatura Galega (4 h) - Ciencias naturais (2h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h) - Ed. Artística (plástica)(1h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (4h)	Ciencias Naturais (2h) Ed. Física (2h) Lingua Estranxeira (3h) Música e Danza(1)
5º Ed. Primaria	- Lingua e Literatura Galega (4 h) - Ciencias naturais (2h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h) - Ed. Artística (plástica)(1h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (5h)	Ciencias sociais (2h) Lingua Estranxeira (3h) Música e Danza (1) - Ed. Física (2h)
6º Ed. Primaria	- Lingua e Literatura Galega (4 h) - C. naturais (3h) - (2h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (4h) - Educación en Valores Cívicos e Éticos (1h)	- Inglés (3h) - Ed. Física Ciencias sociais (2h) (2h) - Música (1)

• EDUCACIÓN SECUNDARIA

	Galego	Castelán	Inglés
1º Ed. Secundaria	- Ciencias da Natureza (2h) - Ciencias Sociais (3h) - Ed. Física (1h) - Lingua Galega e Literatura (4h)	- Lingua Castelá (4h) - Matemáticas (4h) - Ed. Plástica e Visual (2h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h)	- Tecnoloxía e Dixitalización (3h) - Ed. Física (1h) - Lingua Estranxeira (4h)
2º Ed. Secundaria	- Ciencias da Natureza (3h) - Ciencias Sociais (3h) - Lingua Galega e Literatura (3h)	- Lingua Castelá (3h) - Matemáticas (4h) - Relixión // Proxecto Competencial (1h) - Física e química (2h) -	- Ed. Física (2h) - Lingua Estranxeira (4h) - Música (2h) - Tecnoloxía e Dixitalización
3º Ed. Secundaria	- Bioloxía e Xeoloxía (2h) - Ciencias Sociais (3h) - Lingua e Literatura Galega (3h)	- Lingua Castelá (3h) - Matemáticas (4h) - Ed. Plástica e Visual (2h) - Física e Química (2h) - Educación Dixital (2h) - Relixión // Proxecto Competencial(1h)	- Lingua Estranxeira (4h) - Música (2h) - Ed. Física (2h) -
4º Ed. Secundaria	- Lingua e Literatura Galega (3h) - Bioloxía e Xeoloxía (3h) - Ciencias Sociais (3h) - Ed. Física (2h)	- Lingua Castelá (3h) - Matemáticas (4h) - Ed. Plástica e Visual (3h) - Física e Química (3h) - Música (3h) - Ética (3h) - Economía(3h) - Relixión//Proxecto Competencial (1h) - TIC(1h e 30m) - Latín (3h)	- Lingua Estranxeira (4h) - Dixitalización (3h)

• BACHARELATO

	Galego	Castelán	Inglés
1º Curso	- Lingua Galega e Literatura (3h) - Bioloxía e Xeoloxía (4h) - Ciencias M C (2h) - Filosofía e Cidadanía (2h) - Debuxo Artístico (4h) - Cultura Audiovisual (4h) - Historia do M C (4h) - Educación Física (2h) - Relixión/MDC (1h)	- Lingua Castelá e Literatura(3h) - Física e Química (4h) - Matemáticas I (4h) - Debuxo Técnico (4h) - Latín (4h) - Grego (4h) - Matemáticas aplicadas ás CCSS (4h) - Economía (4h) - Literatura Universal (3h)	- Lingua Estranxeira (3h)
2º Curso	- Xeografía (4h) - Historia de España (3h) - Historia da Filosofía (3h) - Lingua Galega e Literatura (3h) - Grego (4h) - Bioloxía (4h) - Tecnoloxía e Enxeñería (4h) - Debuxo Artístico (4h) - Técnicas de Expresión Gráfico-Plástica (4h) - Relixión/MDC(1h) - Patrimonio Artístico e Cultural de Galicia (4h)	- Física (4h) - Química (4h) - Matemáticas II (4h) - Debuxo Técnico(4h) - Latín (4h) - Matemáticas Aplicadas ás CCSS (4h) - Historia da Arte (4h) - Economía da Empresa (4h) - Deseño (4h) - Métodos Estatísticos e Numéricos (4h) - Lingua Castelá e Literatura (3h) - Física e Química (4h) - Matemáticas I (4h) - Debuxo Técnico (4h) - Latín (4h) - Grego (4h) - Matemáticas aplicadas ás CCSS (4h) - Economía (4h)	- Lingua Estranxeira (3h)

- CICLOS FORMATIVOS

EMERXENCIAS SANITARIAS	Idioma
MP0052: Mantemento mecánico preventivo do vehículo	Castelán
MP0053: Loxística sanitaria en emerxencias	Galego
MP0054: Dotación sanitaria	Galego
MP0055: Atención sanitaria inicial en situacións de emerxencias	Castelán
MP0058: Apoio psicolóxico en situacións de emerxencia	Galego
MP0060: Teleemerxencias	Castelán
MP0061: Anatomofisioloxía e patoloxía básicas	Galego
MP0062: Formación e orientación laboral	Castelán
MP0056: Atención sanitaria especial en situacións de emerxencias	Castelán
MP0057: Evacuación e traslado de pacientes	Galego
MP0059: Plans de emerxencias e dispositivos de riscos previsibles	Galego
MP0063: Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán

STEMAS MICROINFORMATICOS Y REDES	Idioma
MP0221: montaxe e mantemento de equipos	galego
MP0222: sistemas operativos monoposto	castelán
MP0223: Aplicacións ofimáticas	galego
MP0224: Redes locais	castelán
MP0229: Formación e orientación laboral	galego
MP0224: Sistemas operativos en rede	castelán

MP0226: Seguridade informática	castelán
MP0227: Servizos en rede	Galego
MP0228: Aplicacións web	castelán
MP0230: Empresa e iniciativa emprendedora	galego
GUÍA NO MEDIO NATURAL E DE TEMPO LIBRE	Idioma
MP1340- Formación e orientación laboral	Castelán
MP1334 - Guía de bicicleta	Galego
MPI015 - Manobras con cordas	Castelán
MPI015 - Organización de itinerarios	Galego
MPI015 - Técnicas de equitación	Galego
MP1336 - Técnicas de natación	Castelán
MP1335 - Técnicas de tempo libre	Galego
MP1328 - Atención a grupos	Castelán
MP1341 - Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán
MP1333 - Guía de baixa e media montaña	Galego
MP1327 - Guía ecuestre	Galego
MP1327 - Guía no medio natural acuático	Castelán
MP1337 - Socorrismo no medio natural	Castelán

FARMACIA E PARAFARMACIA	Idioma
MP0061 Anatomofisioloxía e patoloxía básicas	Galego
MP0101 Dispensación de produtos farmacéuticos	Galego

MP0103 Operacións básicas de laboratorio	Castelán
MP0104 Formulación maxistral	Castelán
MP0106 Formación e orientación laboral	Castelán
MP0020 Primeiros auxilios	Galego
MP0100 Oficina de farmacia	Castelán
MP0102 Dispensación de produtos parafarmacéuticos	Galego
MP0105 Promoción da saúde	Galego
MP0107 Empresa e iniciativa emprendedora	Galego

COIDADOS AUXILIARES DE ENFERMARIA	Idioma
CM0FOL Formación e orientación laboral	Castelán
CM0304 Hixiene do medio hospitalario e limpeza de material	Galego
CM0305 Operacións administrativas e documentación sanitaria	Castelán
CM0308 Promoción da saúde e apoio psicolóxico ao paciente	Castelán
CM0RET Relacións no equipo de traballo	Castelán
CM0310 Técnicas básicas de enfermaría	Galego
CM0311 Técnicas de axuda odontolóxica e estomatolóxica	Castelán

ATENCION PERSOAS SITUACIÓN DEPENDENCIA	Idioma
MP0212: Características e necesidades das persoas en situación de dependencia	Galego
MP0213: Atención e apoio psicosocial	Castelán
MP0215: Apoio domiciliario	Castelán
MP0216: Atención sanitaria	Galego
MP0218: Formación e orientación laboral	Castelán
MP0020 Primeiros auxilios	Galego
MP0210: Organización da atención ás persoas en situación de dependencia	Galego
MP0211: Destrezas sociais	Castelán
MP0214: Apoio a Comunicación	Castelán
MP0217: Atención hixiénica	Galego
MP0219: Empresa e Iniciativa Emprendedora	Castelán
MP0831: Teleasistencia	Galego

EDUCACION INFANTIL	Idioma
MP0011 Didáctica da educación infantil	Castelán
MP0013 O xogo infantil e a súa metodoloxía	Galego
MP0014 Expresión e comunicación	Galego
MP0015 Desenvolvemento cognitivo e motor	Castelán
MP0021 Formación e orientación laboral	Galego
MP0012: Autonomía persoal e saúde infantil	Castelán
MP0016: Desenvolvemento socioafectivo	Galego
MP0017: Habilidades sociais	Castelán
MP0018: Intervención con familias e atención a menores en risco social	Galego
MP0020: Primeiros auxilios	Castelán
MP0022: Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán

ADMINISTRACION Y FINANZAS	Idioma
Módulos 1º - (MP0647)Xestión da documentación xurídica e empresarial	Galego
Módulos 1º - (MP0648)Recursos humanos e responsabilidade social corporativa	Galego
Módulos 1º - (MP0649)Ofimática e proceso da información	Castelán
Módulos 1º - (MP0650)Proceso integral da actividade comercial	Castelán
Módulos 1º - (MP0651)Comunicación e atención á clientela	Galego
Módulos 1º - (MP0658)Formación e orientación laboral	Castelán
Módulos 2º - (MP0652)Xestión de recursos humanos	Galego

Módulos 2º - (MP0653)Xestión financeira	Galego
Módulos 2º - (MP0654)Contabilidade e fiscalidade	Castelán
Módulos 2º - (MP0655)Xestión loxística e comercial	Castelán
Módulos 2º - (MP0656)Simulación empresarial	Castelán

DOCUMENTACION SANITARIA	Idioma
MP1518 Arquivamento e documentación sanitarios	Galego
MP1521 Atención psicosocial a pacientes e persoas usuarias	Galego
MP1517 Extracción de diagnósticos e procedementos	Castelán
MP1525 Formación e orientación laboral	Galego
MP0649 Ofimática e proceso da información	Castelán
MP1516 Terminoloxía clínica e patoloxía	Castelán
MP1520 Codificación sanitaria	Galego
MP1526 Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán
MP1524 Sistemas de información e clasificación sanitarios	Galego
MP1522 Validación e explotación de datos	Galego
MP1523 Xestión administrativa sanitaria	Castelán

DESENVOLVEMENTO DE APLICACIÓNS MULTIPLATAFORMA	Idioma
MP0373 Linguaxes de marcas e sistemas de xestión de información	Galego
MP0483 Sistemas informáticos	Galego
MP0484 Bases de datos	Castelán

MP0485 Programación	Castelán
MP0487 Contornos de desenvolvemento	Castelán
MP0493 Formación e orientación laboral	Galego
MP0486: Acceso a Datos	Castelán
MP0488: Desenvolvemento de interfaces	Galego
MP0489: Programación multimedia e dispositivos móbiles	Castelán
MP0490: Programación de servizos e procesos	Galego
MP0491: Sistemas de xestión empresarial	Galego
MP0494: Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán

DESENVOLVEMENTO DE APLICACIÓNS WEB	Idioma
MP0373 Linguaxes de marcas e sistemas de xestión de información	Galego
MP0483 Sistemas informáticos	Galego
MP0484 Bases de datos	Castelán
MP0485 Programación	Castelán
MP0487 Contornos de desenvolvemento	Castelán
MP0612: Desenvolvemento web en contorno cliente	Galego
MP0613: Desenvolvemento web en contorno servidor	Castelán
MP0614: Despregamento de aplicacións web	Galego
MP0615: Deseño de interfaces web	Castelán
MP0618: Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán

TRANSPORTE E LOXÍSTICA	Idioma
MP0179: Inglés	Inglés
MP0622: Transporte internacional de mercadorías	Galego
MP0623: Xestión económica e financeira da empresa	Castelán
MP0624: Comercialización do transporte e a loxística	Galego
MP0627: Xestión administrativa do comercio internacional	Castelán
MP0631: Formación e orientación laboral	Galego
MP0621: Xestión administrativa do transporte e a loxística	Castelán
MP0625: Loxística de almacenamento	Galego
MP0626: Loxística de aprovisionamento	Castelán
MP0628: Organización do transporte de viaxeiros	Galego
MP0629: Organización do transporte de mercadorías	Castelán

ENSINANZA E ANIMACIÓN SOCIODEPORTIVA	Idioma
Módulos 1º - (MP1141)Actividades físicodeportivas de implementos	Galego
Módulos 1º - (MP1139)Actividades físicodeportivas individuais	Castelán
Módulos 1º - (MP1145)Formación e orientación laboral	Castelán
Módulos 1º - (MP1143)Metodoloxía do ensino de actividades físicodeportivas	Galego
Módulos 1º - (MP1136)Valoración da condición física e intervención en accidentes	Galego
Módulos 1º - (MP1138)Xogos e actividades físicorecreativas e de animación turística	Castelán
Módulos 2º - (MP1123)Actividades de lecer e tempo libre	Castelán
Módulos 2º - (MP1140)Actividades físicodeportivas de equipo	Galego
Módulos 2º - (MP1142)Actividades físicodeportivas para a inclusión social	Galego
Módulos 2º - (MP1146)Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán
Módulos 2º - (MP1124)Dinamización grupal	Galego
Módulos 2º - (MP1137)Planificación da animación sociodeportiva	Galego

IMAXE PARA O DIAGNÓSTICO E MEDICINA NUCLEAR	Idioma
Módulos 1º - (MP1345)Atención ao/á paciente	Galego
Módulos 1º - (MP1346)Fundamentos físicos e equipamentos	Galego
Módulos 1º - (MP1347)Anatomía pola imaxe	Castelán
Módulos 1º - (MP1348)Protección radiolóxica	Castelán
Módulos 1º - (MP1356)Formación e orientación laboral	Galego
Módulos 2º - (MP1349)Técnicas de radioloxía simple	Castelán
Módulos 2º - (MP1350)Técnicas de radioloxía especial	Castelán
Módulos 2º - (MP1351)Técnicas de tomografía computadorizada e ecografía	Galego

Módulos 2º - (MP1352)Técnicas de imaxe por resonancia magnética	Galego
Módulos 2º - (MP1353)Técnicas de imaxe en medicina nuclear	Galego
Módulos 2º - (MP1354)Técnicas de radiofarmacia	Castelán
Módulos 2º - (MP1357)Empresa e iniciativa emprendedora	Castelán
Módulos 2º - (MP1355)Proxecto de imaxe para o diagnóstico e medicina nuclear	Galego
Módulos 2º - (MP1358)Formación en centros de traballo	Castelán

Propostas de actuación

- Continuar a formación do profesorado para que mellore a súa competencia lingüística en inglés co fin de acadar a titulación necesaria que lles permita impartir as materias bilingües e plurilingües. O CPR Plurilingüe Liceo la Paz é centro preparador e examinador dos exames de *Trinity College of London e da Universidade de Cambridge*
- Fomentar entre o alumnado o emprego da lingua correspondente en cada aula.
- Fomentar a participación do alumnado nos programas de inmersión lingüística no Reino Unido (ESO) e Canadá (Bacharelato)
- Implementar un plan para inglés para acadar a competencia axeitada ao finalizar o alumno/a cada etapa educativa.

Obxectivos que cómpre desenvolver para traballar as distintas competencias básicas

Competencia en comunicación lingüística

- A comunicación oral – escrita.

- Conversar.
- Dialogar: escoitar e falar.
- Expresar e interpretar de forma oral e escrita pensamentos.
- Utilizar códigos de comunicación.

- A representación – interpretación e comprensión da realidade:

- Adaptar a comunicación ao contexto.
- Coñecer as regras do sistema da lingua.

- Desenvolverse en contextos diferentes ao propio.

- A construción e comunicación do coñecemento.

- Comprender textos literarios.
- Dar coherencia e cohesión ao discurso.
- Estruturar o coñecemento.
- Formular e expresar os propios argumentos dunha maneira convincente e adecuada ó contexto.
- Realizar intercambios comunicativos.
- Manexar diversas fontes de información.

- Organización e autorregulación do pensamento, das emocións e a conduta:

- Desfrutar escoitando, lendo o expresándose de xeito oral – escrito.
- Eliminar estereotipos e expresións sexistas.
- Formar un xuízo crítico e ético.
- Facer críticas con espírito construtivo.
- Usar a comunicación para resolver conflitos.
- Ter en conta opinións distintas ás propias.

Tratamento de información e competencia dixital

- Obter información, busca, selección, rexistro e tratamento:

- Acceder á información utilizando técnicas e estratexias específicas.
- Dominar e aplicar en distintas situacións e contextos linguaxes específicas básicas.
- Dominar as pautas de decodificación e transferencia.
- Aplicar en distintas situacións e contextos os diferentes tipos de información.
- Manexar estratexias para identificar e resolver os problemas habituais de software e hardware.

- Transformar a información en coñecemento:

- Organizar a información, relacionala, analizala, sintetizala, facer inferencias e deducións de distinto nivel de complexidade.
- Resolver problemas reais de modo eficiente.
- Avaliar e seleccionar novas fontes de información e innovacións tecnolóxicas en función da súa utilidade para acometer tarefas.
- Comprender e integrar a información nos esquemas previos de coñecemento.

-Comunicar a información:

- Comunicar a información e os coñecementos.
- Usar as tecnoloxías da información e a comunicación.
- Empregar diferentes recursos expresivos.
- Utilizar as tecnoloxías da información.
- Xerar producións responsables e creativas.

Competencia cultural e artística

- Comprensión, coñecemento, apreciación e valoración crítica:

- Ter un coñecemento básico das principais técnicas e recursos das diferentes linguaxes artísticas.
- Comprender a evolución do pensamento a través das manifestacións estéticas.
- Apreciar a creatividade implícita na expresión de ideas a través dos diferentes medios artísticos.
- Valorar a liberdade de expresión, o dereito á diversidade cultural e a importancia do diálogo intercultural.

- Creación, composición e implicación:

- Dispoñer de habilidades de cooperación e ter conciencia da importancia de apoiar e apreciar as iniciativas e contribucións alleas.
- Empregar algúns dos recursos para realizar creacións propias e a realización de experiencias artísticas compartidas.
- Desexo e vontade de cultivar a propia capacidade estética.

Competencia para aprender a aprender

-Ter conciencia das propias capacidades e coñecementos:

- Ser consciente das propias capacidades intelectuais, emocionais e físicas.
- Coñecer as propias potencialidades e carencias.
- Ter conciencia das capacidades de aprendizaxe: atención, concentración, memoria, comprensión e expresión lingüística, motivación de logro...

-Xestionar e controlar as propias capacidades e coñecementos:

- Plantexarse preguntas.
- Identificar e manexar a diversidade de respostas posibles.

- Saber transformar a información en coñecemento propio.
- Ser perseverantes na aprendizaxe.
- Adquirir responsabilidades e compromisos persoais.
- Adquirir confianza en si mesmo e gusto por aprender.

- Manexar de forma eficiente un conxunto de recursos e técnicas de traballo:

- Observar e rexistrar feitos e relacións.
- Ser quen de traballar de xeito cooperativo e mediante proxectos.
- Coñecer e usar diferentes recursos e fontes de información.

Recursos dispoñibles

- Biblioteca escolar: conta cuns 5000 exemplares aproximadamente, pendentes de reorganización técnica e informatización. A inmensa maioría corresponden a libros e material impreso, aínda que tamén se dispón dunha pequena cantidade de material audiovisual en soporte magnético (vídeos), material gráfico (mapas) e material audiovisual e multimedia en soporte electrónico (DVD, CD, CD-ROM)
- Bibliotecas de aula, existentes en Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria.
- Acceso a Internet nalgunhas aulas de ESO, o que permite o acceso de todos os alumnos mediante intercambios de aula.

Concreción de actividades

- Biblioteca de aula, xa dispoñible en todos os niveis do ensino obrigatorio. Cada un dos alumnos aporta ao principio do curso un libro. Estes libros están na aula a disposición do alumnado. Cando remata o curso, cada un dos alumnos leva o seu libro; se non quere levalo para a casa quedará como fondo da biblioteca de aula para cursos posteriores.

Esta petición ao alumnado non só ten como finalidade conseguir un fondo de libros, senón que trata de concienciar ás familias da importancia que se dá no Centro á lectura, comunicándolles estas actuacións nas reunións iniciais de curso para pedir a súa colaboración.

Os departamentos lingüísticos dispoñen duns fondos que entregan as editoriais e que serán distribuídos polas aulas para o uso por parte do alumnado.

- Utilización da biblioteca de aula. Ademais do tempo que poden adicar en clase á lectura, os libros poderán ser levados para a casa como empréstito.

Un profesor ou titor será o encargado de controlar o funcionamento da biblioteca e de xestionar os empréstitos dos libros. Dependendo da idade dos rapaces, poderá nomearse un alumno encargado desta actividade se se considera axeitado.

- Visita á biblioteca do Centro. Farase unha mensual, en horario de clase. Distribuirase ao comezo do curso a orde na que os profesores das distintas materias levarán aos alumnos (un profesor cada mes). Dado que os grupos son numerosos, cando se considere necesario farase unha división, o mesmo que se fai para traballar nos laboratorios científicos.
- Lectura na aula. Todos os días os alumnos adicarán 15 minutos á lectura persoal (agás a correspondente ás distintas materias). Esta actividade organizarase do seguinte xeito: durante a primeira semana lerase na primeira hora de clase; durante a segunda semana, na segunda hora e así sucesivamente; isto fará que só teñan que adicar á lectura en cada materia tres ou catro sesión de quince minutos cada mes e medio aproximadamente. Esta organización non incide de maneira relevante no desenvolvemento do currículo das diferentes materias, pero si fai que os alumnos adquiran un hábito lector que redundará en beneficio da súa formación integral.
- Profesores de garda. Cando falta algún profesor, mándase un profesor de garda que se encarga de que os alumnos aproveiten o tempo. Procurarase que esas horas, cando sexa posible e o profesor titular non teña mandado outra actividade, tamén sexan aproveitadas para a lectura individual.
- Nos sucesivos *Plans Anuais* figurarán outras actuacións máis concretas con respecto á utilización de parte do horario de titoría ou do horario de PIN.
- Visita ao Arquivo do Reino de Galicia
Relacionado co Proxecto Lector, aínda que dunha forma indirecta, está esta visita na que ademais de amosar aos alumnos os fondos do arquivo, se lles explican as técnicas de manipulación e conservación dos documentos.
- Charlas-coloquio con diferentes escritores. Para os alumnos de ESO programarase todos os anos a visita dun ou varios dos autores das obras de lectura obrigada.

Implicación do profesorado

Os diferentes departamentos didácticos elaborarán o seu propio Plan Anual de Lectura, onde deberán figurar as estratexias seguidas para fomentar a lectura nos alumnos, o tempo adicado á lectura e ás actividades

relacionadas con ela en clase e a proposta de libros de lectura, así como a avaliación dos progresos do alumnado. Este Plan Lector é anual e, por tanto, revisable e renovable cada curso.

Seguimento e avaliación

A avaliación do Proxecto a curto prazo é difícil de facer posto que os progresos dos alumnos na lectura non son facilmente cuantificables. Non obstante, a observación en clase, os informes do bibliotecario e o número de obras de consulta que levan os rapaces para casa pode darnos unha información acerca do seu interese e implicación.

Ademais disto, ao remate do curso farase unha avaliación do Proxecto con puntos débiles observados e puntos fortes; así mesmo, incluíranse propostas de mellora. Esta avaliación de Proxecto será realizada polos coordinadores de etapa e xefes dos distintos departamentos nas reunións habituais.

Por outra parte, cada Departamento Didáctico realiza a avaliación do seu Plan Lector Anual, da que se pode recoller máis información. Entre esta información estará o nivel de aceptación das lectura obrigatorias, as preferencias do alumnado e ata as obras que supoñen un certo rexeitamento. Se é posible, nesta avaliación indicaranse os motivos das preferencias e dos rexeitamentos.

PLAN DE INTEGRACIÓN DAS TIC (TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN)

XUSTIFICACIÓN

Enmarcada nas accións que se dispón a lexislación vixente e coa finalidade de que as tecnoloxías da información e a comunicación se incorporen como un recurso máis aos procesos de ensino-aprendizaxe, cada centro educativo deberá elaborar e incluír no proxecto educativo de centro un plan de introdución das tecnoloxías da información e da comunicación que implique un cambio metodolóxico e unha adaptación á realidade para o mellor aproveitamento das posibilidades que as TIC ofertan.

A aplicación das TIC ao traballo da aula convértese nunha peza clave na educación e formación das novas xeracións. A súa importancia social e o lugar preferente que ocupan xa na vida dos nenos e das nenas fai que deban estar presentes nos centros educativos, de modo que aqueles adquiran os coñecementos e habilidades necesarias para abordar con garantía de éxito a súa utilización nos contornos de aprendizaxe, familiares e de lecer.

Trátase de que o alumnado, ao rematar a escolarización obrigatoria, acade unha competencia dixital. Esta competencia consiste en dispoñer de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información, para

transformala en coñecemento. Incorpora diferentes habilidades, que van desde o acceso á información ata a súa transmisión en distintos soportes unha vez tratada, incluído a utilización das TIC como elemento esencial para informarse, aprender e comunicarse.

TRATAMENTO DA INFORMACIÓN E COMPETENCIA DIXITAL (LOE).

Esta competencia consiste en dispoñer de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información e para transformala en coñecemento. Incorpora diferentes habilidades, que van desde o acceso á información ata a súa transmisión en distintos soportes unha vez tratada, incluído a utilización das tecnoloxías da información e da comunicación como elemento esencial para informarse, aprender e comunicarse.

Dispoñer de información non produce de forma automática coñecemento. Transformar a información en coñecemento exixe de destrezas de razoamento para organizala, relacionala, analizala, sintetizala e facer inferencias e deducións de distinto nivel de complexidade; en definitiva, comprendela e integrala nos esquemas previos de coñecemento. Significa, así mesmo, comunicar a información e os coñecementos adquiridos empregando recursos expresivos que incorporen non só diferentes linguaxes e técnicas específicas, senón tamén as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías da información e da comunicación.

A competencia dixital inclúe utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación extraendo o seu máximo rendemento a partir da comprensión da natureza e modo de operar dos sistemas tecnolóxicos e do efecto que eses cambios teñen no mundo persoal e sociolaboral. Así mesmo, supón manexar estratexias para identificar e resolver os problemas habituais de software e de hardware que vaian xurdindo. Igualmente, permite aproveitar a información que proporcionan e analizala de forma crítica mediante o traballo persoal autónomo e o traballo colaborativo, tanto na súa vertente sincrónica como diacrónica, coñecendo e relacionándose con contornos físicos e sociais cada vez máis amplos, ademais de utilízalas como ferramenta para organizar a información, procesala e orientala para conseguir obxectivos e fins de aprendizaxe, traballo e lecer previamente establecidos.

En definitiva, a competencia dixital comporta facer uso habitual dos recursos tecnolóxicos dispoñibles para resolver problemas reais de modo eficiente. Ao mesmo tempo, posibilita avaliar e seleccionar novas fontes de información e innovacións tecnolóxicas a medida que van aparecendo, en función da súa utilidade para acometer tarefas ou obxectivos específicos.

En síntese, o tratamento da información e a competencia dixital implican ser unha persoa autónoma, eficaz, responsable, crítica e reflexiva ao seleccionar, tratar e utilizar a información e as súas fontes, así como as

distintas ferramentas tecnolóxicas; tamén ter unha actitude crítica e reflexiva na valoración da información dispoñible, contrastándoa cando fora necesario, e respectar as normas de conduta acordadas socialmente para regular o uso da información e as súas fontes nos distintos soportes.

OBXETIVOS XERAIS

A) CENTRO

- Fomentar a páxina web do centro como espazo de comunicación e de colaboración con toda a comunidade educativa.
- Coordinar a acción do profesorado de distintas áreas e materias en relación ao traballo coas TIC.
- Fomentar o uso dos medios informáticos como forma de romper con desigualdades sociais.
- Potenciar o emprego das TIC como ferramenta de traballo no proceso de ensino-aprendizaxe.
- Favorecer o perfeccionamento do profesorado e a súa utilización nas tarefas habituais do Centro: programacións, memorias, plans, ...
- Facilitar o acceso a esta ferramenta por parte do alumnado con necesidades especiais de apoio educativo e nas tarefas de apoio e reforzo de aprendizaxes.
- Conseguir que o alumnado acceda ao mundo de Internet con capacidade de procura de información e de tratamento crítico da mesma.
- Impulsar a comunicación con outros centros e localidades, para coñecer e transmitir valores sociais e de respecto doutros costumes e outras formas de vida.
- Potenciar actividades de participación de toda a Comunidade Educativa nas diferentes actividades do Centro: páxina web ...

B) PROFESORADO

- Mellorar a proposta pedagóxica do profesorado e a súa práctica docente ao aproveitar as posibilidades que ofrecen as TIC.

- Empregar as TIC para o traballo cotián e nas actividades de aula: programacións, proxectos, explicacións, actividades ...
- Consultar e obter información a través das TIC, tanto para temas profesionais como para experiencias interesantes para a súa actividade docente.
- Intercambiar experiencias, coñecementos, iniciativas... en diversas redes de colaboración como a Internet.

C) ALUMNADO

- Potenciar a capacidade de razoamento do alumnado, a súa motivación e o seu afán de coñecemento.
- Espertar o interese por coñecer cousas diversas e lograr que utilicen as pautas adecuadas para chegar á información precisa.
- Utilizar o ordenador como medio de creación, de integración, de cooperación e de expresión das propias ideas.
- Potenciar a comunicación cos seus iguais.
- Utilizar programas e contornos que faciliten a consecución dos obxectivos propostos nas diferentes áreas do currículo, así como favorecer a adquisición de habilidades e destrezas.
- Fornecer ao alumnado estratexias para obter e xestionar a información conseguida mediante o uso das TIC

D) COMUNIDADE EDUCATIVA

- Lograr a integración das TIC como medio dinámico de comunicación, de maneira que se constitúan nun elemento común de información e de contacto con todos os axentes do proceso educativo, facilitando a conexión entre eles.
- A través das asociacións de nais e de pais dos centros, poñer en marcha mecanismos para aproveitar a infraestrutura tecnolóxica e favorecer a adquisición por parte de nais e pais dos coñecementos necesarios para un uso proveitoso das TIC.

PLAN DE INTRODUCCIÓN DAS TIC PARA O PRESENTE CURSO

A) ESTUDIO INICIAL

O centro dispón dunha aula de informática dotada dos recursos que proporcionou. Está integrada nunha rede interna que inclúe a sala de profesores, dirección e biblioteca.

O conxunto do profesorado ven utilizando nos últimos cursos as TIC tanto na elaboración de materiais de apoio para a aula como en traballos de tipo administrativo como son programacións, circulares, actas, etc.

En cursos pasados, o centro organizou uns obradoiros de informática que permitiron xa iniciar ós alumnos de EP no uso das TIC. Na actualidade, tanto os alumnos de EP como de EI, familiarízanse con estes recursos a través de sesións de traballo na aula de informática que lles serven de apoio en diferentes materias, ben utilizando o software de que dispón o centro ou utilizando os recursos de Internet. A revista escolar que se edita anualmente é tamén unha oportunidade para aproveitar as posibilidades das novas tecnoloxías.

B) OBXECTIVOS

- Revisar e actualizar a páxina web do centro.
- Potenciar o emprego das TIC como ferramenta de traballo no proceso de ensino-aprendizaxe.
- Favorecer o perfeccionamento do profesorado e a utilización das TIC nas tarefas habituais do Centro: programacións, memorias, plans ...
- Empregar as TIC para o traballo cotián e nas actividades de aula: programacións, proxectos, explicacións, actividades ...
- Conseguir que o alumnado acceda ao mundo de Internet con capacidade de procura de información e de tratamento crítico da mesma.
- Ofrecer ao alumnado estratexias para obter e xestionar a información conseguida mediante o uso das TIC.
- Potenciar a capacidade de razoamento do alumnado, a súa motivación e o seu afán de coñecemento.
- Incorporación do proxecto abalar no 6º curso de Ed primaria (5º xa está en funcionamento)

C) ESTRATEXIAS E METODOLOXÍA

Dende o claustro de profesores, preténdese continuar coa axuda que estes recursos nos ofrecen ampliando a súa utilización e afondando nas posibilidades.

Neste senso, ademais das posibilidades que a aula de informática ofrece, estanse a utilizar en diferentes aulas os ordenadores que resultan máis anticuados pero que ó mesmo tempo seguen a ofrecer capacidade dabondo para apoios na aula, xa sexa para o grupo en xeral ou para reforzo a aqueles alumnos que presentan necesidades específicas.

Por outra banda, o centro está a desenvolver un Plan de dinamización da biblioteca que conleva, entre outros aspectos, a información dos fondos da mesma así como dos restantes recursos multimedia de que dispón o colexio.

D) AVALIACIÓN DO PLAN

Dado que se trata dun centro cun claustro numeroso, o coordinador do plan e o conxunto do profesorado avaliarán de forma periódica a utilización das TIC e, fundamentalmente, determinarán cales son as posibilidades que estas ofrecen para dinamizar o proceso educativo de xeito que repercuta positivamente tanto nos alumnos como na comunidade educativa en xeral.

PLAN DE SECCIÓN BILINGÜES E PROXECTO PLURILINGÜE

XUSTIFICACIÓN

Cremos que os Programas de Seccións Bilingües constitúen unha resposta adaptada á diversificación lingüística e cultural de Europa, á cooperación entre Estados/Países, á mobilidade profesional, á participación nos programas educativos europeos e á intensificación dos intercambios escolares e universitarios. O ensino bilingüe desenvolve capacidades de educación lingüística útiles, á súa vez, para aprender outras linguas, tanto a nivel fonético como a nivel de léxico e de sintaxe. Igualmente, permite desenvolver as competencias xerais de aprendizaxe, representa a vía natural para acceder aos estudos universitarios noutros países e favorece a apertura cultural que tanta importancia ten na formación do cidadán do futuro.

O proxecto ten como finalidade facilitar aos alumnos a aprendizaxe doutra lingua, reforzando a competencia comunicativa necesaria para desenvolverse en situacións cotiás en lingua inglesa, co fin último de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da persoa dos alumnos e preparamos para o uso correcto e fluído da lingua inglesa en diferentes situacións e ámbitos.

ÁREAS OU MATERIAS NON LINGÜÍSTICAS QUE SE INCLÚEN NO PROXECTO EDUCATIVO BILINGÜE

Dende o curso 2007-2008, no que o Centro decidiu participar no Plan de Seccións Bilingües, e nos cursos seguintes foise solicitando a autorización das seguintes seccións bilingües. Neste momento temos:

NIVEL	CURSO	MATERIA
Secundaria	1º	Tecnoloxía e dixitalización // Ed. Física
Secundaria	2º	Tecnoloxía e dixitalización // Ed. Física
Secundaria	3º	Música // Ed. Física
Secundaria	4º	Dixitaliación // Ed. Física

Segundo a Orde do 12 de Maio de 2011, DOG 20 de maio, pola que se regulan as seccións bilingües en centros sostidos con fondos públicos de ensino non universitario, a renovación da autorización das seccións bilingües será automática para o curso 2014-2015, se se compren as condicións polas que foron autorizadas, como se fai constar no punto 1º do artigo 10º de dita Orde.

ÁREAS OU MATERIAS NON LINGÜÍSTICAS QUE SE INCLÚEN NO PROXECTO EDUCATIVO PLURILINGÜE

Dende o curso 2010-2011, no que o Centro decidiu participar no Plan de Seccións Plurilingües, e nos cursos seguintes foise solicitando a autorización das seguintes seccións bilingües. Neste momento temos:

NIVEL	CURSO	MATERIA
Primaria	1º	Ciencias Sociais, Música e Educación física
Primaria	2º	Ciencias Sociais, Música e Educación física
Primaria	3º	Ciencias Sociais, Música e Educación física
Primaria	4º	Ciencias Sociais, Música e Educación física
Primaria	5º	Ciencias Sociais, Música e Educación física
Primaria	6º	Ciencias Sociais, Música e Educación física

Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia. “A realidade social europea en que vivimos, nun contexto de globalización e de mobilidade laboral, sitúanos nun espazo internacional de plurilingüismo. Esta nova realidade exige un marco educativo que atenda esta necesidade social, posibilitando a capacitación efectiva do alumnado nas dúas linguas oficiais e nunha ou varias linguas estranxeiras”

OBXECTIVOS

O proxecto está estruturado en base á consecución por parte dos alumnos dos seguintes obxectivos:

- ✓ Lograr un coñecemento profundo da lingua inglesa por parte dos alumnos de xeito natural e desde os primeiros momentos da aprendizaxe.
- ✓ Consegir o dominio da lingua inglesa ao finalizar o programa de bilingüismo implantado no centro.
- ✓ Lograr o dominio das catro habilidades que caracterizan a aprendizaxe dunha lingua: falar, escribir, ler e escoitar.

- ✓ Adquirir unha competencia similar á da lingua materna no idioma inglés por parte dos alumnos do programa, que serán capaces de usar unha ou outra lingua en calquera circunstancia con parecida eficacia.
- ✓ Coñecer e aprender os aspectos fundamentais que caracterizan á sociedade dos países de cultura anglosaxoa.
- ✓ Valorar o coñecemento doutras sociedades e culturas a través do uso da lingua inglesa, facendo posible o achegamento entre os cidadáns da Unión Europea cos doutros continentes.

Obxectivos para o terceiro ciclo de Ed. Primaria

- ✓ Adquirir e utilizar correctamente de forma oral e escrita o vocabulario específico da área que permita o desenvolvemento da lectura comprensiva tanto en L1 como en L2.
- ✓ Reforzar as aprendizaxes da lingua estranxeira a través da incorporación parcial do seu uso como vehículo de comunicación na área de coñecemento do medio, así como a adquisición da terminoloxía específica.
- ✓ Participar en actividades de grupo adoptando un comportamento construtivo, responsable e solidario, valorando as achegas propias e alleas en función de obxectivos comúns e respectando os principios básicos do funcionamento democrático tanto en L1 (galego) como en L2 (inglés).
- ✓ Facer consciente ao alumnado da importancia do inglés en todos os campos,
- ✓ Favorecer a espontaneidade e fluidez da utilización do inglés nun entorno "natural".
- ✓ Fomentar o emprego do inglés como vehículo de comunicación fóra da clase de lingua inglesa.
- ✓ Fomentar a interdisciplinaridade.
- ✓ Desenvolver o interese por coñecer outras culturas diferentes.
- ✓ Desenvolver actitudes de respecto e colaboración con grupos culturalmente diferentes

METODOLOXÍA

A diversidade do alumnado é unha das grandes dificultades ás que temos que enfrontarnos hoxe en día nas aulas. Un dos retos principais de calquera centro de ensino é ser capaz de ofrecer a cada alumno a axuda pedagóxica que necesite, axustando a intervención educativa ás diferentes individualidades da clase.

A introdución da comunicación é esencial, do mesmo xeito que o é provocar situacións onde o alumno se vexa obrigado a utilizar o vocabulario adecuado para participar en xogos, realizar un traballo ou responder ás diferentes preguntas que se lle poidan formular.

Levaremos a cabo a actividade docente nun clima que favoreza a comunicación e fomenta a participación activa dos alumnos. Débese propiciar un ambiente distendido, froito do respecto de todos as normas de clase previamente establecidas. Programaremos a secuenciación e gradación das aprendizaxes, de modo que as dificultades non desalenten aos alumnos, enfocando as tarefas de forma que se resalte a utilidade das aprendizaxes como elemento motivador e tendo en conta sempre as características individuais dos alumnos partindo dos seus coñecementos previos. Iso implicará a potenciación do traballo progresivamente autónomo por parte deles. Teremos sempre en conta as características peculiares de cada alumno e de cada grupo de alumnos, as súas diferentes capacidades e os seus distintos ritmos de aprendizaxe, partindo das limitacións individuais e grupais e adaptando as esixencias ás posibilidades de cada un. Iso implicará a adaptación e adecuación dos obxectivos e métodos á realidade concreta dos alumnos. As actividades en grupo, nas que a cooperación, a axuda mutua e a colaboración se fan imprescindibles, deben ser unha das principais formas de traballo.

A acción docente non variará en canto aos contidos e os obxectivos propostos no currículo. Haberá novidades como consecuencia de que a lingua vehicular das materias non lingüísticas seleccionadas para as seccións bilingües serán o galego e o inglés, polo tanto a transmisión da información, así como as propostas de traballo aos alumnos se farán en galego ou en inglés. Neste idioma recorrerase, en caso de que sexa necesario; a outras vías de comunicación (xestual, imitación, exemplificacións....) que propicien a comprensión das tarefas a realizar para o normal seguimento do proceso de ensino-aprendizaxe.

En canto ás medidas de atención á diversidade as programacións didácticas das distintas unidades de aprendizaxe incluírán actividades de reforzo para os alumnos que non consigan os obxectivos mínimos. Para os alumnos nos que o ritmo de aprendizaxe sexa máis rápido que a media do grupo, programaranse actividades de ampliación.

Resumindo, a metodoloxía a utilizar nestas seccións bilingües basearase nos seguintes principios pedagóxicos:

- A metodoloxía basearase na comunicación, na interacción e en priorizar os aspectos orais da lingua.
- Sempre que sexa posible, utilizarase a lingua estranxeira. Cando sexa necesario, recorrerase á lingua materna do alumnado.
- Fomentaranse proxectos/unidades que desenvolvan centros de interese do contorno próximo, das necesidades do alumnado e da expresión dos seus desexos, dando importancia á motivación, á implicación afectiva e ao contexto, así como á conexión cos campos de traballo doutras áreas dun xeito global.
- Os procedementos han de ser comunicativos e interactivos.

- Potenciarase o traballo cooperativo que favoreza a interacción. O papel do/a profesor/a será o de organizador/a e facilitador/a de tarefas.
- Elaboraranse actividades de reforzo e de ampliación para atender á diversidade do alumnado.
- Será indispensable a organización de traballos multidisciplinares.
- Non hai unha metodoloxía nova, senón unha combinación de prácticas didácticas empregadas tanto na aprendizaxe de linguas como na das áreas non lingüísticas.

AVALIACIÓN

A avaliación desta materia deberá ser adaptada ao carácter especial da súa ensinanza, tendo en conta que existen dous tipos de contidos a avaliar: os relacionados co currículo da propia materia e os contidos relacionados coa lingua estranxeira.

A avaliación e cualificación dos alumnos na materia non lingüística que intervéñen no Proxecto será responsabilidade directa dos profesores desas materias, coa participación, se é necesario, do profesor ou profesores especialistas en lingua inglesa cos que colabore na aula.

A intervención de devanditos profesores especialistas en lingua inglesa debe garantir que as eventuais dificultades na expresión ou comprensión da lingua inglesa que poidan manifestar os devanditos alumnos non teñan repercusión nas aprendizaxes da propia materia.

Na avaliación a materia debe ter prioridade sobre o idioma. Avaliaranse os coñecementos sobre os contidos: conceptos, procedementos e actitudes.

A corrección lingüística non será avaliable nesta área senón na área de lingua inglesa. Polo tanto, como pauta xeral de avaliación, os aspectos de competencia lingüística simplemente aportarán información para decidir a nota dos alumnos na área de Inglés. A lingua inglesa será unha ferramenta de comunicación e traballo nas áreas non lingüísticas que interveñen no Proxecto, pero a avaliación da competencia lingüística nas devanditas áreas contemplarase para, de forma coordinada, realizar unha avaliación máis completa da área de Inglés.

PROFESORADO

O departamento de lingua inglesa comprometerase á coordinación co profesor ou profesora de área, materia ou módulo non lingüísticos da sección bilingüe, así como ao posible apoio ao alumnado no desenvolvemento de clases de reforzo de idioma.

Haberá un Coordinador/a do proxecto que terá as seguintes funcións:

- ✓ Realizar o seguimento e a coordinación do equipo de profesores/as que forman parte do proxecto bilingüe.
- ✓ Participar nas tarefas de formación do profesorado.
- ✓ Participar na elaboración de materiais específicos.
- ✓ Revisar e trasladar ao equipo directivo as programacións iniciais e memorias finais.
- ✓ Detección de necesidades en materia de formación distintas materias da sección bilingüe.

O profesorado de áreas, materias ou módulos non lingüísticos participantes na sección bilingüe terá como funcións:

- ✓ Participar nas actividades de formación organizadas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
- ✓ Elaborar materiais curriculares específicos.
- ✓ Elaborar a programación específica ao inicio de cada curso escolar.
- ✓ Confeccionar unha memoria final.

A dirección do centro deberá establecer os procedementos que garantan a coordinación semanal das actuacións entre o profesorado que imparte en cada grupo de alumnos/as da sección bilingüe áreas, materias ou módulos non lingüísticos e o de lingua inglesa.

AVALIACIÓN DO PROXECTO

Procederase a valorar a consecución dos obxectivos nas reunións de ciclos, de forma que se poidan ir corrixindo ou readaptando algúns dos aspectos que poidan resultar mellorables.

Ao finalizar o curso, presentarase unha memoria que se incluírá na Memoria Final de Curso.

O profesorado revisará os métodos empregados en cada sesión e unidade didáctica do proxecto para axustalos ás necesidades do alumnado, gustos, preferencias e estilos de aprendizaxe de cada neno/a.

Á súa vez, teranse en conta os resultados obtidos e o nivel de implicación que se consegue por parte do alumnado; un alto nivel de atención e implicación levará a reforzar as técnicas e materiais utilizados; pola contra, se a atención e implicación é baixa implicará unha revisión das actuacións levadas a cabo.

Anualmente revisaranse tanto os obxectivos como os diferentes planteamentos metodolóxicos deste documento, tendo como referente a mellora continua e a actualización lexislativa que se produce en todos os compoñentes deste Proxecto. Estas medidas de actualización anual levaranse á aprobación do Consello Escolar en sesión ordinaria ao comezo de cada curso.